

LIETUVOS
AUTOMOBILIŲ
KELIŲ DIREKCIJA

AKCINĖS BENDROVĖS
LIETUVOS AUTOMOBILIŲ KELIŲ DIREKCIJOS

2022 M. METINIS PRANEŠIMAS

Turinys

ĮŽANGA.....	4
VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS.....	5
GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS.....	6
BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮMONEĮ.....	7
ESMINIS POATASKAITINIS ĮVYKIS - KELIŲ DIREKCIJA PERTVARKYTA Į AKCINĘ BENDROVĘ.....	8
VEIKLOS AŽVALGA.....	9
SPECIALUSIS VALSTYBĖS ĮPAREIGOJIMAS. VEIKLOS MODELIS.....	12
VEIKLOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI VYKDANT SPECIALŲJĮ ĮPAREIGOJIMĄ.....	13
SPECIALIOJO ĮPAREIGOJIMO VYKDYMO SĄNAUDOS.....	16
ĮMONĖS VALDYMO STRUKTŪRA.....	16
VALDYBA.....	17
GENERALINIS DIREKTORIUS.....	25
SVARBIAUSI IŠORINIAI VEIKSNIAI, TURĖJĘ ĮTAKOS KELIŲ DIREKCIJOS VEIKLAI 2022 M.	27
KELIŲ DIREKCIJOS PARTNERIAI.....	30
INFORMACINĖS SISTEMOS IR REGISTRAI, KURIUOS VALDO KELIŲ DIREKCIJA.....	34
INFORMACIJA APIE KELIŲ DIREKCIJOS VALDOMĄ VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ TINKLĄ 2022 M. PABAIGOJE.....	35
ĮMONĖS VEIKLOS REZULTATAI 2022 M. IR JŲ ATITIKTIS STRATEGINIAMS TIKSLAMS.....	38
VEIKLOS IŠTEKLIAI.....	38
FINANSINĖ ANALIZĖ.....	44
SVARBIAUSI INVESTICIJŲ PROJEKTAI.....	56
EISMO SAUGA.....	67
TVARUMO (DARNUMO) POLITIKA, TVARUMO INICIATYVŲ PLANAVIMAS IR ATSKAITOMYBĖ.....	74
INTELEKTINIAI SPRENDIMAI IR SKAITMENIZAVIMAS.....	83
ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI.....	89
VIEŠIEJI PIRKIMAI.....	93
STRATEGINIS VALDYMAS IR PLĖTRA. INVESTICIJŲ PLANAVIMAS.....	99
VIDAUS KONTROLĖ. VIDAUS AUDITAS KAIP RIZIKŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖ.....	99
INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI.....	100
KORUPCIJOS PREVENCIJA. ANTIKORUPCINĖ VEIKLA.....	102

Santrumpos ir sąvokos

Kelių direkcija, Įmonė	Valstybės įmonė Lietuvos automobilių kelių direkcija (iki 2023-01-02 įvykdyto pertvarkymo į akcinę bendrovę) Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija (nuo 2023-01-02)
AEI-T	Atsinaujinantys energijos ištekliai transporto ir logistikos sektoriuje
BVP	Bendrasis vidaus produktas
CINEA	Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšas administruojančioji institucija
EBPO	Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacija
EB	Europos ekonominė bendrija
EITP	Europos infrastruktūros tinklų priemonė
EK	Europos Komisija
ES	Europos Sąjunga
KPPP	Kelių priežiūros ir plėtros programa
LR	Lietuvos Respublika
IS	Informacinės sistemos
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
TEN-T	Transeuropinis transporto tinklas

IŽANGA

Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija (toliau – Kelių direkcija, Įmonė) – valstybės valdoma įmonė, kurios misija - kurti ir užtikrinti visuomenei saugų, patogų, draugišką aplinkai bei išmanų susisiekimą Lietuvos keliais.

Kelių direkcija 2023 m. sausio 2 d. iš valstybės įmonės pertvarkyta į akcinę bendrovę. Kelių direkcijos valdomas turtas – Lietuvos valstybinės reikšmės keliai - turi strateginę reikšmę nacionaliniam saugumui. Valstybinės reikšmės keliai priklauso valstybei išimtaine nuosavybės teise, Kelių direkcija valdo šiuos kelius patikėjimo teise.

Kelių direkcijos akcininkas – valstybė. Susisiekimo ministerija įgyvendina akcininko teises ir pareigas. Akcininkas nustatė Įmonei šiuos pagrindinius veiklos tikslus – gerinti valstybinės reikšmės kelių būklę, laiku įgyvendinti valstybei svarbius projektus, užtikrinti strateginių projektų tęstinumą.

Kelių direkcija **2022 metais savo veiklą** vykdė vadovaudamasi Susisiekimo ministro patvirtintu įmonės Strateginiu 2022-2025 m. veiklos planu. 2023 metais Kelių direkcija įgyvendina veiklas ir tikslus, nustatytus Įmonės valdybos 2023 m. sausio 5 d. patvirtintame Strateginiame 2023-2026 m. veiklos plane.

Šis Kelių direkcijos metinis pranešimas (toliau – Pranešimas) už laikotarpį nuo 2022 m. sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. parengtas vykdant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ patvirtintų Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo reikalavimus.

Pranešime pateikta informacija apie svarbiausius 2022 m. įvykdytus darbus vykdant Kelių direkcijos strateginį 2022-2025 m. veiklos planą ir valstybės specialųjį įpareigojimą.

Pateikdama šią Ataskaitą viešai, Kelių direkcija atsiskaito įmonės akcininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai Susisiekimo ministerijai ir visiems interesų dalininkams, pirmiausia – Lietuvos piliečiams.

VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS

Praėję metai Lietuvos automobilių kelių direkcijai buvo reikšmingi keliais aspektais. Geopolitinė situacija lėmė, kad ne tik mūsų valstybės, bet ir Europos valdžios institucijų žvilgsnis nukrypo į kritinę infrastruktūrą. Prioritetu tapo jos apsauga ir stiprinimas, tarptautinių susisiekimo jungčių spartesnis tiesimas, infrastruktūros pritaikymas karo reikmėms. Tad Lietuvos automobilių kelių direkcijos vaidmuo karo grėsmės kontekste reikšmingai išaugo.

Per pastaruosius metus pradėti vykdyti strateginiai kelių plėtros ir priežiūros projektai – Europos tarptautinio kelio atkarpos Via Baltica tiesimas. 2022 m. gautos lėšos iš Europos infrastruktūros tinklų finansavimo priemonės, kurių dėka ši svarbi mūsų šaliai kelių arterija bus tvarkoma ir iš karinio mobilumo lėšų. Kelio A1 ruožas nuo Vilniaus iki Kauno pertvarkytas laikantis aukštesnių nei buvo iki šiol saugos ir techninių reikalavimų. Šiam ruožui suteikta automagistralės kategorija. Pasiruošta daug nepatogumų eismo dalyviams keliančio kelio Vilnius–Utena sutvarkymui. Tai tik keletas infrastruktūros projektų, į kuriuos Lietuvos automobilių kelių direkcija praėjusiais metais sutelkė pastangas ir kurie bus tęsiami toliau.

Kitas reikšmingas aspektas – įmonės pertvarkymas, pradėtas dar prieš dvejus metus bei tęsiamas iki šiol. Nauja teisinė forma, iš biudžetinės įstaigos tapus valstybės įmone, Lietuvos automobilių kelių direkcijai leido gerokai praplėsti veiklos galimybes, užsitikrinti kokybiškesnį strateginį planavimą, efektyviau naudoti valstybės biudžeto lėšas. 2022 m. įmonė žengė solidų žingsnį diegiant korporatyvinį valdymą pagal gerosios valdysenos principus, pasirengiant svarbiausius įmonės valdymo dokumentus.

Nuo 2023 metų pradžios įmonei tapus akcine bendrove, prasideda dar vienas įmonės transformacijos etapas. Tikiu, kad šie metai įmonei bus pamatinių pokyčių metai, kai naujajam įmonės vadovui ir jo komandai pavyks išgirsti akcininko, klientų, visuomenės lūkesčius ir juos atliepti, pasiekti apčiuopiamų rezultatų, užtikrinant didesnę procesų skaidrumą, darbų kokybę, susitelkti ties strateginių projektų įgyvendinimu, įmonės finansinių rodiklių ir konkurencingumo didinimu.

Vaidotas Balynas
Valdybos pirmininkas

GENERALINIO DIREKTORIAUS ŽODIS

2023-uosius metus pradėjome jau kaip akcinė bendrovė. Šis statusas – įpareigoja, tačiau tuo pačiu atveria ir didžiules galimybes įmonei, valstybei, visuomenei.

Ruošiantis įmonės persitvarkymui, jau nueitas netrumpas kelias: pradėti diegti veiklos architektūros, rizikos valdymo, strateginio planavimo procesai, padėti tvirti pamatai organizacinės kultūros vystymui. Pastaraisiais metais startavo ir strategiškai svarbių infrastruktūros projektų – Via Baltica, Vilnius–Utena, Prienų kelio įgyvendinimas. Vis tik, tai tik pradžia. Būsimus pokyčius įmonėje matau vykstančius kur kas sparčiau nei iki šiol ir įsitvirtinančius daugelyje veiklos sričių.

Aiškūs ir skaidrūs vidiniai procesai, stipri vidinės ir išorinės kontrolės sistema – vienas iš kertinių prioritetų, padėsiančių užtikrinti, kad įmonės veikla būtų planuota ir rezultatyvi, o įmonė įgautų akcininko ir visuomenės pasitikėjimą.

Tiek šalyje, tiek tarptautiniu mastu įmonę matau kaip susisiekimo sektoriaus lyderę, siekiančią ir darančią daugiau nei iš jos tikimasi ar reikalaujama, žengiančią žingsniu priekyje veiklos skaitmenizavimo, paslaugų perkėlimo į elektroninę erdvę srityse.

Kaip artimiausius įmonės veiklos prioritetus išskirčiau kokybišką strateginių projektų įgyvendinimą, sparčiau vystomas komercines paslaugas, padėsiančias įmonei užsitikrinti papildomą veiklos finansavimo šaltinį, orientaciją į klientą, nuolatinio dialogo su partneriais – projektuotojais, rangovais palaikymą, kuriant tvirtą ir ilgalaikę partnerystę.

Nuosekliai turėtų būti didinami ir reikalavimai kokybei. Kokybės kartelės kilstelėjimo aukštyn sieksime gerinant šalies kelių, tiltų būklę.

Ne mažiau svarbia sritimi pokyčiui pasiekti laiku ir visuomenės švietimą įvairiomis temomis: nuo atsakomybės keliuose iki priemonių, kurių yra ar bus imamas CO2 emisijai mažinti. Tikiu, kad tai yra Lietuvos automobilių kelių direkcijos misijos dalis, kuri turi įgauti vis didesnę pagreitį.

Tikslų, siekių ir įsipareigojimų išties nemažai. Pokyčiams įgyvendinti prireiks ir susitelkimo, ir drąsių sprendimų, ir kryptingų visos komandos pastangų.

Tad tegul 2023-ieji mums visiems būna rezultatyvių pokyčių metai.

Marius Švaikauskas
Generalinis direktorius

BENDROJI INFORMACIJA APIE ĮMONĘ

Akcinė bendrovė Lietuvos automobilių kelių direkcija įregistruota 2023 m. sausio 2 d., pertvarkius valstybės įmonę Lietuvos automobilių kelių direkciją. Vienintele Kelių direkcijos akcininke yra valstybė. Įmonės akcininko teises ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – Akcininkas).

Kelių direkcija yra įmonė, prižiūrinti ir plėtojanti nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčius objektus – valstybinės reikšmės kelius. Kelių direkcija yra vienintelė Lietuvoje tokio pobūdžio viešųjų paslaugų tiekėja. Kelių direkcija įgyvendina priemones, skirtas užtikrinti darnų tarptautinį civilį ir karinį mobilumą.

Kelių direkcija organizuoja ir valdo procesus, rekonstruojant, kapitališkai remontuojant, statant naujus, prižiūrint bei tvarkant valstybinės reikšmės magistralinius, krašto ir rajoninius kelius, jų sudėtyje esančius tiltus, viadukus, diegia eismo saugos užtikrinimo priemones. Įmonė taip pat prižiūri ir plėtoja pėsčiųjų ir dviračių takus, esančius tarp miestų ir gyvenviečių. Kelių direkcija valstybinės reikšmės kelius valdo turto patikėjimo teise. Įstatymų nustatyta tvarka pagal nustatytus investicijų prioritetus įmonės veikla finansuojama iš valstybės biudžeto ir Europos Sąjungos paramos, skirtos ES šalių susisiekimo infrastruktūros plėtrai skiriamų lėšų.

Kelių direkcijos klientai yra visi Lietuvos gyventojai ir įmonės, taip pat tarptautiniai Lietuvos valstybinės reikšmės kelių naudotojai.

Įmonės pavadinimas	Lietuvos automobilių kelių direkcija
Teisinė forma	Akcinė bendrovė
Įmonės kodas	188710638
PVM kodas	LT10000920611
Adresas	J. Basanavičiaus g. 36, LT–03109 Vilnius
Vadovas	Marius Švaikuskas (iki 2023-02-23 - Remigijus
Bendras telefono numeris	Lipkevičius) (8 5) 232 9600
El. paštas	lakd@lakd.lt
Tinklapis:	www.lakd.lrv.lt
Socialiniai tinklai	linkedin.com/company/Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcija, facebook.com/LAKD.LT
Filialai ir atstovybės	Filialų, atstovybių, dukterinių ir asocijuotų įmonių Kelių direkcija neturi

ESMINIS POATASKAITINIS ĮVYKIS - KELIŲ DIREKCIJA PERTVARKYTA Į AKCINĘ BENDROVĘ

Vadovaujantis 2021 m. lapkričio 18 d. priimtu įstatymų pakeitimų paketu, kurį sudaro Lietuvos Respublikos kelių įstatymo Nr. I-891 4, 5, 7, 9, 10, 13, 18 ir 20 straipsnių pakeitimo įstatymas Nr. XIV-661 (pagrindinis paketo dokumentas), Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo Nr. VIII-2043 1, 6, 10 ir 11 straipsnių pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 9 straipsnio pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo Nr. VIII-2032 pakeitimo įstatymo Nr. XIII-3420 2 ir 6 straipsnių pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos triukšmo valdymo įstatymo Nr. IX-2499 9, 17 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas, Lietuvos Respublikos žemės įstatymo Nr. I-446 7 straipsnio pakeitimo įstatymas, Kelių direkcija pertvarkyta į akcinę bendrovę. Naujoji įmonės teisinė veiklos forma (akcinė bendrovė) įregistruota nuo 2023 m. sausio 2 d.

Iki priimant sprendimą pertvarkyti įmonę į akcinę bendrovę, įmonės veiklai naudotas turtas (pastatai ir kitas turtas), išskyrus valstybinės reikšmės kelių turtą, kuris, vadovaujantis teisės aktų reikalavimais gali būti tik išimtinė valstybės nuosavybė, buvo įvertintas įstatymų nustatyta tvarka tikslu suformuoti valstybės kaip vienintelio steigėjo įnašą į Kelių direkcijos įstatinį kapitalą. Įmonės įstatinis kapitalas yra 17 068 072 eurai.

Kelių direkcija, pertvarkyta į akcinę bendrovę, perėmė visas valstybės įmonės, kurios teisinėje formoje Kelių direkcija vykdė valstybės nustatytas veiklas, teises ir pareigas. Pertvarkius Kelių direkciją į akcinę bendrovę, įmonė toliau valstybės turto patikėjimo teise valdo, naudoja valstybinės reikšmės kelius ir disponuoja jais, vykdydama valstybinės reikšmės kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, taip pat atlieka valstybinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų užsakovo funkcijas, valstybinės reikšmės kelių būklės ir eismo tyrimus, tvarko ir analizuoja duomenis apie valstybinės reikšmės kelius ir vykdo kitas teisės aktuose numatytas funkcijas. Įmonės pertvarkymas į akcinę bendrovę neturi jokios įtakos įsipareigojimų kitiems subjektams vykdymui.

Kelių direkcijos pertvarkymas į akcinę bendrovę, atsižvelgiant į teisinį reglamentavimą, nesumažino ir, skaitmenizuojant procesus, ateityje dar labiau pagerins valstybės įstaigų, vykdančių valstybės pavestas funkcijas, galimybių toliau gauti iš Kelių direkcijos visą

informaciją, ataskaitas ir kitus teisės aktuose nustatytus dokumentus bei indėlių, reikalingą jų funkcijų vykdymui ir viešojo intereso gynimui.

Kelių direkcijos pertvarka į akcinę bendrovę įvykdyta įgyvendinant Vyriausybės programą bei Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (EBPO) rekomendacijas peržiūrėti, supaprastinti ir suvienodinti valstybės valdomų įmonių teisinės formas.

Kelių direkcijos buveinės adresas po pertvarkymo išliko tas pats – J. Basanavičiaus g. 36, Vilnius.

VEIKLOS AŽVALGA

AB Lietuvos automobilių kelių direkcija – įmonė, prižiūrinti ir plėtojanti nacionaliniam saugumui strateginę reikšmę turinčius objektus – valstybinės reikšmės kelius. Lietuvos Respublikos kelių transporto infrastruktūra yra neatsiejama vieningos ir integruotos Europos Sąjungos susisiekimo infrastruktūros Lietuvoje dalis.

Kelių direkcijos **misija – užtikrinti visuomenei saugų, patogų, draugišką aplinkai, išmanų susisiekimą Lietuvos keliais**. Kelių direkcijos misija, vizija, strateginės veiklos kryptys ir strateginiai tikslai pateikiami 1 pav.

1 pav. Kelių direkcijos misija, vizija, strateginės kryptys, strateginiai tikslai

Pagrindinės Kelių direkcijos veiklos sritys, numatytos Įstatuose, yra:

- organizuoti ir koordinuoti valstybinės reikšmės automobilių kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą;
- atlikti Lietuvos Respublikos kelių įstatyme, Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatyme ir kituose teisės aktuose Įmonei nustatytas funkcijas;
- vykdyti komercinę veiklą transporto infrastruktūros ir kitose srityse.

Įmonės vertybėmis grindžiamas pažangios organizacijos kūrimas. Įmonės vertybės pateikiamos 2 pav.

Inovacijos

Atsakomybė

Kokybė

Komandiškumas

2 pav. Kelių direkcijos vertybės

Kelių direkcija savo veiklą vysto Susisiekimo ministerijos Lūkesčių rašte ([Apie mus – LAKD](#)) nurodytomis kryptimis, kurios atitinka Nacionaliniam saugumui užtikrinti svarbių objektų įstatymo nuostatas, Nacionalinio pažangos plano 2021–2030 m. ir Susisiekimo plėtros 2021–2030 m. programos uždavinius.

Pagrindinės **ilgalaikės Kelių direkcijos veiklos kryptys** yra nustatytos Susisiekimo ministro patvirtintose Kelių priežiūros ir plėtros 2022–2035 m. strateginėse gairėse ([2022-06-08+valstybines-reiksmes-keliu-prieziuros-ir-pletros-iki-2035m.pdf \(lr.v.lt\)](#)):

- Pagrindinio (angl. *core*) TEN-T kelių tinklo išvystymas (kelių Via Baltica ir A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda – pagrindinių ES ir Lietuvos transporto koridorių kompleksinės rekonstrukcijos);
- Visuotinio (angl. *comprehensive*) TEN-T kelių ir krašto kelių tinklo išvystymas užtikrinant tinklo junglumą;
- Valstybinės reikšmės kelių būklės gerinimas, siekiant atitikti kelių valdymo efektyvumo rodiklius (įskaitant atitiktį normatyviniams kelių dangos būklės rodikliams); eismo saugos gerinimas ir aplinkosaugos reikalavimų užtikrinimas;

- Tiltų ir viadukų rekonstrukcijos ir remontai;
- Pėsčiųjų ir dviračių takų atnaujinimas ir plėtra;
- Ekonomiškai atsiperkančių valstybinės reikšmės žvyrkelių asfaltavimas.

Kelių direkcijos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu (iki 2023 m. sausio 2 d. įvykdyto teisinės formos į akcinę bendrovę pakeitimo – Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymu), Lietuvos Respublikos kelių įstatymu, Lietuvos Respublikos saugaus eismo įstatymu, Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros finansavimo įstatymu, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimu Nr. 1052 „Dėl valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairių aprašo patvirtinimo“ ir kitais teisės aktais, nustatančiais valstybės valdomų įmonių veiklą, taip pat valstybės biudžeto lėšų, skirtų Akcinei bendrovei Lietuvos automobilių kelių direkcijai programai „Transporto ir ryšių politikos įgyvendinimas“ vykdyti, naudojimo sutartimi ir kitomis sutartimis, reglamentuojančiomis valstybės biudžeto lėšų naudojimą.

Kelių direkcija, siekdama įgyvendinti priemones integruojant Lietuvos kelių transporto infrastruktūrą į Europos Sąjungos vieningą kelių infrastruktūrą ir perimti gerąją ES bei pasaulio šalių patirtį, vysto tarptautinį bendradarbiavimą su asocijuotais tarptautiniais partneriais ir yra aktyvi Pasaulinės kelininkų asociacijos (PIARC), Baltijos šalių kelininkų asociacijos (BRA), Europos kelių direkcijų vadovų konferencijos (CEDR) ir Transeuropinio šiaurės–pietų magistralės projekto narė, yra pasirašiusi dvišales bendradarbiavimo sutartis su Lenkijos krašto kelių ir automagistralių generaliniu direktoratu (GDDKiA). Baltijos šalių valstybinės reikšmės kelių valdytojos ir jų tarpe Kelių direkcija bendradarbiaudami ir dalindamiesi patirtimi telkiasi ties kelių sektoriui aktualiausiais klausimais: eismo sauga, infrastruktūros modernizavimu užtikrinant jos aukštą kokybę ir patogumą tiek civiliam, tiek kariniam mobilumui, žaliuoju Europos kursu, inovacijų diegimo ir skaitmenizavimo bei kitais.

Kelių direkcija aktyviai bendradarbiauja įgyvendindama bendrus investicijų projektus su kitomis Lietuvos transporto infrastruktūros įmonėmis ir savivaldybėmis.

SPECIALUSIS VALSTYBĖS ĮPAREIGOJIMAS. VEIKLOS MODELIS

Kelių direkcija vykdo valstybės specialųjį įpareigojimą: valdyti valstybinės reikšmės kelius bei organizuoti ir koordinuoti saugių eismo sąlygų užtikrinimą, įgyvendinant eismo saugumo priemones valstybinės reikšmės keliuose.

Kelių direkcija tęsia specialiojo įpareigojimo vykdymą ir po pertvarkymo į akcinę bendrovę (žr. skyrių Esminis įvykis).

Vykdydama specialųjį įpareigojimą, Kelių direkcija įgyvendina savo misiją – kurti ir užtikrinti visuomenei saugų, patogų, draugišką aplinkai, išmanų susisiekimą Lietuvos keliais.

Kelių direkcijos veiklos modelį lemia valstybės nustatyta Kelių direkcijos paskirtis, veiklos sritys, tikslai, veiklos finansavimo modelis bei Įmonės valdymo architektūra. Bendradarbiavimo su partneriais pagrindai aprašyti šios ataskaitos skyriuje Kelių direkcijos partneriai.

Kelių direkcijos veiklos sritys, atitinkančios valstybės interesą, yra orientuotos į valstybinės reikšmės automobilių kelių atkūrimą, priežiūrą ir plėtrą, užtikrinant sklandų krovinių ir keleivių judumą, skatinant transporto sistemos darnumą, didinant eismo saugą ir kelių saugumą.

Kelių direkcija įgyvendina priemones, kad visi valstybinės reikšmės kelių naudotojai gautų kuo kokybiškesnes viešąsias paslaugas, kad jos būtų teikiamos greitai, skaidriai ir efektyviai. Saugaus susisiekimo užtikrinimas ir kelių tinklo būklės gerinimas išlieka viena iš prioritetinių KPPP įgyvendinimo, vykdomo Kelių direkcijos, sričių.

Kelių direkcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir LRV nutarimais bei Susisiekimo ministro įsakymais, taip pat vykdo KPPP finansavimo lėšų paskirstymą vietinės reikšmės kelių valdytojams (įskaitant savivaldybes), paskirstytų lėšų naudojimo pagal paskirtį kontrolę pagal jai suteiktą kompetenciją ir darbų kokybės kontrolės priežiūrą kelių objektuose, įskaitant akcinės bendrovės „Kelių priežiūra“ vykdomų kelių priežiūros darbų kokybės kontrolę.

Valstybės specialiojo įpareigojimo, vykdomo Kelių direkcijos, finansavimas Kelių direkcijai 2022 m. buvo vykdomas vadovaujantis šiais teisės aktais ir juose nustatytais finansavimo principais bei tvarka:

- Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo;
- Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnio 3 dalies ir 7 straipsnio 1 dalies nuostatomis;
- Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 11 dalies nuostatomis;
- Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros finansavimo įstatymo nuostatomis;
- Lietuvos Respublikos Strateginio valdymo įstatymo ir Strateginio valdymo (planavimo) metodikos nuostatomis (ypač – dėl pažangos kapitalo investicijų planavimo);
- ES Investicijų 2021–2027 m. Programos nuostatomis;
- LRV 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 patvirtinto Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašo nuostatomis;
- Susisiekimo ministerijos Lūkesčių rašte įtvirtintomis nuostatomis;
- Kelių direkcijos ir Susisiekimo ministerijos pasirašyta Valstybės asignavimų naudojimo specialiajam įpareigojimui vykdyti sutartimi;
- ES Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP, angl. CEF) lėšų administravimo nuostatomis.

VEIKLOS FINANSAVIMO ŠALTINIAI VYKDANT SPECIALŲJĮ ĮPAREIGOJIMĄ

Pagrindinis specialiojo įpareigojimo vykdymo finansavimo šaltinis 2022 m. buvo KPPP finansavimo lėšos, skiriamos iš valstybės biudžeto LRV 2022 m. vasario 23 d. nutarimu Nr. 141 ([141 Dėl Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2022–2024 metų sąmatos patvirtinta... \(lrs.lt\)](#)) patvirtintą KPPP finansavimo lėšų naudojimo 2022-2024 metų sąmatą, kurios 1.8 papunktyje Kelių direkcijai specialiuju įpareigojimu vykdymui pagal Lietuvos Respublikos kelių įstatymo 5 straipsnio 3 dalies, 7 straipsnio 1 dalies ir Lietuvos Respublikos saugaus eismo automobilių keliais įstatymo 10 straipsnio 11 dalies nuostatas skirta 15 411 tūkst. eurų. 2022 m. spalio 12 d. LRV nutarimu Nr. 1021, pakeitus KPPP finansavimo lėšų naudojimo 2022–2024 metų sąmatą, Kelių direkcijai skirtina suma sumažinta iki 14 451 tūkst. Eurų, o LRV 2022 m. gruodžio 7 d. nutarimu

Nr.1233 iki 13 551 tūkst. Eur, dėl sutaupytų lėšų darbo užmokesčiui ir kai kurių paslaugų bei darbų pirkimo perkėlimo į ateinančius laikotarpius.

Žemiau pateikiama KPPP finansavimo lėšų naudojimo 2022–2024 m. sąmatos aktuali redakcija.

1 lentelė

Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2022–2024 metų sąmata

Eil. Nr.	Lėšų paskirtis	2022 m. Suma, tūkst. eurų	2023 m. Suma, tūkst. eurų	2024 m. Suma, tūkst. eurų
	Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos, iš jų:	543 189	521 972	521 972
1.	valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, ir kitoms kelių srities reikmėms finansuoti, iš jų:	363 937	349 721	349 721
	pažangos lėšos	0	0	0
	tesinės veiklos lėšos	363 937	349 721	349 721
1.1.	valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, išskyrus 1.2–1.11 papunkčiuose numatytas veiklas	225 668	251 814	251 814
1.2.	akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti	118 708	77 400	77 400
1.3.	Kelių muziejui ir kelių srities istorinėms vertybėms išlaikyti, įsigyti ir eksponuoti	53	33	33
1.4.	viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai	510	380	380
1.5.	Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti	1 700	1 425	1 425
1.6.	akcinei bendrovei „Smiltynės perkėla“ perkėlimo keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į (iš) Kuršių neriją (-os) bilieto kainai kompensuoti	3 434	3 096	3 096
1.7.	viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai	160	298	298
1.8.	valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai	13 551	14 640	14 640

Eil. Nr.	Lėšų paskirtis	2022 m.	2023 m.	2024 m.
1.9.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai teisės aktams ir normatyviniams dokumentams, susijusiems su kelių tinklo plėtra ir užtikrinimu, kad šis tinklas veiktų, rengti, kitoms kelių srities reikmėms finansuoti	27	230	230
1.10.	Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su eismo dalyvių švietimu eismo saugumo srityje	0	285	285
1.11.	Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacijai apdoroti ir Administracinių nusižengimų registrai palaikyti ir tobulinti	126	120	120
2.	vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, iš jų:	179 252	172 251	172 251
	tęstinės veiklos lėšos	179 252	172 251	172 251
2.1.	valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti	16 133	15 503	15 503
2.2.	vietinės reikšmės keliams Birštono, Druskininkų, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėse	3 262	3 135	3 135
2.3.	savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams:	159 857	153 613	153 613
2.3.1.	miestų savivaldybių vietinės reikšmės keliams	55 950	53 765	53 765
2.3.2.	kitų savivaldybių vietinės reikšmės keliams	103 907	99 848	99 848

Pagrindinis specialiojo įpareigojimo vykdymo finansavimo šaltinis 2023 metais yra LRV 2023 m. vasario 8 d. nutarimu Nr. 75 patvirtinta Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų naudojimo 2023–2025 metų sąmatos 1.8 papunktyje Kelių direkcijai skirtina lėšų suma.

Specialiojo įpareigojimo vykdymas (kapitalo investicijos) bendrai finansuojamas ir ES paramos fondų lėšomis. Pažymėtina, kad Specialiojo valstybės įpareigojimo vykdymas, rekonstruojant kariniam ir civiliam mobilumui (angl. Dual mobility) svarbius objektus, 2022 metais pradėtas finansuoti ir ES EITP fondo karinio mobilumo priemonės lėšomis.

SPECIALIOJO ĮPAREIGOJIMO VYKDYMO SĄNAUDOS

Specialiojo įpareigojimo vykdymo sąnaudos Kelių direkcijai kompensuojamos vadovaujantis Susisiekimo ministerijos ir Kelių direkcijos sutartimi, kurioje nustatyta, kad specialiojo įpareigojimo kompensavimas vykdomas neviršijant tam tikslui KPPP finansavimo lėšų naudojimo einamųjų metų sąmatoje nustatyto lėšų limito.

Pertvarkius Kelių direkciją į akcinę bendrovę, Įmonės veiklos prioritetu išlieka valstybės specialiojo įpareigojimo vykdymas.

ĮMONĖS VALDYMO STRUKTŪRA

Kelių direkcijos valdymo organai yra savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija (Akcininkas) – Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija, kolegialus valdymo organas – valdyba ir vienasmenis valdymo organas – Generalinis direktorius (3 pav.).

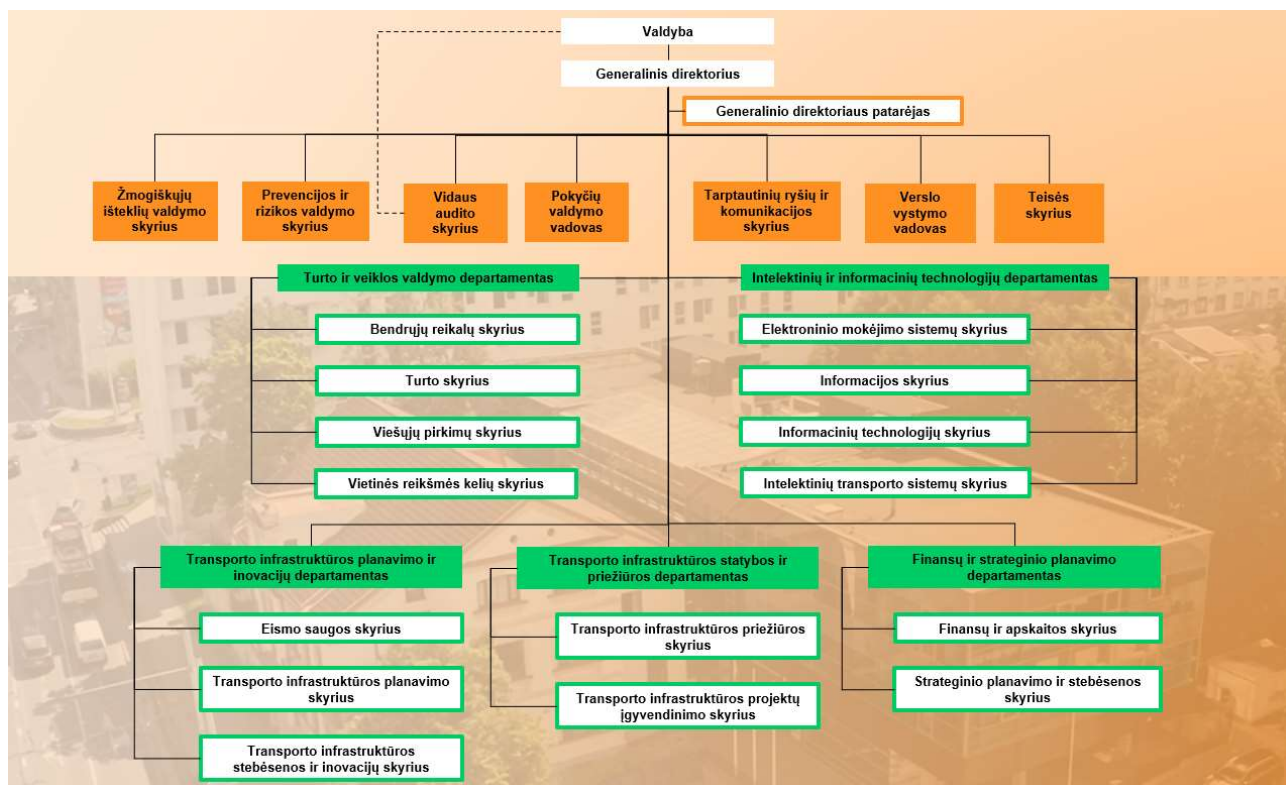

3 pav. Kelių direkcijos valdymo struktūra

Pagal bendrovės įstatus visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias bendrovės valdymo organas. Kelių direkcijos valdymo organų kompetencija, teisės ir pareigos nustatytos Įmonės įstatuose https://lakd.lt/wp-content/uploads/2023/01/istatai_2023-01-02.pdf.

ĮMONĖS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA

Kelių direkcijos valdyba 2023 m. kovo 17 d. posėdyje patvirtino Įmonės organizacinę struktūrą (4 pav.).

4 pav. Akcinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos organizacinė struktūra

VALDYBA

Valdyba yra kolegialus Kelių direkcijos valdymo organas. Valdyba veikia vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymu, Kelių direkcijos įstatais ir kitais teisės aktais. Kelių direkcijos valdyba yra skiriama Kelių direkcijos savininko teises ir pareigas įgyvendinančios institucijos (Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijos) ministro įsakymais ketverių metų kadencijai. Valdybą pagal Kelių direkcijos įstatus sudaro penki nariai. Kelių direkcijos valdybos kadencija yra nuo 2020 m. rugsėjo 9 d. iki 2024 m. rugsėjo 1 d. Valdyba veikia pagal

patvirtintą reglamentą.

Valdybos narių atranka vykdoma vadovaujantis LR Vyriausybės 2015 m. birželio 17 d. nutarimu Nr. 631 „Dėl kandidatų į valstybės ar savivaldybės įmonės, valstybės ar savivaldybės valdomos bendrovės ar jos dukterinės bendrovės kolegialų priežiūros ar valdymo organą atrankos aprašo patvirtinimo“.

Bendrovės Valdybos funkcijos, nustatytos bendrovės įstatuose, yra pateikiamos 2 lentelėje.

2 lentelė

Valdybos funkcijos

Valdybos kompetencija ir funkcijos

- Valdyba svarsto ir tvirtina:
 - bendrovės veiklos strategiją ir bendrovės veiklos biudžetą;
 - bendrovės metinį pranešimą (parengtą pagal Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo nuostatas);
 - bendrovės tarpinį pranešimą;
 - bendrovės valdymo struktūrą ir darbuotojų pareigybes;
 - pareigybes, į kurias darbuotojai priimami konkurso tvarka;
 - bendrovės filialų ir atstovybių nuostatus;
 - bendrovės paramos valdymo taisykles;
 - kitus bendrovės veiklą reglamentuojančius dokumentus (gaires, politikas ir pan.), kurie yra susiję su valdybos kompetencijos sritimis.
- Valdyba renka ir atšaukia bendrovės vadovą, nustato jo atlygį, kitas darbo sutarties sąlygas, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas. Valdyba taip pat pritaria filialų ir atstovybių vadovų kandidatūroms.
- Valdyba nustato informaciją, kuri laikoma bendrovės komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija. Komercine (gamybine) paslaptimi ir konfidencialia informacija negali būti laikoma informacija, kuri pagal Lietuvos Respublikos įstatymus turi būti vieša.
- Valdyba priima:
 - sprendimus bendrovei tapti kitų juridinių asmenų steigėja, dalyve;
 - sprendimus steigti bendrovės filialus ir atstovybes;
 - sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo (išskyrus dėl valstybės turto valdomo patikėjimo teise) (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
 - sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, nuomos (skaičiuojama atskirai kiekvienai sandorio rūšiai);
 - sprendimus dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įkeitimo ir hipotekos (skaičiuojama bendra sandorių suma);
 - sprendimus dėl kitų asmenų prievolių, kurių suma didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, įvykdymo laidavimo ar garantavimo;

- sprendimus įsigyti ilgalaikio turto už kainą, didesnę kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo (išskyrus dėl valstybės turto valdomo patikėjimo teise);
- sprendimus pritarti bendrovės vadovui:
 - sudaryti sandorius dėl nuosavybės teise valdomo turto:
 - prekių ir paslaugų pirkimo sandorius, kurių kiekvieno sandorio vertė yra lygi arba didesnė kaip 150 000 eurų be pridėtinės vertės mokesčio (toliau – PVM);
 - darbų pirkimo sandorius, kurių kiekvieno sandorio vertė yra lygi arba didesnė kaip 300 000 eurų be PVM;
 - sudaryti sandorius dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių ir patikėjimo teise valdomų valstybinės reikšmės kelių:
 - prekių ir paslaugų pirkimo sandorius, kurių kiekvieno sandorio vertė yra lygi arba didesnė kaip 3 000 000 be PVM;
 - darbų pirkimo sandorius, kurių kiekvieno sandorio vertė yra lygi arba didesnė kaip 5 000 000 eurų be PVM.
- Valdyba gali spręsti ir kitus Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme, šiuose įstatuose ir visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimuose valdybos kompetencijai priskirtus sprendimus.

Valdybos nepriklausomumas pagal EBPO rekomendacijas

Jau nuo 2021 m. rugpjūčio 16 d. didžioji dauguma (4 iš 5 valdybos narių, arba 80 proc.) valdybos yra nepriklausomi valdybos nariai ir viena narė – valstybės tarnautoja, valstybės įgaliotos institucijos Susisiekimo ministerijos vyriausioji patarėja Agnė Amelija Mikalonė. Tokia pati valdybos narių nepriklausomumo požūriu valdybos struktūra išliko ir 2022 metais. Valdybos pirmininkas yra nepriklausomas valdybos narys. Įmonės kolegialaus valdymo organo sudėtis ir vadovavimas valdybos darbui (valdybos pirmininko nepriklausomumas) valdybos narių nepriklausomumo požūriu pilnai atitinka EBPO rekomendacijas dėl gerosios valdysenos praktikos.

Valdyboje nėra nepriklausomų narių, kurie būtų susiję tarpusavyje darbo santykiais su ta pačia darboviete ir nėra nepriklausomų narių, kurie eina kolegialaus organo ar komiteto nario pareigas tam pačiame juridiniame asmenyje. Valdyboje nėra nepriklausomų narių, kurie yra tos pačios Valstybei atstovaujancios institucijos (Susisiekimo ministerijos) kontroliuojamų valstybės valdomų įmonių, įskaitant akcines bendroves, darbuotojai. Informacija apie valdybos narius, dirbusius įmonės valdyboje 2022 metais, pateikiama 3 lentelėje:

Informacija apie Kelių direkcijos valdybos narius, dirbančius valdyboje ir jų dalyvavimą įmonių valdybe 2022 m.

Vardas, Pavardė	Pareigos Kelių direkcijos valdyboje	Valdybos nario kadencija (pradžia, pabaiga)	Darbovietė, pareigos	Dalyvavimas kitų įmonių valdybe	Išsilavinimas
Šiuo metu valdyboje dirbantys valdybos nariai					
Vaidotas Balynas	Nepriklausomas valdybos narys, valdybos pirmininkas	2020-09-01 2024-09-01	UAB „Gelex“ direktorius	UAB „Plungės vandenys“, UAB Tauragės vandenys Valdybos pirmininkas, nepriklausomas narys; UAB Kretingos šilumos tinklai nepriklausomas narys; „Magnibo Dream“ AB grupės įmonių valdybos pirmininkas, nepriklausomas narys; Informacija apie einamas direktoriaus pareigas kitoje įmonėje pateikta šios lentelės 4 st.	2000 m. Aukštasis teisinis išsilavinimas. Vilniaus universitetas, vienpakopės studijos. 2017 m. Tarptautinis profesionalaus valdybos nario sertifikatas, Baltic Institute of Corporate Governance 2019 m. Tarptautinis profesionalaus valdybos pirmininko sertifikatas, Baltic Institute of Corporate Governance
Saulius Barauskas	Nepriklausomas valdybos narys	2021-08-16 2024-09-01	UAB „Vilniaus vystymo kompanija“, vadovas (nuo 2021 m. rugpjūčio 2 d.)	Informacija apie einamas direktoriaus pareigas kitoje įmonėje pateikta šios lentelės 4 st.	2002 m. Finansų, apskaitos ir bankininkystės magistras, Vilniaus universitetas; 2000 m. Verslo administravimo ir vadybos bakalauras, Vilniaus universitetas.

Rūta Jakubauskienė	Nepriklausoma valdybos narė	2020-09-01 2022-10-24*	Nuo 2022 m. AB "LTG Infra" Strategijos ir valdymo vadovė. 2021-2022 m. UAB "CRT Partner" vykdančioji direktorė.	UAB Alytaus šilumos tinklai, UAB Telšių šilumos tinklai, UAB Telšių autobusų parkas ir UAB „Kuršėnų komunalinis ūkis“ valdybos narė.	2010 m. Ekonomikos bakalauras, Vilniaus universitetas.
Agnė Amelija Mikalonė	Valdybos narė	2021-03-09 2024-09-01	Susisiekimo ministerijos vyriausioji patarėja	AB „Lietuvos geležinkeliai“ ir AB „Kelių priežiūra“ valdybos narė	Baltic Institute of Corporate Governance 2012 m. Tarptautinis profesionalaus valdybos nario sertifikatas 2009 m. Teisės magistras, Mykolo Romerio universitetas
Rūta Butautaitė-Pivoriūnienė	Nepriklausoma valdybos narė	2021-08-16 2024-09-01	Nuo 2018 m. UAB Nasdaq Vilnius Services jaunesnioji viceprezidentė		2022 m. Baltic Institute of Corporate Governance. Tarptautinis profesionalaus valdybos nario sertifikatas; 2018 m. Executive MBA, BMI Executive Institute; 2018 m. Verslo vadybos magistras, Vytauto Didžiojo universitetas; 2001 m. Verslo vadybos magistras, Vilniaus Gedimino technikos universitetas; 1999 m. Verslo vadybos bakalauras, Vilniaus Gedimino technikos universitetas; 1998 m. Verslo valdymo studijos Umea University, Švedija.

* 2022-10-24 Rūta Jakubauskienė atšaukta iš valdybos narių.

Valdybos narių tarpe yra narių, turinčių kompetenciją darbo įmonių valdybose, strateginio planavimo ir valdymo, finansų valdymo, organizacijų ir transformacijų jose valdymo ir kitose srityse. Vadovaujantis gerąja valdysenos praktika, Įmonėje yra sudaryta valdybos narių kompetencijų matrica ir ši matrica yra integruota į valdybos narių atrankos procesą.(5 pav.).

Strateginio planavimo ir tvarumo (darnumo) srities kompetencija

Vaidotas Balynas

Infrastruktūros projektų valdymo ir plėtros srities kompetencija

Saulius Barauskas

Finansų srities kompetencija

Rūta Jakubauskienė (2022-10-24 atšaukta iš valdybos narių)

Transporto sistemos integralumo, korporatyvinės valdysenos, teisės, ūkio sektoriaus šakos, kurioje veikia įmonė, teisinio reglamentavimo srities kompetencija

Agnė Amelija Mikalonė

Skaitmenizacijos, organizacijų bei transformacijos valdymo srities kompetencija

Rūta Butautaitė-Pivoriūnienė

5 pav. Valdybos narių kompetencijų matrica

Valdybos įsitraukimas į įmonės strategijos įgyvendinimą ir veiklos priežiūrą. Valdybos posėdžiai

Susisiekimo ministro 2022 m. rugpjūčio 29 d. įsakymu Nr.3-417 patvirtintame Lūkesčių rašte Kelių direkcijai keliamuose tiksluose ir lūkesčiuose dėl veiklos principų, nustatyti lūkesčiai ir gerosios valdysenos srityje: „Įmonė, atsižvelgdama į viešosios įstaigos Valdymo koordinavimo centro teikiamas rekomendacijas valdysenai gerinti, turi užtikrinti geriausią praktiką atitinkantį valdymą ir siekti, kad valstybės valdomų įmonių gerojo valdymo indekso vertinimo metinėse ataskaitose Įmonė būtų vertinama ne žemesniu kaip A įvertinimu.“

Valdybos nariai 2022 metais buvo nuosekliai ir aktyviai įsitraukę į svarbių įmonės strategijos įgyvendinimui klausimų svarstymą ir sprendimų priėmimą. Valdyba turi patvirtintą metinį veiklos planą. Valdyba 2022 m. vykusių posėdžių metu svarstė ir priėmė sprendimus dėl svarbiausių projektų įgyvendinimui reikalingų viešųjų pirkimų, dėl Įmonės strategijos, taip pat sprendimus, parenkant tinkamiausias įmonės veiklos tvarumo, efektyvumo, rizikų prevencijos ir veiklos skaidrumo didinimo priemones. Teikiamomis rekomendacijomis veiklai ir priimamais sprendimais Valdyba nuosekliai prisideda prie Kelių direkcijos kuriamos vertės visuomenei, veiklos strateginio plano įgyvendinimo, veiklos efektyvumo didinimo, veiklos vystymo ir rizikų valdymo.

Informacija apie Įmonės valdybą taip pat pateikiama tinklalapyje: <https://lakd.lt/valdyba>.

Valdybos posėdžiai

2022 metais įvyko penkiolika Kelių direkcijos valdybos posėdžių. Vidutinė posėdžio trukmė – trys valandos, vidutinis per posėdį svarstytų klausimų skaičius – septyni.

2022 metais valdybos nariai aktyviai įsitraukė į įmonės strategijos įgyvendinimui svarbių sprendimų priėmimą, nuolat dalyvavo parenkant tinkamiausias įmonės veiklos darnumo, tvarumo ir efektyvumo, rizikų prevencijos ir veiklos skaidrumo didinimo priemones.

2022 m. valdybos posėdžiuose ir balsavimuose apklausos būdu valdybos nariai esminį dėmesį skyrė didžiausių strateginių įmonės projektų viešųjų pirkimų svarstymui ir tvirtinimui: magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai rekonstravimas („Via

Baltica“), „Elektroninės kelių rinkliavos sistemos sukūrimas“ ir kitų įmonės specialiajam įpareigojimui vykdyti bei rizikoms valdyti, svarbių klausimų svarstymui.

Vykdydami metinį veiklos planą, valdybos nariai aktyviai įsitraukė ir pateikė įžvalgas bei rekomendacijas rengiant šias Kelių direkcijos politikas: Rizikų valdymo, Viešųjų pirkimų, Antikorupcijos bei kitus strateginiu požiūriu įmonei svarbius dokumentus.

2022 m. lapkričio 14 d. posėdyje valdyba pritarė Kelių direkcijos 2023-2026 m. strateginiam veiklos planui.

Valdybos savęs vertinimas

Valdybos nariai įvykdė savęs vertinimo procedūrą ir jos rezultatus patvirtino valdybos 2023 m. sausio 11 d. posėdžio protokolu Nr. VD-4. Apie savęs vertinimo rezultatus valdyba raštu informavo Susisiekimo ministeriją 2023 m. sausio 5 d. raštu Nr. 2-198.

Valdybos komitetai

Valdyba svarstė valdybos komitetų suformavimo klausimą 2023-01-05 posėdyje. Nuspręsta atidėti klausimo nagrinėjimą iki bus suformuota pilna valdybos sudėtis ir paskirtas naujas vidaus auditorius.

Valdybos posėdžių lankomumas ir narių veiklos apmokėjimas

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2020 m. rugpjūčio 24 d. patvirtintų valstybės įmonės Lietuvos automobilių kelių direkcijos įstatų 26 punktas nustato, kad už veiklą valdyboje jos nariams atlyginama įmonės lėšomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka. Valdybos nariui išmokama suma per mėnesį negali būti didesnė kaip 1/5 įmonės vadovo vidutinio mėnesinio darbo užmokesčio.

Valdybos narių posėdžių lankomumas ir informacija apie priskaičiuotą atlygį pateikti 4 lentelėje:

Valdybos narių posėdžių lankomumas ir informacija apie atlygį 2022 m.

Vardas Pavardė	Dalyvauta posėdžiuose, kartai	Posėdžių lankomumas	Priskaičiuotas atlygis (neatskaičius mokesčių) eurais
Vaidotas Balynas	15/15	100%	27 781,90
Saulius Barauskas	15/15	100%	19 147,92
Rūta Jakubauskienė	11/11 (iki 2022-10-24)	100%	16 027,92
Agnė Amelija Mikalonė	15/15	100%	10 131,00
Rūta Butautaitė Pivoriūnienė	15/15	100%	18 338,59
Iš viso:			91 427,33

GENERALINIS DIREKTORIUS

Kelių direkcijos valdyba Kelių direkcijos direktoriumi nuo 2023 m. vasario 24 d. išrinko Marių Švaikauską. Marius Švaikauskas, išrinktas į minėtas pareigas valdybos 2023-02-23 nutarimu Nr. VD-14 penkerių metų kadencijai, laimėjęs konkursą į šias pareigas.

Kelių direkcijos direktorius turi aukštąjį išsilavinimą ir ilgametę vadovaujamo darbo patirtį viešojo sektoriaus įstaigų/jų padalinių administravimo, aplinkosaugos procesų administravimo, įmonių valdymo, stambių strateginių projektų valdymo srityje.

Bendrovės vadovą renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų, nustato jo atlygį, tvirtina pareiginius nuostatus, skatina jį ir skiria nuobaudas Bendrovės valdyba, kaip tai nustatyta LR Akcinių bendrovių įstatyme.

Direktoriaus funkcijos

Generalinio direktoriaus funkcijos ir atsakomybė yra nustatyta Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2022 m. gruodžio 5 d. įsakymu Nr. 3-550 patvirtintuose ackinės bendrovės Lietuvos automobilių kelių direkcijos [įstatuose](#), taip pat generalinio direktoriaus pareigybės aprašyme, patvirtintame valdybos 2023 m. vasario 2 d posėdžio protokolu Nr. VD-11 ir kituose Lietuvos Respublikos teisės aktuose.

Direktoriaus atlygis

Kelių direkcijos generalinio direktoriaus atlygio principai, apmokėjimo už darbą sąlygos nustatomos vadovaujantis valdybos 2023 m. vasario 2 d. posėdžio protokolu Nr. VD-11 patvirtinta atlygio politika ir kitais atlygio sistemos dokumentais, suderintais su valdyba. Generalinio direktoriaus atlygį sudaro pastovioji (PAD) ir kintamoji (KAD) atlygio dalis. PAD siejama su pareigybės lygiu, kuris parodo pareigybės reikšmę ir vertę Bendrovėje.

KAD gali būti mokama kartą metuose už kalendorinių metų veiklos rezultatus, atsižvelgiant į generaliniam direktoriui iškeltų tikslų įgyvendinimą. Konkrečius veiklos tikslus bei jų lyginamuosius svorius, siekiamus rezultatus (vertinamus rodiklius) kiekvienais metais nustato Bendrovės valdyba. KAD dydis vadovui nustatomas procentais nuo PAD už laikotarpį, už kurį mokama KAD – iki 25 proc. Metams pasibaigus valdyba tvirtina šių tikslų pasiekimo rezultatus ir KAD išmokėjimo galimybę.

2022 metais Kelių direkcijai vadovavo Remigijus Lipkevičius, dirbęs šioje organizacijoje įvairiose vadovaujamosiose pareigose virš 21 metų. Remigijus Lipkevičius dirbo Kelių direkcijos generalinio direktoriaus pareigose iki 2023 m. vasario 24 d.

Generalinio direktoriaus kompetencija nustatyta Įmonės įstatuose https://lakd.lt/wp-content/uploads/2023/01/istatai_2023-01-02.pdf.

Direktoriaus atlygis 2022 metais ir jo nustatymas

Kelių direkcijos direktoriui 2022 metais Susisiekimo ministro sprendimu buvo mokama pastovioji ir kintamoji atlygio dalys. Pastovioji atlygio dalis buvo nustatyta ministro įsakymu, vadovaujantis LR teisės aktų nuostatomis.

Kintamas atlygis direktoriui 2022 m. buvo mokamas tais atvejais, kai pasiekiami ministro įsakymu nustatyti rodikliai (jų reikšmės). Ūkinės finansinės veiklos rodikliai ir jų dydžiai direktoriaus mėnesinės algos kintamos atlygio dalies paskaičiavimui 2022 metais buvo nustatyti Susisiekimo ministro įsakymu, ministrui tvirtinant Įmonės Strateginį veiklos planą [Susisiekimo-ministro-2022-01-031-isakymu-Nr.3.24-1-patvirtintas-VI-LAKDSVP2022-2025m.-atnaujintas-1.pdf](https://lakd.lt/wp-content/uploads/2022/01/Susisiekimo-ministro-2022-01-031-isakymu-Nr.3.24-1-patvirtintas-VI-LAKDSVP2022-2025m.-atnaujintas-1.pdf).

Direktoriaus vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, priskaičiuotas 2021 ir 2022 metais, neatskaičius mokesčių, pateiktas 5 lentelėje:

5 lentelė

Informacija apie Kelių direkcijos direktoriaus atlygį 2022 m.

Metai	Vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių
2021 m.	8518,61 Eur.
2022 m.	8520,58 Eur.
	Už 2022 m. I ketvirtį direktoriui nustatyta 35 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.
	Už 2022 m. II ketvirtį direktoriui nustatyta 50 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.
	Už 2022 m. III ketvirtį direktoriui nustatyta 35 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.
	Už 2022 m. IV ketvirtį direktoriui nustatyta 50 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.

Kelių direkcijos direktoriui nustatyti mėnesinės algos kintamos dalies dydžiai, taikyti 2022 metais, viešai skelbiami ir Kelių direkcijos interneto svetainėje [Darbo užmokestis - LAKD](#).

SVARBIAUSI IŠORINIAI VEIKSNIAI, TURĖJĘ ĮTAKOS KELIŲ DIREKCIJOS VEIKLAI 2022 M.

Reikšmingiausi veiksniai, turėję didelės įtakos Kelių direkcijos specialiojo įpareigojimo vykdymui 2022 metais buvo:

Politiniai veiksniai

1. Geopolitinė įtampa, sąlygota Rusijos ir Baltarusijos agresyvios politikos kitų šalių atžvilgiu, sutrikdė statybinių medžiagų ir žaliavų tiekimo grandinę, taip pat trikdė transporto ir logistikos sektoriaus veiklą. Karas, kurį Rusija pradėjo 2022 m. vasario 24 d. prieš Ukrainą, sutrikdė dalį ekonominių ryšių ir tiekimo grandinių, veikusių iki karo, todėl statybinių žaliavų ir kitų prekių, naudojamų kelių statyboje kainų augimas gali sąlygoti daugelio projektų verčių išaugimą ir papildomą investicijų poreikį. Kelių direkcija,

reaguodama į susidariusią situaciją, pakoregavo tipinių rangos sutarčių sąlygas, įtraukdama nuostatas dėl kainų indeksavimo.

2. Europos Sąjungos (toliau – ES) politika ir teisės aktų reikalavimai, keliami Lietuvai ir kitoms valstybėms ES narėms transporto infrastruktūros, saugaus eismo užtikrinimo ir aplinkosaugos srityse, kurių įgyvendinime dalyvauja ir Kelių direkcija, turi reikšmingą įtaką nustatant Kelių direkcijos investicijų į valstybinės reikšmės kelius strategines kryptis, tvarumo iniciatyvų ir kitų reikšmingų pokyčių valstybinės reikšmės keliuose įgyvendinimo būtinumą. Svarbiausi ES politikos ir ją realizuojančių ES teisės aktų reikalavimai yra šie:

1. ES Reglamente Nr. 1315/2013 Lietuvai iškeltas reikalavimas užtikrinti, kad TEN-T pagrindinis (angl. *core*) tinklas būtų išvystytas iki 2030 m., o visuotinis tinklas (angl. *comprehensive*) būtų išvystytas iki 2050 m.

2. ES institucijų ilgalaikiai reikalavimai Lietuvai apima tikslus dėl klimato atšilimo mažinimo ir aplinkosaugos:

2.1. AEI-T dalis, palyginus su transporto sektoriaus galutiniu energijos suvartojimu:

- 2030 m. – 15 proc.;
- 2050 m. – 50 proc.

2.2. Transporto sektoriaus išmetamas ŠESD, palyginus su 2005 m. lygiu:

- 2021–2030 m. – -14 proc.;
- Kasmetinis pokytis, palyginus su 2016–2018 m. lygiu, – -3,6 proc.

3. ES Saugaus eismo programa „Vizija – nulis“:

3.1. 2030 m., palyginus su 2015 m. lygiu – 50 proc. mažiau žūčių keliuose;

3.2. 2050 m. – nulis žūčių keliuose.

Šios ES politikos nuostatos yra inkorporuotos Lietuvos Nacionaliniame pažangos plane 2021–2030 m. ir Susisieikimo plėtros programoje 2021-2030 m.

Ekonominiai veiksniai

1. ES šalių ekonomikos ir bendros ES šalių rinkos plėtra 2022 metais toliau sudarė galimybes įgyvendinti kelių transporto infrastruktūros plėtros sprendimus ir pasirengti naujojo ES paramos laikotarpio (2021–2027 m.) Sanglaudos ir Europos regioninės plėtros fondų lėšų efektyviam investavimui pagal ES Investicijų programą.

2. Europos Sąjungos politiniai sprendimai dėl Europos Sąjungos erdvės saugumo ir Europos Bendrijos ekonominių ryšių lėmė ir reikšmingą ekonominį-finansinį veiksnį – ES patvirtintą naują finansinės paramos priemonę - ES Europos Infrastruktūros Tinklų Priemonės (toliau – EITP) Karinio mobilumo priemonės lėšas, CINEA skiriamas dvejetainam (civiliam ir kariniam mobilumui) užtikrinti TEN-T keliuose.

3. 2022 m. nuolat augusi infliacija ir vienas iš aukščiausių tarp ES šalių infliacijos lygių Lietuvoje, sąlygojo papildomą projektų finansavimo išteklių poreikį, išaugus projektų įgyvendinimo kainoms. Kaip skelbia Statistikos departamentas, infliacija 2022 m. gruodžio mėnesį pasiekė 21,7 proc.

[\(Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas\)](#)

Socialiniai veiksniai

1. Naujų darbo vietų kūrimas Lietuvos regionuose įkuriant naujas įmones didina kokybiško ir saugaus susisiekimo keliais ir naujų investicijų į kelių priežiūrą, plėtrą ir eismo saugą poreikį.

2. Visuomenės senėjimo tendencija ir neįgalių asmenų integravimas į visuomenės gyvenimą sąlygoja būtinumą diegti naujus eismo saugos užtikrinimo sprendimus. Iš esmės visi pensinio amžiaus bei neįgalūs asmenys turi specialiųjų poreikių judumo sąlygoms.

Technologiniai veiksniai

1. Pažangūs sprendimai ir reikalavimai erdviniame statinių projektavime (angl. BIM) ir išmanios projektavimo bei technologijos, perimamos iš ES šalių, leidžia paspartinti kelių projektavimo ir projektų įgyvendinimo tempus bei užtikrinti aukštą visų procesų kokybę.

2. 5G technologijų plėtra sudaro galimybes diegti naujus intelektinių transporto sistemų (toliau – ITS) sprendimus valstybinės reikšmės keliuose.

Aplinkosaugos veiksniai

1. ES Žalioji kursas nustato gaires ir reikalavimus šalims narėms darnumo ir aplinkosaugos srityje.

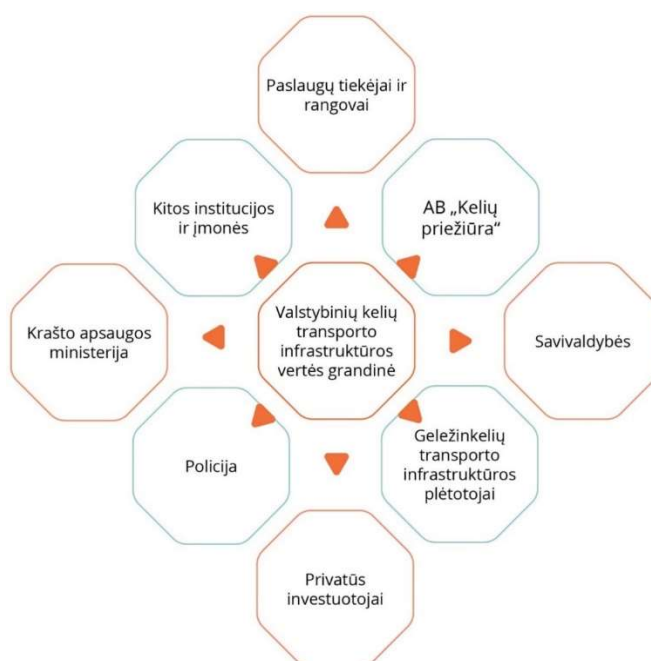
2. Pagal Baltosios knygos nuostatas ES valstybės iki 2050 m. turės visiškai pereiti nuo taršių prie alternatyviu kuru varomų automobilių ir tokiu būdu sumažinti bendrą transporto sektoriaus išmetamą ŠESD kiekį.

Teisiniai veiksniai

1. ES teisės aktai, reikšmingi Kelių direkcijos veiklai vidutiniu ir ilguoju strateginiu laikotarpiu ir jų realizavimas Lietuvos teisės aktuose.
2. LR Strateginio valdymo įstatymo pakeitimai (2021 m.) sąlygojo poreikį atskirti tęstines, valstybės investicijų programoje numatytas investicijas ir naujas, pažangos kapitalo investicijas ir papildomai ją pagrįsti.

KELIŲ DIREKCIJOS PARTNERIAI

Kuriamoje vertės grandinėje Kelių direkcijos svarbiausi partneriai 2022 metais buvo transporto infrastruktūros projektavimo ir kitų paslaugų įmonės, kelių tiesimo, rekonstrukcijos, remonto ir kitus darbus vykdančios rangovinės įmonės, valstybės valdoma AB „Kelių priežiūra“, AB Lietuvos geležinkeliai ir šios bendrovės dukterinė įmonė AB „LTG Infra“, miestų ir rajonų savivaldybės ir kitos įmonės (6 pav.). Kelių direkcija, siekdama integralumo susisiekiimo srityje su visais Lietuvos susisiekiimo sistemos subjektais, aktyviai bendradarbiauja įgyvendindama bendrus investicijų projektus (Lentvario geležinkelio pervažos, Mažeikių viaduko ir kitus) su Lietuvos transporto (geležinkelių, oro, vandens) infrastruktūros įmonėmis, savivaldybėmis, taip pat Lietuvos kelininkų asociacija bei kitais asocijuotais partneriais.

6 pav. Svarbiausi Kelių direkcijos partneriai vertės kūrimo grandinėje

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktais, Kelių direkcija yra vienintelė tokio pobūdžio viešųjų paslaugų tiekėja.

Kelių direkcija Akcininko Lūkesčių rašte yra įpareigota atitikti klientų aptarnavimo kokybės lūkesčius - didinti klientams teikiamų paslaugų vertę, plėsti paslaugas, gerinti aptarnavimo kokybę ir didinti klientų pasitenkinimą paslaugomis. Įmonė turi užtikrinti, kad valstybinės reikšmės automobilių kelių infrastruktūra būtų pritaikyta ir draugiška žmonėms su specialiaisiais poreikiais.

Kelių direkcija su transporto infrastruktūros priežiūros, rekonstrukcijų ir plėtros paslaugų tiekėjais ir darbų rangovais bendradarbiauja ne tik sutarčių pagrindu, įstatymų nustatyta tvarka įvykdžiusi viešuosius pirkimus, bet ir organizuodama susitikimus su paslaugų tiekėjais ir rangovus vienijančiomis asociacijomis, rengdama rinkos konsultacijas prieš viešuosius pirkimus. Kol nėra priimti sprendimai dėl valstybinės reikšmės kelių priežiūros rinkos liberalizavimo, Kelių direkcijos partneris, vykdamas valstybinės reikšmės kelių nuolatinę priežiūrą bendradarbiavimo sutarties pagrindu yra valstybės valdoma akcinė bendrovė „Kelių priežiūra“. Techninio projektų įgyvendinimo priežiūros paslaugos perkamos viešųjų pirkimų konkursų būdu.

Vertinant Kelių direkcijos veiklos rinkos (sektoriaus) konkurencinę aplinką, neabejotiną įtaką kelių priežiūros ir plėtros procesams turi institucijų ir įstaigų sprendimai, susiję su valstybinės reikšmės kelių infrastruktūra.

6 lentelė

Lietuvos Respublikos institucijos ir įstaigos, kurių sprendimai ir veikla svarbūs valstybinės reikšmės kelių infrastruktūrai

Atsakinga institucija	Atliekamos veiklos ir (ar) funkcijos
LR Seimas	LR kelių įstatymo 5 straipsnio 1 punkte numatyta, kad: „Kelių priežiūros ir plėtros valstybės politikos kryptis nustato Seimas priimdamas įstatymus“.
LR Vyriausybė	Tvirtina Kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo lėšų sąmatą ir lėšų paskirstymą svarbiausioms veikloms.
LR susisiekimo ministerija	LR kelių įstatymo 5 straipsnio 2 punkte numatyta, kad: „Susisiekimo ministerija formuoja kelių priežiūros ir plėtros valstybės politiką, organizuoja, koordinuoja ir kontroliuoja jos įgyvendinimą, tvirtina valstybinės reikšmės kelių plėtros, modernizavimo ir veiklos užtikrinimo programas, Lietuvos kelių projektavimo normatyvinius dokumentus“. Susisiekimo ministerija yra valstybės įgaliotoji institucija, realizuojanti turtines ir neturtines valstybės teises Kelių

	<p>direkcijoje kaip akcinėje bendrovėje, faktiškai vykdanči Akcininko funkciją.</p>
<p>VšĮ Centrinė projektų valdymo agentūra (toliau – CPVA)</p>	<p>CPVA, įgaliota Vyriausybės:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kontroliuoja KPPP ir ES lėšų panaudojimą ir Kelių direkcijos vykdomus viešųjų pirkimų procesus; -nagrinėja ir priima sprendimus dėl mokėjimo prašymų apmokėti tinkamas išlaidas pagal Kelių direkcijos ir rangovų sutartis ES 2014-2020 m. Investicijų programos projektams; -Nuo 2023 m. LR teisės aktų nustatyta tvarka taip pat vykdo projektų įgyvendinimo planų (toliau - PĮP) ir investicijų projektų vertinimus ES lėšoms gauti tiems valstybės investicijų projektams, kurie įtraukti į ES 2021-2027m. Investicijų Programą.
<p>Savivaldybės</p>	<p>Remiantis LR kelių įstatymo 4 straipsnio 3 punktu: „Vietinės reikšmės viešieji keliai ir gatvės nuosavybės teise priklauso savivaldybėms, o vidaus keliai – valstybei, savivaldybėms, kitiems juridiniams ir (ar) fiziniams asmenims“, atitinkamai 5 straipsnio 4 punkte numatyta, kad: „Vietinės reikšmės kelių projektavimo, tiesimo, statybos, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros užsakovo funkcijas vykdo jų savininkai ir (ar) valdytojai“.</p> <p>Taip pat LR kelių įstatymo 4 straipsnio 7 punkte nustatyta: „Gatvių, kurios nėra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbus organizuoja ir užsakovo funkcijas atlieka savivaldybės. Gatvių, kurios yra valstybinės reikšmės kelių tąsa, projektavimo, tiesimo, rekonstravimo, taisymo (remonto) ir priežiūros darbų tvarką nustato Vyriausybė.“</p> <p>LR kelių įstatymo 7 straipsnio 2 d. taip pat nurodyta, kad „Kelių savininkai arba jų įgalioti valdytojai teikia kelių eismo ir kelių duomenis valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai susisiekiama ministro nustatyta tvarka.“</p>
<p>Lietuvos transporto saugos administracija (toliau – LTSA)</p>	<p>LR Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimu Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ Lietuvos transporto saugos administracija paskirta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kontroliuoti kelyje, ar kelių naudotojai yra sumokėję kelių naudotojo mokestį; -kontroliuoti kelyje, ar transporto priemonių valdytojai turi leidimus važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis ir (ar) jų junginiais, kurių matmenys ir

	<p>(ar) ašies (ašių) apkrova, ir (ar) masė su kroviniu ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojantis keliais transporto priemonės ar jų junginio matmenis ir (ar) ašies (ašių) apkrovą ir (ar) masę;</p>
<p>Teritorinės ir specializuotos policijos įstaigos (toliau – Policija)</p>	<p>Policijos sistemą sudaro Policijos departamentas prie LR vidaus reikalų ministerijos, teritorinės policijos įstaigos, policijos profesinio ugdymo įstaigos ir specializuotos policijos įstaigos.</p> <p>LR Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ 2.2 papunkčiu numatyta teritorinės ir specializuotos policijos įstaigas įpareigoti:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kontroliuoti kelyje, ar kelių naudotojai yra sumokėję kelių naudotojo mokestį; -kontroliuoti kelyje, ar transporto priemonių valdytojai turi leidimus važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis ir (ar) jų junginiais, kurių matmenys su kroviniu ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojantis keliais transporto priemonių ar jų junginių matmenis; -lydėti valstybinės reikšmės keliais važiuojančias didžiagabarites ir (ar) sunkiasvores transporto priemones ir (ar) jų junginius, kurių matmenys su kroviniu ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojantis keliais transporto priemonių ar jų junginių matmenis, ir taip užtikrinti saugų eismą.
<p>LR muitinė</p>	<p>Lietuvos Respublikos muitinės sistemą sudaro Muitinės departamentas prie LR finansų ministerijos, Muitinės kriminalinė tarnyba, Muitinės mokymo centras, Muitinės laboratorija, Muitinės informacinių sistemų centras ir teritorinės muitinės.</p> <p>LR Vyriausybės 2005 m. balandžio 21 d. nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ 2.1 papunkčiu LR muitinei priskirta:</p> <ul style="list-style-type: none"> -kontroliuoti kelyje ir pasienio kontrolės punktuose, ar kelių naudotojai yra sumokėję kelių naudotojo mokestį; -kontroliuoti kelyje ir pasienio kontrolės punktuose, ar transporto priemonių valdytojai turi leidimus važiuoti

	<p>valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis ir (ar) jų junginiais, kurių matmenys su kroviniu ar be jo yra didesni už didžiausiuosius leidžiamus naudojantis keliais transporto priemonių ar jų junginių matmenis.</p> <p>Kitų kelių transporto sistemos veiklų organizavimas ir vykdymas nėra tipinės munitinės veiklos.</p>
--	---

INFORMACINĖS SISTEMOS IR REGISTRAI, KURIUOS VALDO KELIŲ DIREKCIJA

Teisės aktai, reglamentuojantys Kelių direkcijos valdomas ir (arba) tvarkomas informacines sistemas (toliau – IS) bei registrus, pateikiami 7 lentelėje.

7 lentelė

Teisės aktai, reglamentuojantys Kelių direkcijos valdomas IS, registrus

IS, registras	Teisės aktai
<p>Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema (EIS), LAKIS, VINTRA*, KTVIS, FVAIS</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Lietuvos Respublikos kelių įstatymas; - Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2008 m. liepos 28 d. įsakymas Nr. 3-285 „Dėl Ilgalaikės (iki 2025 metų) Lietuvos transporto sistemos plėtros strategijos priedo projektų detalizavimo“; - Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymas; - Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas; - Lietuvos standartai LST ISO/IEC 27002:2014 ir LST ISO/IEC 27001:2013, Lietuvos Respublikos ir tarptautiniai grupės „Informacijos technologija. Saugumo metodai“ standartai, naudojami kaip elektroninės informacijos saugos užtikrinimo rekomendacinės priemonės; - EIS nuostatai, EIS saugos nuostatai, EIS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės, EIS veiklos tęstinumo valdymo planas, EIS naudotojų administravimo taisyklės, kiti teisės aktai ir dokumentai, reglamentuojantys informacinių sistemų duomenų tvarkymo teisėtumą, sistemos valdytojo ir (ar) tvarkytojo veiklą bei elektroninių duomenų saugos valdymą.

*Sistemos VINTRA administravimas 2022 m. pabaigoje perduotas pagal kompetenciją LTSA.

INFORMACIJA APIE KELIŲ DIREKCIJOS VALDOMĄ VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ TINKLĄ 2022 M. PABAIGOJE

Visų Kelių direkcijos valdomų valstybinės reikšmės kelių bendras ilgis yra 21203,946 km ([1277 Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimo Nr. 757 „Dėl Valstybinės reik... \(e-tar.lt\)“](#)). Bendras visų Lietuvos automobilių kelių tinklas, įskaitant vietinės reikšmės kelius, sudaro apie 84,893 tūkst. km., ([Rodiklių duomenų bazė - Oficialiosios statistikos portalas](#)).

Valstybinės reikšmės keliai, atsižvelgiant į transporto priemonių eismo pralaidumą, socialinę ir suskirstymą pagal jų ekonominę reikšmę, yra:

- **Magistraliniai** – pagrindiniai Lietuvos keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamosios dalys. Šiais keliais vyksta intensyviausias transporto priemonių eismas. Šiems keliams priskiriami visi valstybinės reikšmės keliai, įtraukti į Europos tarptautinių kelių tinklą. Magistralinių kelių bendras ilgis – 1751,293 km;

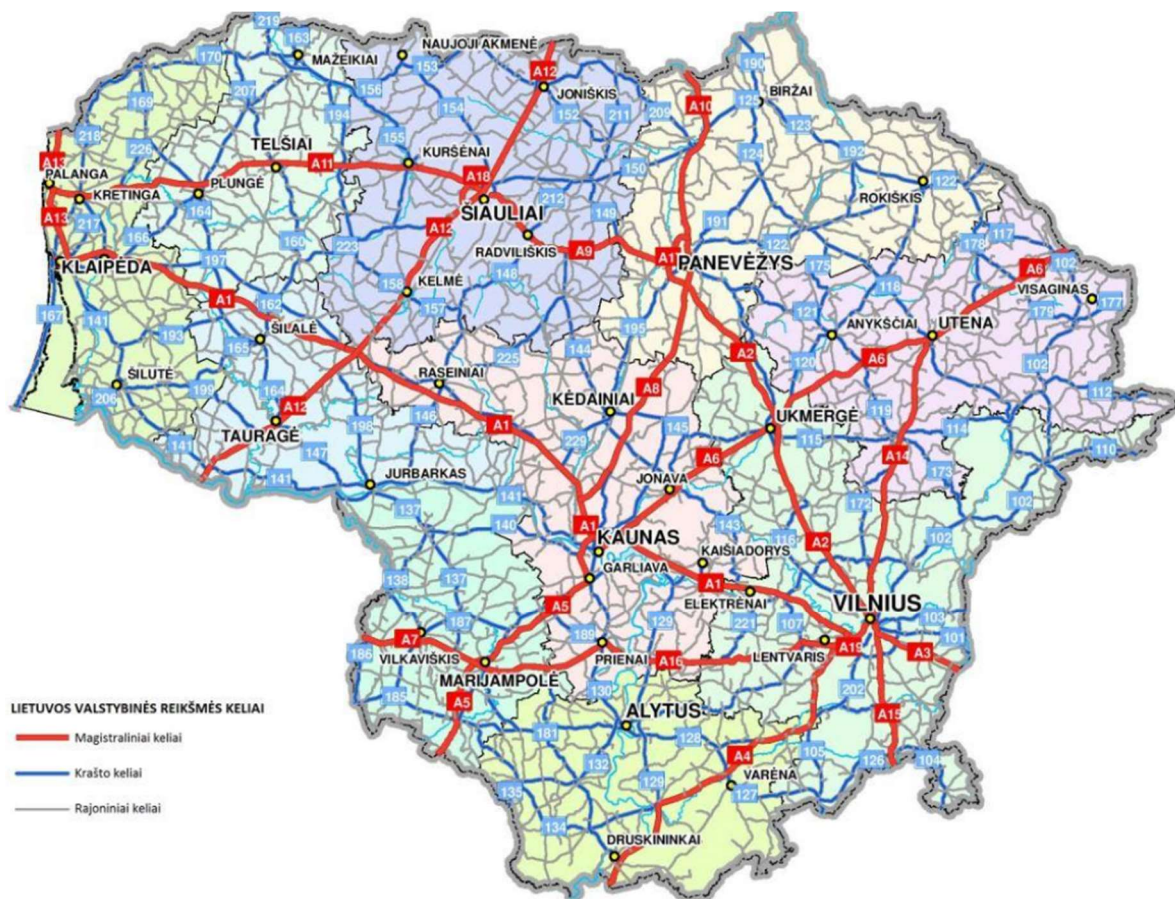
- **Krašto** keliai ir jų tęsiniai – gatvių važiuojamosios dalys. Šiais keliais vyksta intensyvus transporto priemonių eismas tarp Lietuvos Respublikos teritorijos administracinių centrų, taip pat tranzitinio ir turistinio transporto priemonių eismas. Krašto kelių bendras ilgis – 4 924,617 km;

- **Rajoniniai** keliai, jungiantys miestų ir kaimų gyvenamąsias vietas su magistraliniais ir krašto keliais. Rajoninių kelių bendras ilgis – 14 528,036 km.

Lietuvos Respublikos teritoriją kerta du TEN-T koridoriai ir šešios Europinės reikšmės magistralės (žr. 7 paveikslą):

- TEN-T koridoriai: Šiaurės–Pietų kryptimi: I koridorius (Talinas–Ryga–Saločiai–Panevėžys–Kaunas–Kalvarija–Varšuva) ir jo šaka – IA koridorius (Talinas–Ryga–Šiauliai–Tauragė–Kaliningradas); Rytų–Vakarų kryptimi: IX koridorius; IXB koridoriaus šaka (Kijevas–Minskas–Vilnius–Klaipėda); IXD koridorius (Kaunas–Kaliningradas).

- Europinės reikšmės magistralės: E67 (Helsinkis–Talinas–Ryga–Panevėžys–Kaunas–Varšuva–Vroclavas–Prah); E28 (Berlynas–Gdanskas–Karaliaučius–Marijampolė–Prienuai–Vilnius–Minskas); E77 (Pskovas–Ryga–Šiauliai–Karaliaučius–Varšuva–Krokuva–Budapeštas); E85 (Klaipėda–Kaunas–Vilnius–Lyda–Černovcai–Bukareštas–Aleksandropolis); E262 (Kaunas–Utena–Daugpilis–Rezekne–Ostravas); E272 (Vilnius–Panevėžys–Šiauliai–Palanga–Klaipėda).

7 pav. Lietuvos Respublikos valstybinės reikšmės kelių tinklas

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ BŪKLĖ

Tiek ankstesniais laikotarpiais atlikti, tiek naujausi 2022 m. Kelių direkcijos atlikti valstybinės reikšmės kelių dangos būklės tyrimai parodė: net per 40 proc. valstybinės reikšmės krašto ir rajoninių kelių būklė neatitinka normatyvų (8 lentelė). Todėl Valstybinės reikšmės kelių būklės gerinimas – svarbiausias Kelių direkcijos vykdomų investicijų prioritetų, siekiant užtikrinti visų kelių naudotojų patogų susisiekimą ir eismo saugą. Skyrus daugiau lėšų remontams ir rekonstrukcijai, bendra kelių būklė 2022 metais Lietuvoje pagerėjo - visų valstybinės reikšmės kelių, viršiančių DBI ribas, 2022 m. sumažėjo nuo 39,72 iki 38,67 proc.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ BŪKLĖ 2022 m.

8 lentelė

INFORMACIJA APIE VALSTYBINĖS REIKŠMĖS AUTOMOBILIŲ KELIŲ VALDYMO EFEKTYVUMO RODIKLIŲ PASIEKIMĄ
2022 METAIS

Eil. Nr.	Keliai pagal reikšmę	Bendras kelių ilgis pagal sąrašą* (km) (2022-12-31 duomenimis)	Bendras kelių ilgis, įvertinant abi važiuojamąsias dalis (km) (2022-12-31 duomenimis)	Bendras kelių, kurie išmatuoti tyrimo įranga ilgis, įvertinant abi važiuojamąsias dalis (km) ** (2022-12-31 duomenimis)	Bendras tyrimo įranga išmatuotų kelių, kuriems nustatytas suminis kelio dangos būklės indeksas, ilgis (km), įvertinant abi važiuojamąsias dalis*** (2022-12-31 duomenimis)	Suminio kelio dangos būklės indekso siektina reikšmė 2022 m.****	Keliai, kurių suminio kelio dangos būklės indekso reikšmė atitinka siektiną reikšmę**** (2022-12-31 duomenimis)		Pastabos
							Ilgis (km)	Dalis nuo bendro tyrimo įranga išmatuoto kelių (kuriems nustatytas suminis kelio dangos būklės indeksas) ilgio, įvertinant abi važiuojamąsias dalis (proc.) (8/6)*100	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Magistraliniai	1 751,293				-	-	-	-
1.1.	Automagistralės ir greitkeliai	439,946	879,892	879,892	893,391	Mažiau kaip 2,8	677,346	75,82	
1.2.	Kiti magistraliniai keliai	1 311,347	1 500,772	1 495,822	1 471,261	Mažiau kaip 3	1 143,877	77,75	
2.	Krašto	4 924,617	4 963,521	4 954,802	4 921,121	Mažiau kaip 3,5	2 935,106	59,64	
3.	Rajoniniai	14 528,036	14 549,273	8 750,735	8 740,256	Mažiau kaip 4	5 072,082	58,03	

*Pagal valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. birželio 9 d. nutarimu Nr. 757 „Dėl valstybinės reikšmės automobilių kelių sąrašo patvirtinimo“.

** Tyrimo įranga yra skirta matuoti surištus kelio dangos sluoksnius (negali važiuoti ir atlikti matavimų keliuose su žvyro danga).

*** Bendras kelių ilgis (km) įvertinant abi važiuojamąsias dalis, kuriems nustatytas suminis kelio dangos būklės indeksas, skiriasi nuo išmatuoto tyrimo įranga, nes nevertinamos žiedinių sankryžų trajektorijos ir įvažiavimai ar išvažiavimai į šias sankryžas, trišalių ir keturšalių sankryžų zonos, kurios saugumo salelėmis atskirtos į dvi važiuojamąsias dalis, taip pat dviejų kelių ruožai, kur kelių trajektorijos vietomis persidengia.

**** Pagal Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2018 m. lapkričio 2 d. įsakymą Nr. 3-551 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių kelių valdymo efektyvumo rodiklių patvirtinimo“ ir Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2021 m. lapkričio 9 d. įsakymą Nr. 3-519 „Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro 2018 m. lapkričio 2 d. įsakymą Nr. 3-551 „Dėl valstybei nuosavybės teise priklausančių kelių valdymo efektyvumo rodiklių patvirtinimo“ pakeitimo“.

ĮMONĖS VEIKLOS REZULTATAI 2022 M. IR JŲ ATITIKTIS STRATEGINIAMS TIKSLAMS

Šioje ataskaitos dalyje pateikiama informacija apie svarbiausius Kelių direkcijos veiklos išteklius ir veiklos finansavimo šaltinius, turtą ir įsipareigojimus, investicijas, pajamas, išlaidas ir finansinius veiklos rezultatus.

Pažymėtina, kad ataskaitiniu laikotarpiu Kelių direkcija vykdė tik specialųjį įpareigojimą, tenkinant visuomenės ir visų valstybinės reikšmės kelių naudotojų poreikius.

Kelių direkcija, vadovaudamasi Kelių direkcijos ir Susisiekimo ministerijos pasirašytos Valstybės asignavimų (KPPP finansavimo lėšų) naudojimo specialiajam įpareigojimui vykdyti naudojimo Sutarties nuostatomis, įsipareigojo sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka vykdyti specialiuosius įpareigojimus, o Susisiekimo ministerija įsipareigojo mokėti už tinkamai ir laiku įvykdytus specialiuosius įpareigojimus, neviršydama Kelių direkcijai šiam tikslui skirtos KPPP finansavimo lėšų sumos, nustatytos KPPP finansavimo lėšų naudojimo einamųjų metų sąmatoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Vyriausybės, minimoje sutartyje nustatytais sąlygomis ir tvarka.

VEIKLOS IŠTEKLIAI

Finansiniai, technologiniai ir žmogiškieji išteklių yra esminė prielaida Kelių direkcijos veiklai – valstybės specialiajam įpareigojimui vykdyti. Lėšos Kelių direkcijos veiklai yra skiriamos ir administruojamos Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo, Lietuvos Respublikos Kelių priežiūros ir plėtros finansavimo įstatymo, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų, kurie toliau minimi šioje dalyje, nustatyta tvarka. Veiklos finansavimo prioritetas – Susisiekimo ministerijos Lūkesčių rašte iškeltų pagrindinių tikslų, visų pirma specialiojo įpareigojimo įgyvendinimas (išsamiau apie specialiojo įpareigojimo finansavimo šaltinius – žr. skyriuje Specialusis įpareigojimas).

VEIKLOS FINANSAVIMAS IR FINANSAVIMO LĖŠŲ PANAUDOJIMAS 2022 M.

Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme KPPP finansavimui buvo skirta 543 189 tūkst. eurų.

Kelių direkcija 2022 metais investavo ir tikslingai panaudojo 99,35 proc. valstybinės reikšmės kelių priežiūrai ir plėtrai skirtų lėšų.

Išsami informacija apie 2022 metais skirtas KPPP lėšas ir jų panaudojimą pagal LRV sąmatos straipsnius pateikta 9 lentelėje:

9 lentelė

Eil. Nr. atitinkantis LRV sąmatos eilutes	LRV patvirtintos sąmatos straipsniai	2022 m. LRV sąmata, patvirtinta 2022-02-23 LRV nutarimu Nr.141	2022 m. LRV sąmata, patikslinta 2022-12-07 LRV nutarimu Nr.1233	Apmokėta iki 2022-12-31
	Kelių priežiūros ir plėtros programos lėšos, iš jų:	543.189	543.189	536.114
1.	valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, ir kitoms kelių srities reikmėms finansuoti, iš jų:	363.937	363.937	361.566
	pažangos lėšos	0	0	
	tęstinės veiklos lėšos	363.937	363.937	361.566
1.1.	valstybinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, išskyrus 1.2–1.11 papunkčiuose numatytas veiklas, iš jų:	264.268	225.668	223.543
1.1.1.	strateginiai projektai (Via Baltica, magistralinis kelias A14, krašto kelias Nr.130) ir kiti projektai			
1.1.2.	žvyrkelių asfaltavimas			
1.1.3.	rekonstravimas, paprastas remontas, tiltai			

1.1.4.	inžinerinių eismo saugumo priemonių (pėsčiųjų perėjos, dviračių takai, sankryžos) diegimas			
1.2.	akcinei bendrovei „Kelių priežiūra“ valstybinės reikšmės kelių tinklui prižiūrėti	77.900	118.708	118.658
1.3.	Kelių muziejui ir kelių srities istorinėms vertybėms išlaikyti, įsigyti ir eksponuoti	35	53	42
1.4.	viešajai įstaigai Transporto kompetencijų agentūrai	400	510	510
1.5.	Policijos departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos gaunamai informacijai apdoroti, organizacinėms ir eksploatacinėms išlaidoms padengti, saugaus eismo programoms ir jų priemonėms įgyvendinti	1.500	1.700	1.700
1.6.	akcinei bendrovei „Smiltynės perkėla“ perkėlimo keltais per Klaipėdos valstybinio jūrų uosto akvatoriją į (iš) Kuršių neriją (-os) bilieto kainai kompensuoti	3.259	3.434	3.434
1.7.	viešajai įstaigai Centrinei projektų valdymo agentūrai	314	160	117
1.8.	valstybės įmonei Lietuvos automobilių kelių direkcijai	15.411	13.551	13.551
1.9.	Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerijai teisės aktams ir normatyviniams dokumentams, susijusiems su kelių tinklo plėtra ir užtikrinimu, kad šis tinklas veiktų, rengti, kitoms kelių srities reikmėms finansuoti	250	27	11

	1.10.	Lietuvos transporto saugos administracijos veiklai, susijusiai su eismo dalyvių švietimu eismo saugumo srityje	300	0	0
	1.11.	Informatikos ir ryšių departamentui prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos informacijai apdoroti ir Administracinių nusižengimų registrai palaikyti ir tobulinti	300	126	0
2.		vietinės reikšmės kelių tinklui plėsti ir užtikrinti, kad šis tinklas veiktų, iš jų:	179.252	179.252	174.548
		tęstinės veiklos lėšos	179.252	179.252	174.548
	2.1.	valstybei svarbiems vietinės reikšmės kelių objektams finansuoti	16.133	16.133	16.133
	2.2.	vietinės reikšmės keliams Birštono, Druskininkų, Palangos miesto ir Neringos savivaldybėse	3.262	3.262	3.202
	2.3.	savivaldybių institucijų valdomiems vietinės reikšmės keliams:	159.857	159.857	155.213
	2.3.1.	miestų savivaldybių vietinės reikšmės keliams	55.950	55.950	53.974
	2.3.2.	kitų savivaldybių vietinės reikšmės keliams	103.907	103.907	101.239

Iš 2022 m. skirtų 543,189 mln. eurų KPPP lėšų valstybinės ir vietinės reikšmės keliams panaudota 536,114 mln. eurų (98,70 proc. patvirtintos 2022 metų sąmatos).

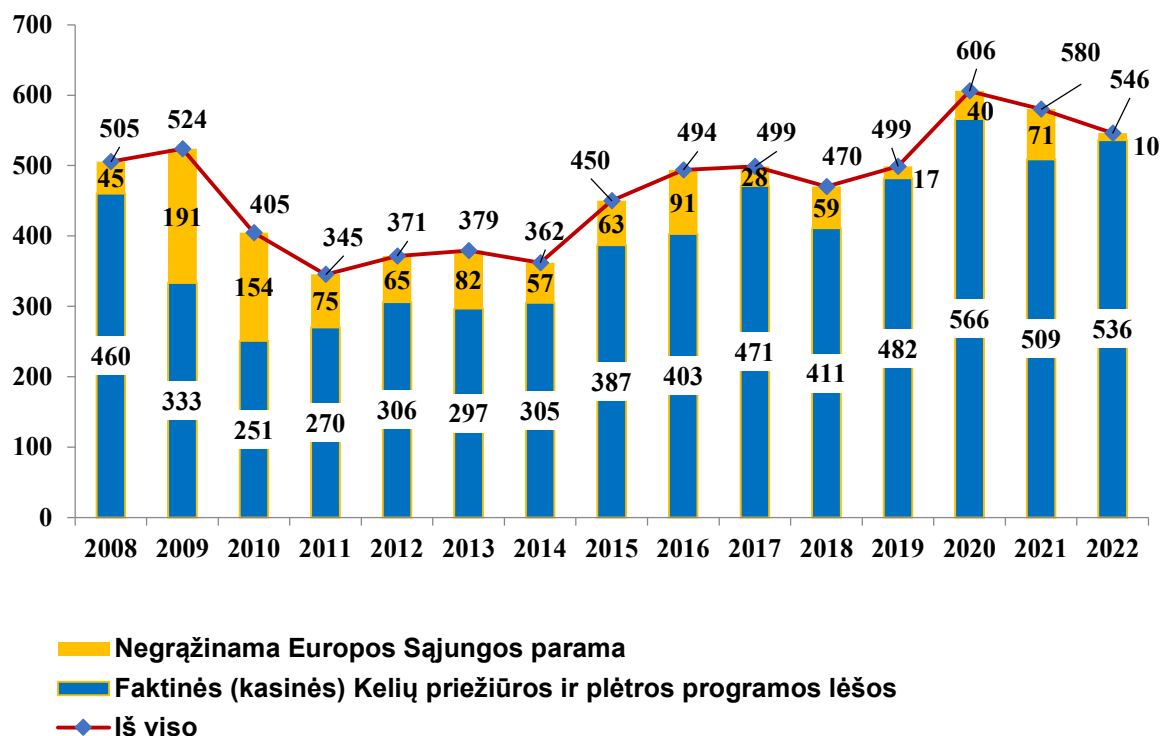
INVESTICIJŲ PROJEKTŲ FINANSAVIMAS

Kelių direkcija 2022 metais tęstiniams valstybės kapitalo investicijų projektams įgyvendinti iš viso investuota 126.371,2 tūkst. eurų KPPP lėšų ir 10.182,1 tūkst. eurų ES struktūrinių fondų lėšų.

Kelių direkcijos veiklos finansavimo iš KPPP lėšų ir ES lėšų finansavimo dinamika 2008 – 2022 m. pavaizduota 8 pav.

Kelių priežiūros ir plėtros programos ir ES lėšų finansavimo dinamika, mln. Eur

8 pav. Kelių priežiūros ir plėtros programos ir ES lėšų finansavimo dinamika 2008 – 2022 m.

Planai dėl ES struktūrinių fondų panaudojimo investicijų projektų įgyvendinimui

Kelių direkcija dar 2021 m. parengė ir pateikė Susisiekimo ministerijai siūlymus su pagrindimu dėl strategiškai svarbių projektų, 2022-2027 m. finansuotinių ES Sanglaudos ir Europos regioninės plėtros fondų lėšomis ne mažesnei nei **318,99 mln. eurų** sumai. Į minėtą sąrašą buvo įtraukti investicijų projektai, atitinkantys ES ir Nacionalinio pažangos plano 2021-2030 m. bei Susisiekimo plėtros programos 2021-2030 m. prioritetus kelių infrastruktūros finansavimo srityje. 2022 m. rugpjūčio 3 d. ES Investicijų programa buvo patvirtinta. Kelių direkcija rengia investicijų projektus ir projektų įgyvendinimo planus

(paraiškas) projektų finansavimui minėtų ES fondų lėšomis ir teiks juos VšĮ Centrine projektų valdymo agentūrai.

Planai dėl ES EITP lėšų panaudojimo kariniam mobilumui svarbių investicijų projektų įgyvendinimui

Pažymėtina, kad Specialiojo valstybės įpareigojimo vykdymas, rekonstruojant **kariniam ir civiliam mobilumui (angl. dual mobility)** svarbius objektus, 2022 metais pradėtas finansuoti ir ES EITP fondo karinio mobilumo priemonės lėšomis, Kelių direkcijai laimėjus konkurso keliu skirstomas EITP (pagal Kelių direkcijos pateiktą paraišką ES EITP lėšas administruojančiai institucijai (angl. CINEA)) lėšas Via Baltica projekto A5 kelio Kaunas – Marijampolė – Suvalkai I-ojo ruožo rekonstrukcijai (žr. skyrių Strateginiai investicijų projektai). 2022 m. rugsėjį su CINEA pasirašyta dotacijos sutartis 48,68 mln. eurų sumai (Išmonė 2022 m. jau gavo 50 proc. minėtos EITP lėšų sumos, lėšos iki poreikio jas investuoti apmokant už darbus, pervestos į Valstybės išdo sąskaitą). Tai reiškia, kad svarbiausiems rekonstrukcijų projektams, kurie svarbūs ir kariniam, ir civiliam mobilumui, Kelių direkcija, panaudojusi savo kompetenciją ES išteklių pritraukimui, nuo 2022 m. naudoja ir naudos sutelktinį (angl. bundling) projektų finansavimą nacionalinėmis ir trijų ES paramos fondų – Sanglaudos (SaF), Europos Regioninės plėtros fondo (ERPF) ir EITP lėšomis.

2022 m. rugsėjo 28 d. pateiktos dar trys paraiškos EITP dvejojo mobilumo priemonės lėšoms gauti (Via Baltica minėto kelio II ir III ruožo ir Jonavos pietrytinio aplinkkelio finansavimui) ir pagal dvi iš jų (minėtiems Via Baltica projektams) buvo skirta iki 46 mln. eurų suma ir iki 2023 m. liepos 1 d. planuojama pasirašyti dotacijų sutartis. Nors trečias EITP finansavimo kvietimas dar nepaskelbtas, siekiant kuo sparčiau pasirengti ir išnaudoti minėto finansavimo galimybes, rengiamos dar trys naujos paraiškos EITP lėšoms gauti – Via Baltica A5 kelio IV-ajam ruožui, kelyje A1 Vilnius-Kaunas-Klaipėda esančiam viduriniajam tiltui per Nerį ir tiltui per Kruną.

Kelių direkcija, turėdama ambicingus planus 2023-2025 metais rekonstruoti reikšmingus strateginių Via Baltica, A1-ojo kelio Vilnius-Kaunas-Klaipėda, Kelio A14 Vilnius-Utena ir kitų kelių ruožus bei nesaugius tiltus, siekia užtikrinti šių projektų finansavimą

optimaliais kaštais ir visų pirma – maksimaliai išnaudodama galimybes pritraukti šių projektų įgyvendinimui ES paramos lėšas.

TECHNOLOGINIAI IŠTEKLIAI

Kelių direkcija disponuoja kelių dangos būklės tyrimo ir matavimo įranga kelių dangos būklės tyrimams ir kita technologine įranga, reikalinga kelių infrastruktūros tyrimams. Būtent šios įrangos naudojimas Kelių direkcijai sudaro galimybę tiksliai įvertinti Lietuvos valstybinės reikšmės asfaltuotų kelių dangos būklę ir užtikrinti investicijų į Lietuvos valstybinius kelius teisingą ir skaidrų planavimą pagal objektyvius kelių dangos būklės kriterijus ir parametrus.

FINANSINĖ ANALIZĖ

TURTAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI

Kelių direkcijos ilgalaikio turto, valstybės pavesto Įmonei valdyti patikėjimo teise, vertė 2022 m. gruodžio 31 sudarė 3 547 385 tūkst. eurų (iš jos ilgalaikio materialiojo turto vertė – 3 488 344 tūkst. eurų, ilgalaikio nematerialiojo turto vertė – 2 345 tūkst. Eur). Didžiąją dalį Kelių direkcijos turto sudaro valstybinės reikšmės keliai – 2 941 734 tūkst. eurų.

Įmonė taip pat valdo ir naudoja savo veiklai administracinius pastatus Basanavičiaus g. 36 ir Šviesos g. 2, Vilniuje.

Kelių direkcija 2022 metais neturėjo tiesioginių įsipareigojimų bankams ir 2022 nesiskolino lėšų iš bankų.

PAJAMOS

Kelių direkcija per 2022 metus, vykdydama savo veiklą, iš viso gavo 13 434 tūkst. eurų pajamų. Pajamų struktūra pateikta 10 lentelėje:

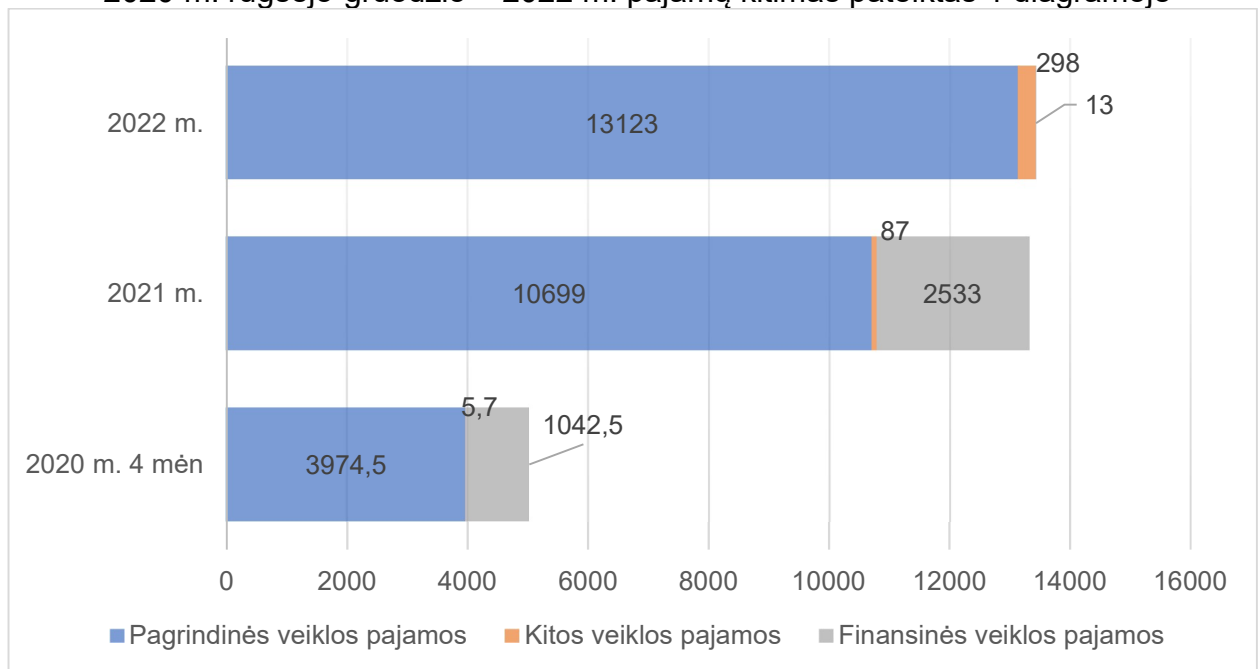
10 lentelė

	Pajamų straipsniai	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
1.	Pagrindinės veiklos pajamos	3 975	10 699	13 123
2.	Kitos veiklos pajamos	5	87	298
3.	Finansinės veiklos pajamos	1 043	2 533	13
	Iš viso pajamų :	5 023	13 319	13 434

Pajamų lentelėje ir diagramoje sumos pateiktos tūkst. Eurų, jei nenurodyta kitaip.

2020 m. rugsėjo-gruodžio – 2022 m. pajamų kitimas pateiktas 1 diagramoje

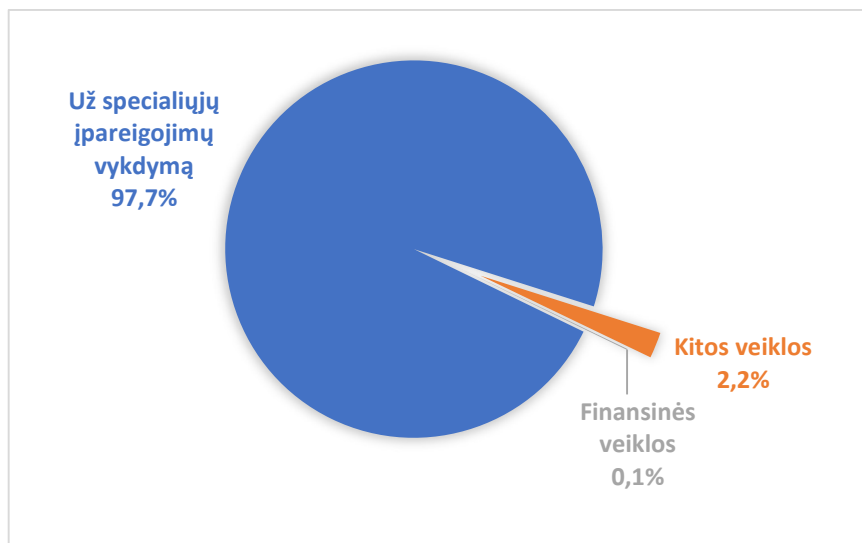
1 diagrama. Pajamų kitimas

2022 m. pajamų pokytį, lyginant su 2021 m., pagrindė lėmė padidėjusios pagrindinės veiklos pajamos, gautos už specialiųjų įpareigojimų vykdymą. Šios pajamos, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2005 m. balandžio 5 d. nutarimu Nr. 477 patvirtintu KPPP finansavimo lėšų naudojimo tvarkos aprašu, yra paskaičiuojamos prie patirtų sąnaudų vykdant specialiuosius įpareigojimus pridedant 5 proc. atkainį.

Finansinės veiklos pajamos, lyginant su 2021 m., dėl pasikeitusio jų pripažinimo ir atvaizdavimo apskaitoje sumažėjo 99,5 proc., t. y. 4 526 tūkst. Eur pajamų (baudos, delspinigiai, netesybos), gautos netesybos už įsipareigojimų nevykdymą pagal pasirašytas valstybinės reikšmės kelių rangos sutartis, apskaitomos ateinančių laikotarpių pajamų sąskaitoje.

Pajamų struktūroje didžiausią lyginamąjį svorį – 97,7 proc. sudarė pagrindinės veiklos pajamos. Finansinės veiklos pajamos (kitos palūkanų ir panašios pajamos) sudarė 0,1 proc. visų pajamų. Kitos veiklos pajamos (garantai, servitutai ir kitos panašios pajamos) sudarė 2,2 proc. visų pajamų.

2022 m. pajamų struktūra pagal lyginamuosius svorius pateikta 2 diagramoje:

2 diagrama. Pajamų struktūra

SĄNAUDOS

Per 2022 metus Kelių direkcija, vykdydama savo veiklą, iš viso patyrė 12 470 tūkst. eurų sąnaudų. Sąnaudų struktūra pateikta 11 lentelėje:

11 lentelė

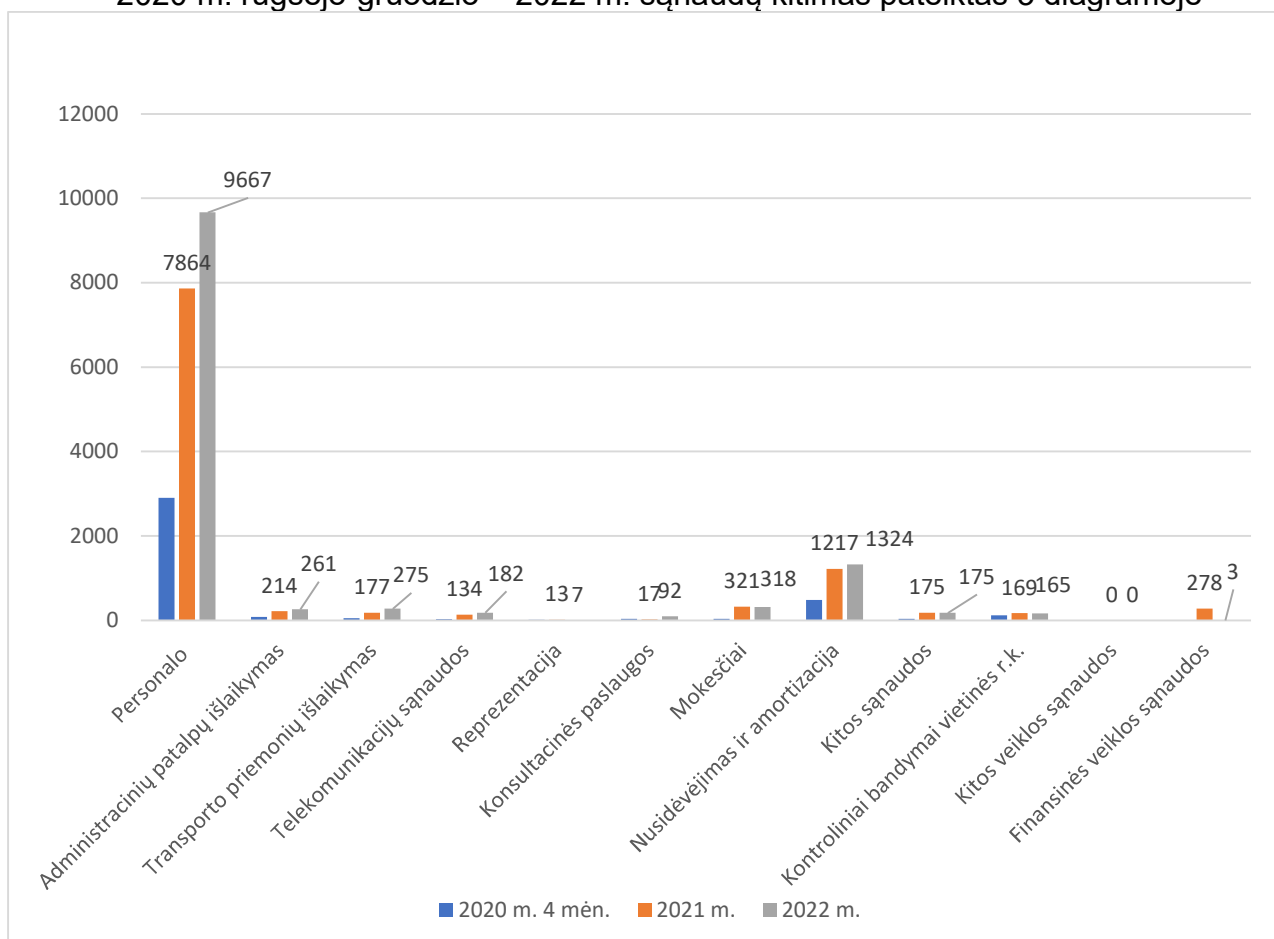
	Sąnaudų straipsniai	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
1.	Parduotos produkcijos ir suteiktų paslaugų savikaina, pardavimo, bendrosios ir administracinės sąnaudos	3 776	10 301	12 467
1.1.	Personalo sąnaudos (darbo užmokestis, mokymai ir pan.)	2 905	7 864	9 667
1.2.	Administracinių patalpų išlaidos	77	214	261
1.3.	Transporto priemonių išlaidos	52	177	275
1.4.	Telekomunikacijų sąnaudos	30	134	183
1.5.	Reprezentacija	10	13	7
1.6.	Konsultacinės paslaugos	33	17	92
1.7.	Mokesčiai	31	321	318
1.8.	Nusidėvėjimas, amortizacija ir vertės sumažėjimas	484	1 217	1 324
1.9.	Kitos sąnaudos	35	175	175
1.10.	Kontroliniai bandymai vietinės reikšmės keliuose	120	169	165
2.	Kitos veiklos sąnaudos	2	-	-

	Sąnaudų straipsniai	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
3.	Finansinės veiklos sąnaudos	-	278	3
	Iš viso sąnaudų :	3 778	10 579	12 470

Sąnaudų lentelėje ir diagramoje sumos pateiktos tūkst. Eurų, jei nenurodyta kitaip.

2020 m. rugsėjo-gruodžio – 2022 m. sąnaudų kitimas pateiktas 3 diagramoje

3 diagrama. Sąnaudų kitimas

Pagrindinių 2022 m. sąnaudų pokytį, lyginant su 2021 m., lėmė padidėjusios specialiųjų įpareigojimų vykdymo sąnaudos. Viena esminių šių sąnaudų augimo priežasčių - tai 10 proc. (nuo 267 metų pradžioje iki 293 metų pabaigai) padidėjęs darbuotojų, reikalingų tinkamai vykdyti specialiųjų įpareigojimų funkciją, skaičius ir su tuo susijęs personalo išlaikymo ir kitų sąnaudų augimas. Didžiausią lyginamąjį svorį sąnaudų struktūroje turinčios sąnaudos darbo užmokesčiui (73 proc.), lyginant su 2021 metais, išaugo 21 proc. dėl padidėjusio darbuotojų skaičiaus ir dėl darbuotojų pastovios atlygio dalies peržiūros po kasmetinio vertinimo. Taip pat didėjo ir kitos sąnaudos: dėl padidėjusių energetinių resursų

kainos, dėl naujai priimtų darbuotojų aprūpinimo reikalingomis darbo priemonėmis, dėl nusidėvėjusių ar pasenusių darbo priemonių atnaujinimo.

2022 m. sąnaudų struktūroje pagal veiklas didžiausią lyginamąjį svorį – 97,97 proc. – sudaro pardavimo savikaina, t. y. specialiųjų įpareigojimų vykdymo sąnaudos, likę 0,03 proc. sąnaudų teko kitos ir finansinės veiklos sąnaudoms.

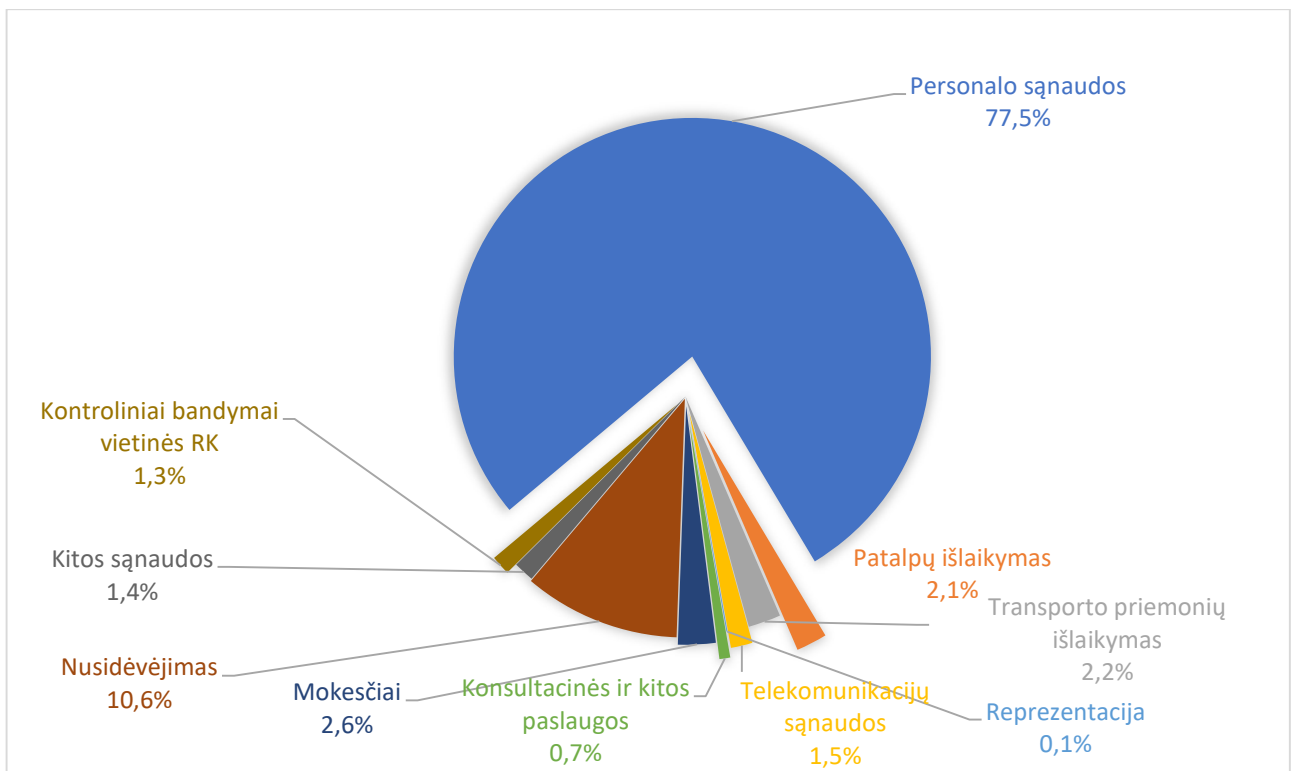
Vertinant pagrindinių veiklos sąnaudų struktūrą, 78 proc. sudaro sąnaudos, susijusios su personalo išlaidomis, iš kurių:

- sąnaudos darbo užmokesčiui sudaro – 94 proc.;
- darbdavio valstybinio socialinio draudimo įmokos – 2 proc.;
- personalo mokymai ir socialinės išmokos darbuotojams – po 1,3 proc.;
- likusios (valdybos narių atlygis, komandiruotės ir kitos) – 2,7 proc.

Antros pagal dydį yra materialaus ir nematerialaus turto nusidėvėjimo sąnaudos, sudarančios 11 proc.

Likusios sąnaudos (administracinių patalpų ir transporto priemonių išlaidos, telekomunikacijų, konsultacinės, mokesčių ir kitos sąnaudos) sudaro 11 proc.

2022 m. pagrindinių veiklos sąnaudų struktūra pagal lyginamuosius svorius pateikta 4 diagramoje:

4 diagrama. Pagrindinės veiklos sąnaudų struktūra

PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA

Per 2022 metus Kelių direkcija dirbo pelningai ir uždirbo 964 tūkst. eurų prieš mokesčius. Įvertinus 182 tūkst. eurų pelno mokestį, grynasis pelnas laikotarpio pabaigoje siekė 782 tūkst. eurų.

2022 m., lyginant su 2021 m., įmonės pelnas pagrinde sumažėjo dėl pasikeitusio finansinės veiklos pajamų, baudų ir delspinigių, gautų už įsipareigojimų nevykdymą pagal pasirašytas valstybinės reikšmės kelių rangos sutartis, pripažinimo ir atvaizdavimo apskaitoje, t. y. 4 526 tūkst. Eur apskaitomi ateinančių laikotarpių pajamų sąskaitoje, nes antkainis specialiesiems įpareigojimams vykdyti išliko nepakitęs – 5 proc. Pelno (nuostolių) ataskaita (toliau – PNA) pateikta 12 lentelėje.

12 lentelė

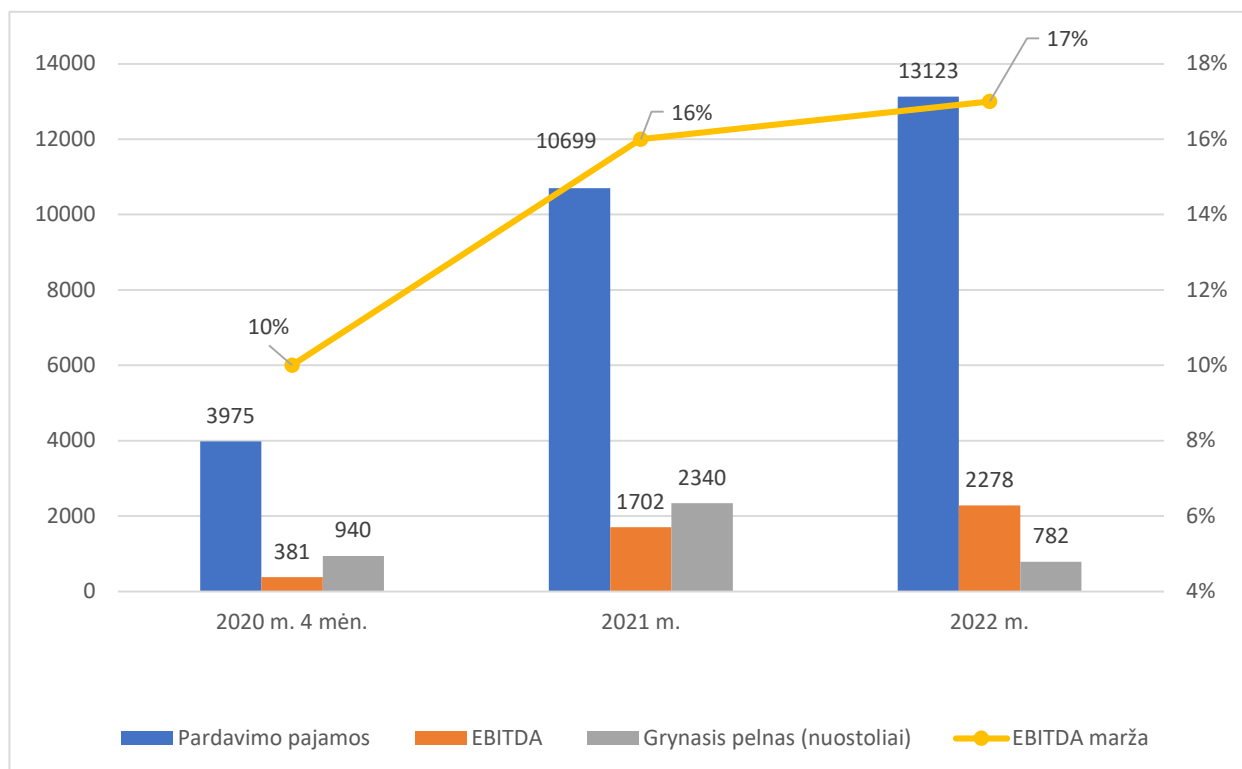
	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
Pardavimo pajamos	3 975	10 699	13 123
Pardavimo savikaina	3 776	10 301	12 467
Bendrasis pelnas (nuostoliai)	199	398	656
Kitos veiklos rezultatas	3	87	298
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	1 043	2 532	13
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-	278	3
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	1 245	2 739	964
Pelno mokestis	305	399	182
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	940	2 340	782
EBITDA	381*	1 702	2 278
EBITDA marža	10%	16%	17%

PNA lentelėje ir diagramoje sumos pateiktos tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip.

*2020 m. 4 mėn. EBITDA skaičiavimuose yra įtrauktas ne tik ilgalaikio materialaus ir nematerialaus turto nusidėvėjimas bet ir minėto turto vertės sumažėjimas.

Pelno (nuostolių) ataskaitos straipsnių kitimas pateiktas 5 diagramoje.

5 diagrama. PNA kitimas

BALANSAS

Kelių direkcijos balanso ataskaita pateikta 13 lentelėje.

13 lentelė

	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
Ilgalaikis turtas	3 230 581	3 425 988	3 490 689
Nematerialus turtas	3 142	3 476	2 345
Materialus turtas, iš jų:	3 227 439	3 422 512	3 488 344
Valstybinės reikšmės automobilių keliai	2 542 145	2 792 033	2 941 734
Trumpalaikis turtas	47 480	51 086	55 621
Atsargos	1 892	395	25 752
Per vienerius metus gautinos sumos	38 427	30 604	17 038
Pinigai ir jų ekvivalentai	7 161	20 087	12 831
Ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	679	828	1 075
TURTO IŠ VISO:	3 278 740	3 477 902	3 547 385
Nuosavas kapitalas	2 693 140	2 606 740	2 887 013
Dotacijos, subsidijos	528 524	808 059	624 653
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai	57 075	63 103	31 173
Po vieno metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	10 451	9 928	9 419

	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	46 624	53 175	21 754
Sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	1		4 546
NUOSAVO KAPITALO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO	3 278 740	3 477 902	3 547 385

Balanso lentelėje sumos pateiktos tūkst. eurų, jei nenurodyta kitaip.

Balanso straipsnių pokytį per 2022 m., lyginant su 2021 m., lėmusios priežastys:

1. Iš viso ilgalaikis Kelių direkcijos turtas padidėjo 2 proc.:

- nematerialus turtas, atskaičius amortizaciją ir dėl nudėvėtos dalies programinės įrangos, sumažėjo 33 proc., tačiau per 2022 m. taip pat buvo įsigyta Finansų ir valdymo ir apskaitos informacinė sistema, įsigytos ar atnaujintos Doclogix, personalo ir darbo laiko apskaitos, elektroninio parašo, turto inventorizacijos programinės įrangos, finansų ir verslo valdymo sistemos licencijos.

- Įmonės materialus turtas, atskaičius nusidėvėjimą, padidėjo 2 proc. pagrinde dėl valstybinės reikšmės automobilių kelių turto vertės didėjimo, t. y. per 2022 m. buvo užbaigti vykdyti kelių infrastruktūros kūrimo ir gerinimo darbai ir turtas buvo pergrupuotas iš vykdomų turto kūrimo darbų ir išankstinių mokėjimų į infrastruktūros kelių statinius. Be to, per 2022 m. buvo įsigytos įmonės veiklai reikalingos transporto priemonės ir įrenginiai, kompiuterinė ir mobiliojo ryšio įranga, kompiuterio tinklo perimetro ugniasienės ir kitas turtas.

2. Iš viso trumpalaikis turtas padidėjo 9 proc.:

- atsargos sumažėjo 25 proc., tai eismo saugumo priemonės (krepšiai, liemenės, pakabukai su atšvaitais ir pan.), kuras ir kitos atsargos įmonės veiklai.

- sumokėti avansai padidėjo 25 mln. eurų, nes, siekiant užtikrinti tinkamą sutartinių įsipareigojimų vykdymą iki tol kol bus patvirtinta 2023 m KPPP lėšų naudojimo sąmata, 2022 m gruodžio mėn. AB Kelių priežiūra buvo pervestas 25 435 tūkst. eurų avansas apmokėjimui už 2023 m. sausio, vasario ir kovo mėnesių nuolatinės kelių priežiūros darbus.

- per vienerius metus gautinos sumos sumažėjo 44 proc., pagrinde dėl mažesnių įmonės mokėtinų sumų įsipareigojimų rangovams ataskaitinio laikotarpio pabaigoje.

- pinigai ir jų ekvivalentai sumažėjo 36 proc., pinigų judėjimas ir pinigų srautų pokytis per 2022 m. pateiktas Finansinių ataskaitų rinkinyje Pinigų srautų ataskaitoje.

3. Ateinančių laikotarpių sąnaudos, tai Palangos aplinkkelio būsimo remonto sąnaudos, KPPP ateinančių laikotarpių sąnaudos (nario mokestis, turto draudimo ir pan.), kitos įmonės ateinančių laikotarpių sąnaudos (prenumerata, turto draudimas ir kt.), padidėjo 30 proc.

4. Nuosavas kapitalas padidėjo 11 proc. Nuosavo kapitalo pokytis pateiktas Finansinių ataskaitų rinkinyje Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaitoje.

5. Dotacijos ir subsidijos sumažėjo 23 proc. Dotacijų ir subsidijų sąskaitose Kelių direkcija apskaito iš Susisiekimo ministerijos gautas valstybės biudžeto, KPPP finansavimo lėšas ir Europos sąjungos finansinės paramos lėšas. Dotacijų sąskaitose taip pat apskaitomos ir iš savivaldybių gautos finansavimo lėšos pagal bendradarbiavimo sutartis ir lėšos gautos projektų vykdymui.

6. Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai sumažėjo 51 proc.:

- po vienerių metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai sumažėjo 5 proc. Tai sumokėta suma už Palangos aplinkkelį pagal Valdžios ir privataus subjektų partnerystės sutartį. Būsimųjų pinigų srautų dydis priklauso nuo metinio atlyginimo dalies, nuolatinės priežiūros paslaugos bei dalies būsimojo remonto darbų pokyčio, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos statistikos departamento skelbiamą statybos sąnaudų indekso pokytį. Ilgalaikis įsipareigojimas apskaitomas amortizuota savikaina.

- per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai sumažėjo 59 proc. Tai - mokėtinos sumos tiekėjams ir rangovams už atliktus darbus, suteiktas paslaugas ir pateiktas paraiškas, su darbo santykiais susiję įsipareigojimai, gautų garantijų sutarčių vykdymo užtikrinimai ir kita. Skolos rangovams ir tiekėjams sumažėjo, nes per ataskaitinį laikotarpį rangovai anksčiau pateikė sąskaitas mokėjimui ir buvo galimybė su jais atsiskaityti.

FINANSINIAI RODIKLIAI

Susisiekimo ministerijos Lūkesčių rašte Kelių direkcijai keliamuose tiksluose, veiklos kryptyse ir bendruose lūkesčiuose dėl veiklos principų, keliami ir finansiniai lūkesčiai – įmonės vidutinė nuosavo kapitalo grąža (ROE) turi būti ne mažesnė nei Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas dydis, o jo nenustačius, turi būti siekiama pelningos

veiklos. 2022 metams įmonės vidutinės nuosavo kapitalo gražos (ROE) rodiklis nebuvo nustatytas, įmonės veikla buvo pelninga.

Kelių direkcijai Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu buvo patvirtinti šie rodikliai 2022 metams:

- pelningumo rodiklis – vidutinė metinė EBITDA 2022-2023 m. $\geq 2,3$ mln. eurų. Faktinė 2022 m. EBITDA reikšmė – 2,3 mln. eurų.
- optimalios kapitalo struktūros rodiklis – investicijų finansavimo struktūra: 2022–2024 m. atliekamų investicijų dalis kitomis nei KPPP lėšomis (skolintomis, ES arba kitomis) finansuoti ≥ 30 proc. Faktinė 2022 m. reikšmė – 6 proc. Nustatytą rodiklį numatoma įgyvendinti, nes 2023-2024 m. didelę dalį investicijų planuojama įgyvendinti ES, skolintomis bei kitomis (t.y. ne KPPP) lėšomis.
- siektino pelno įmokos (dividendų) rodiklio nebuvo nustatyta, todėl valstybės įmonės pelno įmokos suma kiekvienais kalendoriniais metais negali būti mažesnė, nei nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo 15 straipsnio 6 dalyje. 2022 m. išmokėta pelno įmoka (2,1 mln. EUR) atitiko minėto įstatymo nuostatas.

Finansinių rodiklių suvestinė pateikta 14 lentelėje.

14 lentelė

	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
Pelningumo rodikliai			
Bendrojo pelno marža	5%	4%	5%
Grynojo pelno marža	24%	22%	6%
EBITDA marža	10%	16%	17%
Kapitalo pakankamumo ir likvidumo rodikliai			
Bendrojo likvidumo koeficientas	1,02	0,96	2,99
Kritinio likvidumo koeficientas	0,98	0,95	1,60
Skolos koeficientas	0,18	0,25	0,19
Skolos-nuosavybės koeficientas	0,22	0,33	0,23
D/E Finansinės priklausomybės santykis	0,004	0,004	0,003
Apyvartumo rodikliai			
Pirkėjų skolų apyvartumas (įvertinus gautas dotacijas)	-	18 d.	15 d.
Skolų tiekėjams apyvartumas (įvertinus gautas dotacijas)	-	21 d.	12 d.
Atsargų apyvartumas	15 d.	14 d.	9 d.
Turto apyvartumas	0,001	0,003	0,004
Ilgalaikio turto apyvartumas	0,001	0,003	0,004

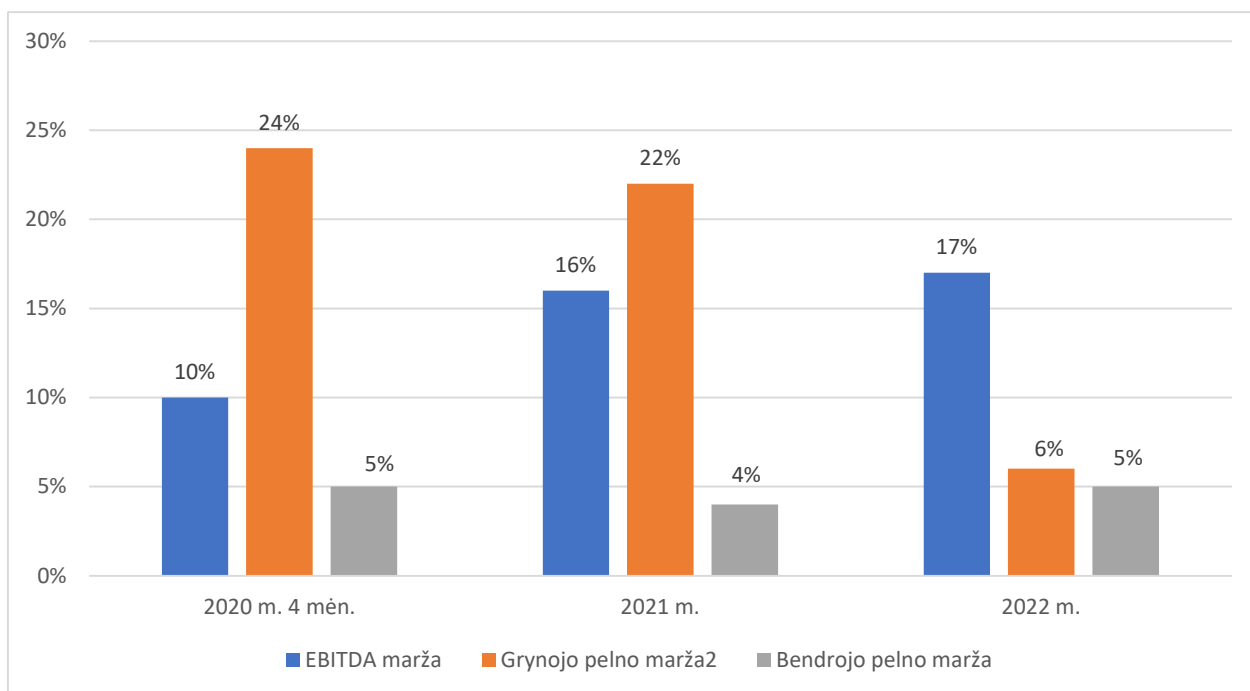

	2020 m. rugsėjis- gruodis	2021 m.	2022 m.
Nuosavo kapitalo apyvartumas	0,001	0,004	0,005
Gražos rodikliai			
Nuosavybės (kapitalo) grąža (ROE)*	0,03%	0,09%	0,03%
Turto grąža (ROA)	0,03%	0,07%	0,02%
Kiti rodikliai			
Dividendai už einamuosius metus	1154	2104	
Dividendai/grynasis pelnas	1,23	0,90	

* didžiąją nuosavo kapitalo dalį sudaro turta, kuris pagal įstatymus gali būti tik valstybės nuosavybė, atitinkantis kapitalas (valstybinės reikšmės kelių vertė).

Pažymėtina, kas Kelių direkcija valdo, prižiūri ir plėtoja valstybės turta – valstybinės reikšmės kelius – patikėjimo teisės pagrindu. Kaip nustatyta Lietuvos Respublikos teisės aktuose, Kelių direkcija negali naudoti valstybinės reikšmės kelių turto nei komercinei nuomai, nei kitai komercinei veiklai, kokią įprastai vykdo kiti nekilnojamojo turto valdytojai, kurie savo turta valdo, naudoja ir disponuoja juo nuosavybės teisės pagrindu. Į tai turi būti atsižvelgiama, vertinant Kelių direkcijos turto ir kapitalo grąža bei apyvartumo rodiklius.

Pelningumo rodiklių kitimas pateiktas 6 diagramoje.

6 diagrama. Pelningumo rodiklių kitimas

PELNO ĮMOKOS Į VALSTYBĖS BIUDŽETĄ/DIVIDENDAI

Kelių direkcija pelno įmokas į valstybės biudžetą mokėjo vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių įmonių įstatymo reikalavimais. Į valstybės biudžetą mokamos pelno įmokos paskaičiavimas priklauso nuo ataskaitinio laikotarpio kapitalo gražos. Už 2021 m finansinius rezultatus 2022 m. sumokėta pelno įmoka sudarė 85 proc. paskirstytojo pelno – 2 104 tūkst. eurų.

2022 m. Kelių direkcija dirbo pelningai, gautas 0,8 mln. EUR grynasis pelnas. Tačiau įmonės veiklos rezultatai iš specialiojo įpareigojimo veiklos svyruoja metų eigoje. Už 2022 m. I pusr. buvo gautas grynasis pelnas (1,9 mln. EUR), kuris buvo įvertintas skaičiuojant akcinės bendrovės įstatinio kapitalo vertę (ją padidino), nes įstatinio kapitalo vertė buvo skaičiuojama pagal 2022-06-30 balanso duomenis. 2022 m. II pusr. rezultatas buvo 1,1 mln. EUR nuostolis, kadangi metų pabaigoje, vadovaujantis teisės aktuose nustatyta specialiųjų įpareigojimų įkainio skaičiavimo metodika, įmonės pelno marža normalizuota iki 5 proc. lygio. Todėl akcinės bendrovės pradinio balanso nepaskirstyto pelno straipsnyje 2023-01-02 būklei atspindimas II pusmečio neigiamas rezultatas.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AUDITAS

Kelių direkcija finansines ataskaitas sudaro vadovaujantis finansinės apskaitos, įmonių atskaitomybės įstatymais ir Verslo apskaitos standartais. 2022 m. Kelių direkcijos finansinių ataskaitų auditą atliko tarptautinė audito įmonė Grant Thornton Baltic. Atlygis už vienerių metų finansinių ataskaitų audito atlikimą sudarė 20 tūkst. eurų (be PVM). Kitų, su auditu nesusijusių paslaugų, UAB UAB Grand Thornton Baltic Kelių direkcijai neteikė.

INFORMACIJA APIE ĮMONĖS AKCIJAS

Iki 2023 m. sausio 2 d. Valstybės įmonės „Lietuvos automobilių kelių direkcijos“ savininko teises ir pareigas įgyvendino Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija.

Kelių direkcija 2023 m. sausio 2 d. iš valstybės įmonės pertvarkyta į akcinę bendrovę. Įmonės įstatinis kapitalas yra 17 068 072 (septyniolika milijonų šešiasdešimt aštuoni tūkstančiai septyniasdešimt du) eurai. Jis padalytas į 17 068 072 (septyniolika milijonų šešiasdešimt aštuonis tūkstančius septyniasdešimt dvi) paprastasias vardines akcijas. Vienos paprastosios vardinės akcijos nominalioji vertė 1 (vienas) euras. Visos

Įmonės akcijos nuosavybės teise priklauso Lietuvos Respublikai, kurią atstovauja Susisiekimo ministerija.

Nuo pertvarkymo į akcinę bendrovę (2023 m. sausio 2 d.) įmonė savų akcijų neįsigijo.

ĮMONĖS VEIKLOS PLANAI IR PROGNOZĖS

Informacija apie Kelių direkcijos veiklos planus ir prognozes pateikta Kelių direkcijos 2023-2026 m. strateginiame veikos plane (<https://lakd.lt/wp-content/uploads/2023/01/AB-Lietuvos-automobiliu-keliu-direkcijos-2023-2026-m.-strateginis-veiklos-planas.pdf>).

INFORMACIJA APIE FINANSINĖS RIZIKOS VALDYMO TIKSLUS, NAUDOJAMAS APSIDRAUDIMO PRIEMONES, KURIOMS TAIKOMA APSIDRAUDIMO SANDORIŲ APSKAITA, IR ĮMONĖS KAINŲ RIZIKOS, KREDITO RIZIKOS, LIKVIDUMO RIZIKOS IR PINIGŲ SRAUTŲ RIZIKOS MASTĄ, KAI ĮMONĖ NAUDOJA FINANSINES PRIEMONES IR KAI TAI YRA SVARBU VERTINANT ĮMONĖS TURTĄ, NUOSAVĄ KAPITALĄ, ĮSIPAREIGOJIMUS, PAJAMAS IR SĄNAUDAS

Informacija apie rizikų valdymą pateikta skyriuje Rizikų valdymas. Įmonė savo veikloje 2022 m. nenaudojo apsidraudimo bei finansinių priemonių.

SVARBIAUSI INVESTICIJŲ PROJEKTAI

Magistralinis TEN-T tinklo kelias E67 Via Baltica

Magistralinis TEN-T tinklo kelias E67 Via Baltica yra vienas iš pagrindinio TEN-T tinklo kelių, strateginio Šiaurės jūros-Baltijos pagrindinio tinklo – transporto koridoriaus dalis. Šis kelias yra svarbus ES kariniam mobilumui ir yra vienas nesaugiausių ir avaringiausių kelių. Kelyje nuolat yra didelis vietinio ir tarptautinio krovinio eismo intensyvumas. Kelias Via Baltica tęsiasi nuo Latvijos iki Lenkijos pasienio keliais – A10 (Panevėžys–Pasvalys–Ryga), A17 (Panevėžio aplinkkelis), A8 (Panevėžys–Aristava–Sitkūnai), A1 (Vilnius–Kaunas–Klaipėda) ir A5 (Kaunas–Marijampolė–Suvalkai).

Kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai ruožo Kaunas–Marijampolė plėtros I-asis etapas buvo įgyvendinamas 2014–2020 m. ES lėšomis. Pradėtas rekonstruoti kelio A5 ruožas Kaunas–Marijampolė–Suvalkai 56,83–97,06 km nuo Marijampolės iki Lietuvos–Lenkijos sienos yra ruožo Kaunas–Marijampolė tęsinys. Esamas kelias neatitinka ES TEN-

T keliams keliamų reikalavimų. Dėl intensyvaus sunkiojo transporto eismo ir siauros kelio dangos ruožas pasižymi itin dideliu avaringumu. Magistralinio kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai ruožo 56,83–97,06 km įgyvendinimas padalintas į keturias dalis: nuo 56,83 iki 72,50 (I ruožas), nuo 72,50 iki 79,00 km (II ruožas), nuo 79,00 iki 85,00 km (III ruožas) ir nuo 85,00 iki 97,06 km (IV ruožas) rekonstrukcijos. Įgyvendinant minėto ruožo projektą, gautas Europos infrastruktūros tinklų priemonės 48,7 mln. eurų finansavimas I-ajam ruožui, 2022 m. rugsėjo 28 d. pateiktos dar dvi paraiškos EITP finansavimui gauti ir pagal šias paraiškas 2022 m. gruodį skirta iki 46 mln. eurų lėšų II-ajam ir III-iajam ruožams. Projektas taip pat bus finansuojamas ir ES Sanglaudos ir Europos Regioninės Plėtros fondo lėšomis.

2022 m. spalio mėnesį, užbaigus viešųjų pirkimų procedūras, pasirašyta Kelių direkcijos ir rangovo sutartis dėl šio magistralinio kelio II-ojo ruožo (72,50 iki 79 km) rekonstravimo. Sutarties vertė – apie 55,8 mln. eurų. Šiame Via Baltica ruože statybos darbai jau pradėti ir planuojami užbaigti 2024 m. Rekonstruojant šį Via Baltica ruožą, kelias bus išplatinamas iki keturių eismo juostų, jame bus įrengtas pirmasis šalyje „žalioji tiltas“ gyvūnų migracijai, tunelinis pravažiavimas, sankirta, jungiamieji keliai ir kiti kelio elementai. 2022 m. gruodžio 5 d. pasirašyta A5 kelio III-ojo ruožo (nuo 79,00 iki 85,00 km) rekonstravimo sutartis, kurios vertė - apie 66, 7 mln. eurų.

Projekto įgyvendinimas prisidės prie efektyvaus susisiekimo ir mobilumo sąlygų pagerinimo sausuma tarp Šiaurės ir Rytų užtikrinimo. Europos kelių tinkle bus užtikrintos saugios eismo sąlygos, atitinkančios transporto srautus, kelių kategorijai keliamus ES reikalavimus bei nustatytus tarptautinius standartus (Reglamentas Nr. 1315/2013), taip pat bus pagerinta transporto paslaugų kokybė, sudarytos patogios sąlygos tarptautiniam bei vietiniam civiliam ir kariniam susisiekimui, sutrumpės automobilių kelionės laikas, sumažės eismo įvykių rizika, pagerės TEN-T kelių infrastruktūros Lietuvos teritorijoje įvaizdis.

Rekonstravus šį kelią kartu su kitais pagrindinio TEN-T tinklo keliais, Lietuva įvykdys Europos Sąjungos (ES) keliamą tikslą, kad iki 2030 m. Lietuvos pagrindinis TEN-T kelių tinklas atitiktų ES reikalavimus.

2022 m. parengti A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai ruožo nuo 56,83 iki 97,07 km trijų dalių rekonstravimo techniniai darbo projektai (4-ojo ruožo techninis darbo projektas iš esmės parengtas, tačiau dar koreguojamas atsižvelgiant į iš suinteresuotų institucijų 2022 m. gruodį pateiktus papildomus pageidavimus techniniam darbo projektui.

Magistralinis TEN-T tinklo kelias A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda

Magistralinis TEN-T tinklo kelias A1 yra IXB tarptautinio transporto koridoriaus ir TEN-T kelio E85 (Klaipėda–Aleksandropolis) dalis, vedanti Rytų–Vakarų kryptimi. Šis kelias yra vienas iš intensyviausių ir avaringiausių kelių Lietuvoje. Kelyje yra didelis vietinio ir tarptautinio eismo intensyvumas.

2022 metų pradžioje užbaigus statybos darbus ir atlikus keliamosios gebos ir saugumo eismui tyrimus, kovo 31 d. atidarytas naujas Klebonišio (Šiaurinis) tiltas per Nerį, sudarytas iš dviejų greta esančių tiltų, kuriuose eismas vyksta dvejomis kryptimis. Tai – pirmasis iš trijų kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda 99,03–100,47 km atkarpoje ties Kaunu esančių tiltų, į kuriuos bus vykdomos investicijos rekonstruojant šį TEN-T pagrindinio tinklo magistralinį kelią. 2022 metais taip pat vykdyti šiame kelyje esančių viduriniojo tilto per Nerį ir tilto per Kruną, kurie svarbūs ne tik civiliam, bet ir ES kariniam mobilumui, projektavimo darbai, rengiami dokumentai ES Sanglaudos fondo ir EITP priemonės finansavimui gauti. Užbaigus viešojo pirkimo procedūrą, 2022 m. gruodžio 5 d. pasirašyta viduriniojo tilto per Nerį (A.Meškinio) projekto rangos darbų sutartis, pagal kurią tiltas, esantis magistralinio kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ruože nuo 99,03 iki 100,47 km, taip pat viadukas per Jonavos gatvę ir tilto prieigos turi būti sutvarkytos per 23 mėn. nuo sutarties įsigaliojimo. Darbus planuojama intensyviai vykdyti 2023 metais. Projekto įgyvendinimą planuojama užbaigti iki 2024 m. pabaigos. Sutarties vertė – apie 66,7 mln. eurų.

Pažymėtina, kad šio antrojo A. Meškinio tilto rekonstrukcija – tai dar vienas didelis žingsnis, kuris leis tiek Kauno gyventojams, tiek visiems kitiems vairuotojams sumažinti spūstis ir sutaupyti eismo dalyvių laiką.

Projekto įgyvendinimas prisidės prie efektyvaus susisiekimo ir mobilumo sąlygų sausuma tarp Rytų ir Vakarų pagerinimo. Rekonstravus šį kelią ir jame esančius tiltus, bus sudarytos patogesnės sąlygos vietiniam bei tarptautiniam civiliam ir kariniam susisiekimui, o rekonstruotas tiltas atlaikys projektinę apkrovą, sutrumpės automobilių kelionės laikas, sumažės eismo įvykių rizika ir pagerės TEN-T kelių infrastruktūros Lietuvos teritorijoje įvaizdis.

Rekonstravus kelią A1 kartu su kitais pagrindinio TEN-T tinklo keliais, Lietuva įvykdys Europos Sąjungos (ES) keliamą tikslą, kad iki 2030 m. Lietuvos pagrindinis TEN-T kelių tinklas atitiktų ES reikalavimus.

Magistralinis kelias A14 Vilnius–Utena

Magistralinis kelias A14 Vilnius–Utena yra vienas intensyviausiai naudojamų kelių Lietuvoje. Pažymėtina, kad šis kelias kokybės požiūriu yra blogiausias magistralinės reikšmės kelias valstybinės reikšmės kelių tinkle, nes tai – vienintelis kelias, turintis cementbetonio dangą, kuri yra susidėvėjusi, deformuota ir kelia didelį pavojų eismo saugai.

Projekto įgyvendinimas prisidės prie saugesnio ir efektyvesnio susisiekimo sąlygų pagerinimo sausuma ir reikšmingai padidins Lietuvos valstybinės reikšmės kelių junglumą kaip atskira TEN-T tinklo jungtis su regionais, pagrindiniais miestais ir ekonominiais centrais, kuriuose kasmet sukuriama daug naujų darbo vietų ir kurie yra svarbūs visuomenės ir bendruomenių socialinių paslaugų ir kultūros centrai.

Projekto įgyvendinimas taip pat prisidės prie susisiekimo sąlygų pagerinimo sausuma tarp Rytų ir Vakarų užtikrinimo. Įgyvendinus šias investicijas, Europos kelių tinkle bus pagerinta transporto paslaugų kokybė, sudarytos patogios sąlygos vietiniam bei tarptautiniam eismui, sutrumpėtų automobilių kelionės laikas, sumažėtų eismo įvykių rizika, pagerėtų TEN-T kelių infrastruktūros Lietuvos teritorijoje įvaizdis.

2022 m. buvo rengiami ruožo nuo 21,50 iki 39,20 km rekonstravimo priešprojektiniai sprendiniai ir koreguojamas ruožo nuo 93,65 iki 95,60 km techninis projektas. Ruožo nuo 21,50 iki 64,33 projektavimo sutartys pasirašytos 2023 m. vasario mėn. 2022 m. taip pat pradėti šio kelio dviejų ruožų (nuo 64,332 iki 79,510 km ir nuo 79,510 iki 93,726 km) kapitalinio remonto techninių darbo projektų parengimo darbai.

Lentvario geležinkelio pervažos rekonstrukcija ir tunelio valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 4707 Grigiškės-Lentvaris-Dobrovolė 4,95 km nauja statyba

Kelių direkcija, bendradarbiaudama su AB „TG Infra“ ir Trakų rajono savivaldybe, 2022 m. I pusmetyje užbaigė Lentvario geležinkelio pervažos rekonstrukcijos ir tunelio statybos darbus, projekto teisiniam užbaigimui reikalingi dokumentai baigiami tvarkyti. Įgyvendinant projektą, įrengtas modernus transporto mazgas, puikiai suderinantis traukinių, automobilių ir pėsčiųjų eismą. Naujai įrengta skirtingų lygių sankirta – automobilių tunelis po geležinkeliu su bendru pėsčiųjų ir dviračių taku, pėsčiųjų – dviratininkų viadukai (2 vnt.), dvi vieno lygio žiedinės sankryžos – Geležinkelio ir Fabriko g. bei Klevų al. ir Vilniaus g. Išspręsta daugelį metų trukusi problema, apsunkinusi eismo dalyviams geležinkelio

linijos kirtimą, – iki šiol geležinkelio pervažą dalino Lentvario miestą į dvi dalis. Tai viena pagrindinių Lietuvos geležinkelio linijų, kurios intensyvumas per parą siekia 150-200 traukinių.

Vykdamas projektą Lentvaryje, Dzūkų gatvės tęsinyje, ties požemine geležinkelio perėja, įrengta autobusų sustojimo aikštelė bei automobilių stovėjimo aikštelė, skirta tiek automobiliams, tiek autobusams, todėl norintiems keliauti traukiniais sudaryta galimybė Lentvario geležinkelio stotį pasiekti ne tik viešuoju transportu, bet ir savo automobiliais. Rekonstruoti esami ir naujai įrengiami gatvių ruožai (Vokės, Kęstučio, Sodų, Stadiono ir Dzūkų g), naujai įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai, šaligatviai, atraminės sienos, triukšmą mažinančios užtvartos, taip pat naujai įrengti ir rekonstruoti esami inžineriniai tinklai.

Naujoji dviejų lygių pervažą Lentvaryje užtikrina saugias ir patogias sąlygas kirsti geležinkelį automobiliams, dviratininkams, pėstiesiems, o taip pat leidžia padidinti specialiuosius poreikius turinčių žmonių mobilumą.

Šis projektas yra unikalus dėl rangovo taikytos technologijos – pirmą kartą Lietuvoje ir Baltijos šalyse tunelis buvo stumiamas po geležinkelio bėgiais, nenutraukiant traukinių eismo.

9 pav. Lentvario tunelis

Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 130 Kaunas-Prienai-Alytus ruožo nuo 11,6 iki 31,1 km rekonstravimas

Valstybinės reikšmės krašto kelyje Nr. 130 Kaunas-Prienai-Alytus bus rekonstruotas kelio ruožas nuo 11,6 iki 31,1 km, kurio ilgis 19,5 km. Kelio rekonstravimas yra itin svarbus Kauno ir Alytaus regionų judumui bei kariniam mobilumui.

Kelias Nr.130 Kaunas-Prienai-Alytus susikerta su dviem TEN-T tinklo keliais: E67 (VIA BALTICA) ir E28 (Vilnius-Prienai-Marijampolė). Esama kelio Nr. 130 Kaunas-Prienai-Alytus infrastruktūros būklė neatitinka techninių reikalavimų, neužtikrina atitikties didėjantiems eismo saugos ir aplinkos apsaugos reikalavimams. Kelias Kaunas–Prienai yra vienas intensyviausio eismo krašto kelių Lietuvoje, todėl jo rekonstrukcija svarbi eismo saugai ir patogiam susisiekimui. Dėl šių trūkumų yra neužtikrinamas sklandus ir saugus keleivių ir krovinių judumas. Šis kelias yra svarbus ne tik civiliam judumui, bet yra ir viena iš pagrindinių Lietuvos kariuomenės ir jos sąjungininkų transporto judėjimo „arterija“, naudojamas krašto apsaugos reikmėms.

2021 m. gruodžio 17 d. pasirašyta paslaugų sutartis dėl valstybinės reikšmės krašto kelio Nr.130 Kaunas–Prienai–Alytus ruožo 11,6 iki 31,1 km žemės paėmimo visuomenės poreikiams projekto parengimo ir jo įgyvendinimo, 2022 m. vykdyti žemės paėmimo visuomenės poreikiams darbai ir rengiami priešprojektiniai sprendiniai.

Projekto įgyvendinimas prisidės prie patrauklios ir saugios aplinkos kūrimo, turės teigiamos įtakos Lietuvos ekonominiam vystymuisi, žymiai pagerins susisiekimą kasdien juo važiuojantiems apie 11,5 tūkst. vairuotojų. Kelias Nr.130 taip pat svarbus susisiekimui su Druskininkų kurortu. Tai pagrindinis kelias, kuriuo Lietuvos vakarų regiono gyventojai vyksta į Dzūkiją.

KITI SVARBŪS PROJEKTAI

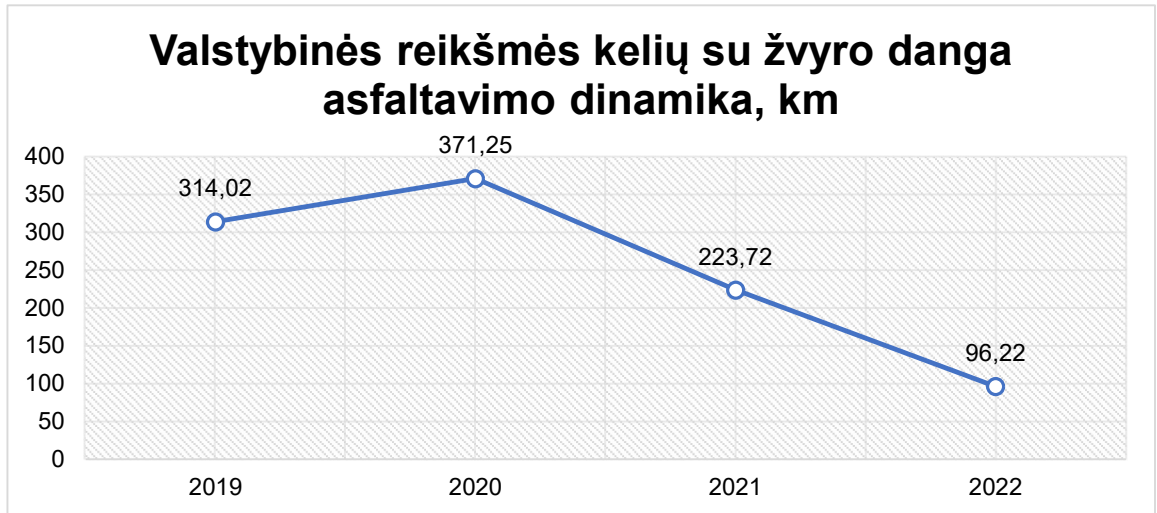
Valstybinės reikšmės rajoninių kelių su žvyro danga asfaltavimas

Vykdydama Lietuvos Respublikos Vyriausybės Programos priemonių įgyvendinimo planą, Kelių direkcija 2022 m. tęsė valstybinės reikšmės kelių su žvyro danga asfaltavimo 2016-2022 m. programą.

Per 2016–2022 m. išasfaltuota 1749,215 km žvyrkelių (2016 – 2021 metais išasfaltuota 1653 km žvyrkelių, 2022 m. – 96,215 km).

Išasfaltavus žvyrkelių ruožus, užtikrinamas gyvenamųjų vietovių pasiekiamumas ištiesiai asfaltuotais keliais, pagerėja šalia kelių esančių vietovių susisiekimo ir gyventojų gyvenimo sąlygos, dėl spartesnio darbo vietų kūrimo sumažėja socialiniai – ekonominiai skirtumai regionuose ir neigiamas poveikis aplinkai, sutrumpėja kelionės laikas.

10 pav. Valstybinės reikšmės kelių su žvyro dangą asfaltavimo dinamika per 2019-2022 m.

Pėsčiųjų ir dviračių takas Smiltynė–Nida

2022 m. pradėtas tvarkyti pėsčiųjų ir dviračių tako nuo Smiltynės iki Juodkrantės trylikos km ilgio ruožas. 2022-12-21 įsigaliojo Kelių direkcijos su rangovu sudarytos dvi sutartys dėl Neringoje esančio pėsčiųjų ir dviračių tako dviejų ruožų nuo Smiltynės iki Juodkrantės (ruožai nuo 2,104 iki 2,956 km ir nuo 2,956 iki 15,567 km) tvarkymo. Darbus planuojama baigti 2023 m. liepos mėn.

Vykdam šį projektą, bus įrengtas naujas iki 3,5 m pločio takas (šiuo metu tako plotis kinta nuo 2 iki 2,5 m), planuojama įrengti atokvėpio aikšteles. Rekonstruojamų ruožų sprendiniai parinkti prisiderinant prie esamos situacijos, siekiant išsaugoti kuo daugiau esamų želdinių, medžių. Sutvarkius tako dangą ir jį išplatinus, kelionės šiuo taku taps saugesnės ir patogesnės.

Pėsčiųjų ir dviračių takas Smiltynė–Nida yra svarbus ne tik Neringos gyventojams, bet ir svečiams, atvykstantiems pasigėrėti šiuo unikaliu Lietuvos kampeliu, dažnai

keliaujantiems dviračiais ar pėsčiomis, todėl tako sutvarkymas yra vienas iš svarbiausių Kelių direkcijos projektų.

Svarbu atkreipti dėmesį, kad rekonstruojami ruožai sutampa su tarptautinių dviračių trasomis „EuroVelo 10“ (Baltijos jūros trasa) ir „EuroVelo 13“ (Geležinės uždangos takas).

Vykdamas įsigaliojusias sutartis, bus sutvarkyta 13,46 km pėsčiųjų ir dviračių tako dviejų ruožų nuo Smiltynės iki Juodkrantės.

VALSTYBINĖS REIKŠMĖS KELIŲ PRIEŽIŪRA IR REMONTAI 2022 M. – PRIELAIDA KELIŲ KOKYBĖS IŠSAUGOJIMUI

Jau sukurtos valstybinės reikšmės kelių transporto infrastruktūros priežiūra, išsaugojimas ir tausojimas, siekiant užtikrinti saugų kelių naudotojų judumą – buvo vienas iš 2022 metais Kelių direkcijos veiklos prioritetų.

Valstybinės reikšmės kelių būklės gerinimas, vykdamas savalaikę nuolatinę ir periodinę priežiūrą siekiant atitikti patvirtintus dangos būklės indekso (DBI) rodiklius, gerinant eismo saugą ir užtikrinant aplinkosauginius reikalavimus – svarbiausias uždavinys kelių priežiūros ir jų paprastųjų remontų srityje.

Kelių priežiūra – tai nuolatiniai kelio elementų priežiūros darbai: sniego valymas ir kelių barstymas žiemą, asfalto dangų defektų (išdaužų, plyšių) taisymas, žvyro dangų profiliavimas, šienavimas, tiltų bei vandens pralaidų priežiūros ir kiti darbai.

Atsižvelgiant į Lietuvos valstybinių kelių būklę ir būtinumą užtikrinti saugų judumą, nuolatinę ir periodinę valstybinių kelių priežiūrą, paprastieji kelių remontai 2022 m. buvo ir toliau išlieka esminė racionali priemonė užtikrinant saugų ir komfortišką judumą jau sukurtais keliais, sudaranti prielaidas išsaugoti jau įvykdytas investicijas. Laiku neatlikus periodinės priežiūros ar paprastojo remonto darbų, keliai ir jų elementai toliau sparčiai degraduoja ir vienintelė liekanti išeitis – brangus kapitalinis remontas.

2022 m. svarbiausi Lietuvos valstybinės reikšmės keliai, kuriuose vyksta tarptautinis, tranzitinis eismas, buvo prižiūrėti visą parą. Aukščiausiu priežiūros lygiu buvo prižiūrėti šie keliai: A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda, Via Baltica (Ryga–Panevėžys–Kėdainiai–Sitkūnai–Kaunas–Marijampolė–Suvalkai), A19 Vilniaus pietinis aplinkkelis, A2 Vilnius–Panevėžys ir kelio A16 Vilnius–Prienai–Marijampolė ruožas nuo Vilniaus iki Trakų (iš viso apie 700 km). Kiti magistraliniai keliai ir intensyviausi krašto keliai (apie 1230 km) buvo

prižiūrimi pagal II priežiūros lygį. Kelių priežiūros tarnybos šiuose keliuose budėjo, žiemos metu valė sniegą bei barstė slidumą mažinančias medžiagas nuo 4 iki 22 val. Didžioji dalis krašto ir intensyviausi rajoniniai keliai (apie 6280 km) buvo prižiūrimi pagal III priežiūros lygį. Kelių priežiūros tarnybos šiuose keliuose budėjo, žiemos metu valė sniegą bei barstė slidumą mažinančias medžiagas nuo 4 iki 19 val. Krašto ir rajoniniai keliai, kuriuose eismo intensyvumas yra mažesnis kaip 1000 automobilių per parą (apie 3640 km), buvo prižiūrimi pagal IV kelių priežiūros lygį. Kelių priežiūros tarnybos šiuose keliuose budėjo, žiemos metu valė sniegą bei barstė slidumą mažinančias medžiagas nuo 6 iki 18 val. Žemiausias priežiūros lygis (V) turi užtikrinti bent minimalų eismo kokybės lygį ir kelio tinkamumą naudoti. Pagal šį priežiūros lygį buvo prižiūrima didžioji dalis valstybinės reikšmės rajoninių kelių (apie 9640 km). Juose buvo dirbama nuo 9 iki 18 val.

Siekiant užtikrinti kelių priežiūros kokybę, 2022 metais buvo atlikti prevenciniai nuolatinės kelių priežiūros kokybės patikrinimai (1408 kilometrai), kurių metu buvo vertinama atliekamų nuolatinės ir periodinės priežiūros darbų kokybė. Pagal pasirašytas remontų sutartis ir darbų vykdymo grafikus per 2022 m. buvo suremontuoti (paprastasis remontas) 189,91 km valstybinės reikšmės kelių.

Pažymime, kad 2022 m. nuolatinės kelių priežiūros darbai buvo pradėti įgyvendinti vadovaujantis atnaujintu kelių priežiūros vadovu (KPV PN 22), kuriame patikslinta pakelių šienavimo tvarka, atnaujinti kelių žiemos priežiūros reikalavimai ir kiti pakeitimai, kurie aiškiau reglamentuoja valstybinės reikšmės kelių priežiūros veiklą.

Elektroninės kelių rinkliavų sistemos (angl. E-tolling) sukūrimas ir įgyvendinimas

Kelių direkcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos kelių priežiūros ir plėtros programos finansavimo įstatymu, sukurs ir įdiegs Elektroninę kelių rinkliavos sistemą (angl. *E-tolling*). Sukurta sistema leis užtikrinti įmokų už transporto priemonės pagal jų faktinį naudojimąsi kelių infrastruktūra surinkimą, atsižvelgiant į nuvažiuotą atstumą ir padaromą žalą keliams ir gamtai. Šiam uždaviniui įgyvendinti Kelių direkcijos užsakymu 2020 m. buvo parengtas ir 2020 m. gruodžio 28 d. su Informacijos visuomenės plėtros komitetu suderintas investicinis projektas „Elektroninės kelių rinkliavų sistemos sukūrimas“. Įgyvendinus Projektą, bus sparčiau pagerinta mokamų valstybinės reikšmės kelių būklė, nes iš sugeneruotų kelių rinkliavos įmokų pajamų bus skiriama žymiai daugiau lėšų mokamų

valstybinės reikšmės kelių atnaujinimui ir plėtrai (papildomai apie 50 mln. Eurų per metus). Projektas pasižymi didele finansine grąža – planuojama, kad Projektas atsipirks ne vėliau, kaip per du metus nuo jo įgyvendinimo (elektroninės kelių rinkliavos sistemos įdiegimo) pradžios. Projekto finansinis naudos ir išlaidų santykis yra apie 11,52. Tokiu būdu bus sudarytos galimybės sėkmingai įgyvendinti ES nustatytą tikslą, kad iki 2030 m. TEN-T pagrindinio kelių tinklo dalis atitiktų ES nustatytus reikalavimus.

Kartu su tiesiogine ekonomine nauda, šio projekto tikslai atitinka Žaliąją kryptį, nes atstuminės elektroninės kelių rinkliavos sistemos, įgyvendinančios ES direktyvose nustatytus principus „teršėjas moka“ ir naudotojas moka“ (rinkliavos dydis priklausys nuo nuvažiuoto atstumo ir transporto priemonės), įdiegimas skatins kelių eismo dalyvius pereiti prie mažiau taršių transporto priemonių, optimizuoti kelionių maršrutus ir tokiu būdu bus mažinamas ŠESD. Šio projekto įgyvendinimas taip pat numatytas Lietuvos susisiekimo plėtros iki 2050 m. strategijoje (Priemonė 2.1.4.2. Tvarūs infrastruktūros valdymo, priežiūros ir finansavimo mechanizmai).

Projekto objektas – valstybinės reikšmės kelių transporto infrastruktūra (Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyti mokami valstybinės reikšmės keliai ir Valstybinės reikšmės kelių eismo informacinė sistema (EKRIŠ modulis).

Projekto tikslas – užtikrinti įmokų, už transporto priemonių faktinį naudojimąsi Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos nustatytais mokamais valstybinės reikšmės keliais, surinkimą, įgyvendinant Europos Sąjungoje taikomus kelių rinkliavos principus „naudotojas moka – teršėjas moka“ ir susigrąžinti dalį išlaidų, kurios bus naudojamos apmokestinamo valstybinių kelių tinklo infrastruktūros statybai, priežiūrai, eksploatavimui ir plėtrai.

Projekto uždavinys – sukurti elektroninę kelių rinkliavos sistemą, kuri pakeis esamą elektroninių vinječių sistemą ir užtikrins įmokų už transporto priemones pagal jų faktinį naudojimąsi kelių infrastruktūra surinkimą.

Projekto veikla – elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos (EKRIŠ modulis) įsigijimas pasirinkus optimalų modelį, minėtos sistemos sukūrimas, įdiegimas bei administravimas. Pagal savo esmę šis Projektas yra skaitmenizavimo projektas ir kartu žaliąją (taršos mažinimo) kryptį atitinkantis Projektas.

Planuojama, kad elektroninė kelių rinkliavos sistema Lietuvoje pradės galioti nuo 2024 m. liepos 1 d. Projektas įgyvendinamas valstybės išdo paskolos lėšomis (2021 m. rugsėjo 30 d. pasirašyta valstybės išdo paskolos sutartis su LR Finansų ministerija).

2020 – 2021 m. pradžioje įvykdžius visus parengiamuosius darbus pagal vidinį šio projekto įgyvendinimo planą, 2021 m. pradžioje buvo paskelbtas viešasis pirkimas projekto „Elektroninės kelių rinkliavos sistemos sukūrimas“ informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo paslaugoms įsigyti.

2022 m. buvo atlikti šie darbai:

- 2022 m. birželį užbaigtos viešojo pirkimo procedūros, sudaryta bei pradėta įgyvendinti paslaugų teikimo sutartis projekto dalyje „Eismo kontrolės įrangos įrengimas“. Po sutarties įsigaliojimo nustatytos vietos, kuriose bus įrengta eismo kontrolės įranga, parengti ir suderinti techniniai darbo projektai, o metų pabaigoje pradėti statybos darbai – komunikacijų klojimas ir atramų statymas;

- 2022 m. liepos 7 d., atlikus parengiamuosius darbus (parengta techninė specifikacija ir sutarties projektas), paskelbtas viešasis pirkimas Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo techninės priežiūros paslaugoms įsigyti. Paslaugų sutarties pasirašymas atidėtas, nes dar nėra techninės priežiūros objekto, t.y. paslaugų teikimo sutartį galima bus pasirašyti, tik pasirašius sutartį su laimėjusiu tiekėju informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo viešajame pirkime;

- 2022 m. liepos 28 d. paskelbtas viešasis pirkimas „Debesijos“ paslaugoms įsigyti;

- 2022 m. kovo mėnesį parengus techninę specifikaciją, paskelbus ir įvykdžius rinkos konsultacijas paskelbtas viešasis pirkimas, 2022 m. balandžio pabaigoje baigtos vertinimo procedūros ir parengta Elektroninės (atstuminės) kelių apmokestinimo sistemos komunikacijos strategija (toliau – E-tolling komunikacijos strategija).

Pagrindinis uždavinys 2023 m. – užbaigti viešojo pirkimo procedūras informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo paslaugoms įsigyti, sudaryti ir pradėti vykdyti paslaugų teikimo sutartį.

Planuojama, kad 2023 m. bus įvykdyti šie darbai:

- įgyvendinta paslaugų teikimo sutartis projekto dalyje „Eismo kontrolės įrangos įrengimas“, atlikti statybos darbai, sumontuota įranga bei atlikta duomenų patikra;

- baigtos viešojo pirkimo procedūros ir sudaryta Elektroninės kelių rinkliavos informacinės sistemos sukūrimo ir įdiegimo techninės priežiūros paslaugų teikimo sutartis;
- baigtos viešojo pirkimo procedūros ir sudaryta „Debesijos“ paslaugų teikimo sutartis;
- paskelbtas viešasis pirkimas E-tolling komunikacijos strategijos plano parengimo ir plano įgyvendinimo paslaugoms įsigyti;
- parengti pirkimo dokumentai, įvykdytos rinkos konsultacijos ir paskelbtas viešasis pirkimas skambučių centro paslaugoms įsigyti.

EISMO SAUGA

Kelių direkcija 2022 m. įgyvendino reikšmingas skaitmenizavimo ir organizacines priemones, siekdama sukurti papildomą vertę visuomenei – pagerinti eismo sąlygas valstybinės reikšmės keliuose. Valstybinės reikšmės keliuose 2022 metais įrengtos 25 dinaminio eismo valdymo sistemos, skirtos valdyti greitį ir informuoti eismo dalyvius apie eismo sąlygas ir įvykius kelyje, įrengta 100 vnt. greičio kontrolės įrenginių, įrengtos 6 kelių oro sąlygų stotelės (KOS) ir kitų priemonės. Saugų eismą užtikrinančių ir įdiegtų inovatyvių skaitmenizuotų eismo valdymo priemonių dėka geriau valdomi transporto srautai ir užtikrinamas darnesnis judumas, t.y. sukuriama didelė nauda visuomenei.

Kelių direkcija, vykdydama valstybinės reikšmės kelių valdytojui deleguotas funkcijas ir atlikdama savo misiją – kurti ir užtikrinti visuomenei saugų, patogų, draugišką aplinkai ir išmanų susisiekimą Lietuvos keliais, 2022 metais įgyvendino šias svarbiausias priemones gerinant susisiekimą Lietuvos valstybinės reikšmės keliais ir eismo saugą:

- Pertvarkyta 13 sankryžų;
- Suremontuota 6,053 km ir nutiesta 27,122 km pėsčiųjų ir dviračių takų. Įrengti 7 pėsčiųjų ir dviratininkų praėjimai skirtinguose lygiuose, sudarant galimybę pažeidžiamiems eismo dalyviams saugiai pereiti judrius kelius;
- Sutvarkyta 216 nesaugių pėsčiųjų perėjų, jas sunorminant ir įrengiant būtinus elementus eismo saugai perėjose padidinti;
- Įrengtos 158 iškiliosios greičio valdymo priemonės vietose, kuriose buvo didžiausia rizika įvykti eismo įvykiams, kuomet viršijamas leistinas važiavimo greitis;

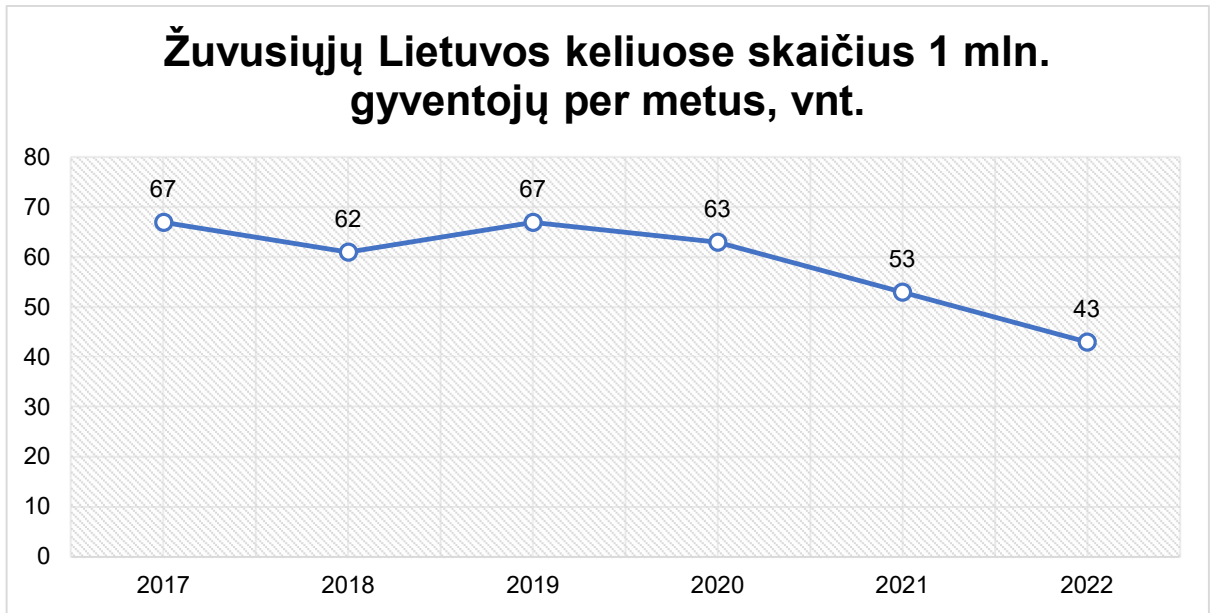

- Įrengta daugiau kaip 80 km apsauginių kelio atitvarų, ten, kur šalikėlės kėlė tiesioginę riziką eismo saugai, transporto priemonėms nuvažiusus nuo kelio;
- Įrengtos 25 dinaminio eismo valdymo sistemos, skirtos valdyti greitį ir informuoti eismo dalyvius apie eismo sąlygas ir įvykius kelyje;
- Įrengta 100 vnt. greičio kontrolės įrenginių;
- Įrengtos 6 kelių oro sąlygų stotelės (KOS). Saugų eismą užtikrinančių ir įdiegtų inovatyvių skaitmenizuotų eismo valdymo priemonių dėka geriau valdomi transporto srautai ir užtikrinamas darnesnis judumas, t.y. sukuriama didelė nauda visuomenei;

Svarbu pastebėti, kad Europos Komisijos paskelbtais preliminariais statistikos duomenimis, pernai visoje ES keliuose žuvo apie 3 proc.* daugiau žmonių nei 2021 m., tuo tarpu Lietuvoje eismo įvykių skaičius antri metai iš eilės mažėja **17 ir 18 proc.** atitinkamai 2021 ir 2022 metais, ir tai vyko po ilgo periodo, kuomet šis skaičius neturėjo reikšmingo pokyčio (2016 – 192, 2017 – 191, 2018 – 173, 2019 – 186, 2020 – 175 žuvę). Šį skaudžiausių eismo įvykių pokytį galima būtų susieti su daugeliu diegiamų ir skirtingų institucijų taikomų priemonių, orientuotų į eismo saugos gerinimą. Tačiau būtent pastaraisiais dvejais metais viena iš diegiamų priemonių rodo akivaizdų teigiamą rezultatą, – vidutinio greičio matavimo sistemos (VGMS). Valstybinės reikšmės kelių ruožuose, kurie buvo identifikuoti kaip aktualiausi šioms priemonėms įdiegti ir kuriuose kasmet eismo įvykiuose vidutiniškai būdavo parandama 15 eismo dalyvių gyvybių, iš 106 įrengtų VGMS ruožų 105-uose jų 2022 metais neįvyko nei vieno mirtino įvykio. Esant tokiam aukštam šios priemonės efektyvumui, galima teigti, kad ši priemonė akivaizdžiai prisidėjo prie to, kad žuvusiųjų skaičius, tenkantis 1 mln. gyventojų Lietuvoje pirmą kartą istorijoje nukrito žemiau ES vidurkio iki **43 (ES vidurkis – 46*)**.

* - https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_953

Žuvusiųjų Lietuvos keliuose skaičiaus 1 mln. gyventojų per metus dinamika, rodanti pokyčių šioje srityje tendenciją (2017–2022 m.), pateikta 11 pav. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_23_953

11 pav. Žuvusiųjų Lietuvos keliuose skaičius 1 mln. gyventojų per metus

Vykdamas eismo įvykių, kurie gali įvykti dėl blogos kelių būklės ir neatitinkančio normatyvų dangos būklės indekso, prevencijos priemonės, 2022 m. atlikti prevenciniai nuolatinės kelių priežiūros kokybės patikrinimai (1408 km), suremontuota 192,98 km (paprastasis remontas) valstybinės reikšmės kelių, išasfaltuota 96,215 km valstybinės reikšmės rajoninių kelių su žvyro danga (žvyrkelių).

Eismo įvykių keliuose skaičiaus mažinimui 2023–2026 m. Kelių direkcijos strateginiame veiklos plane numatytos šios eismo saugos didinimo priemonės: įrengti daugiau momentinių ir vidutinių greičio matuoklių, atitvarų, tvorų, apsaugančių nuo gyvūnų, kelio ženklų, sutvarkyti netvarkingas transporto priemonių sustojimo ir stovėjimo vietas, panaikinti nuovažas, įdiegti apšvietimo ir inžinerines saugaus eismo priemones, rekonstruoti vieno lygio sankryžas, pėsčiųjų perėjas, asfaltuoti žvyrkelius, platinti kelio asfalto dangas, laiku atnaujinti horizontalųjį ženklimą ir vykdyti kitas eismo saugą didinančias priemones.

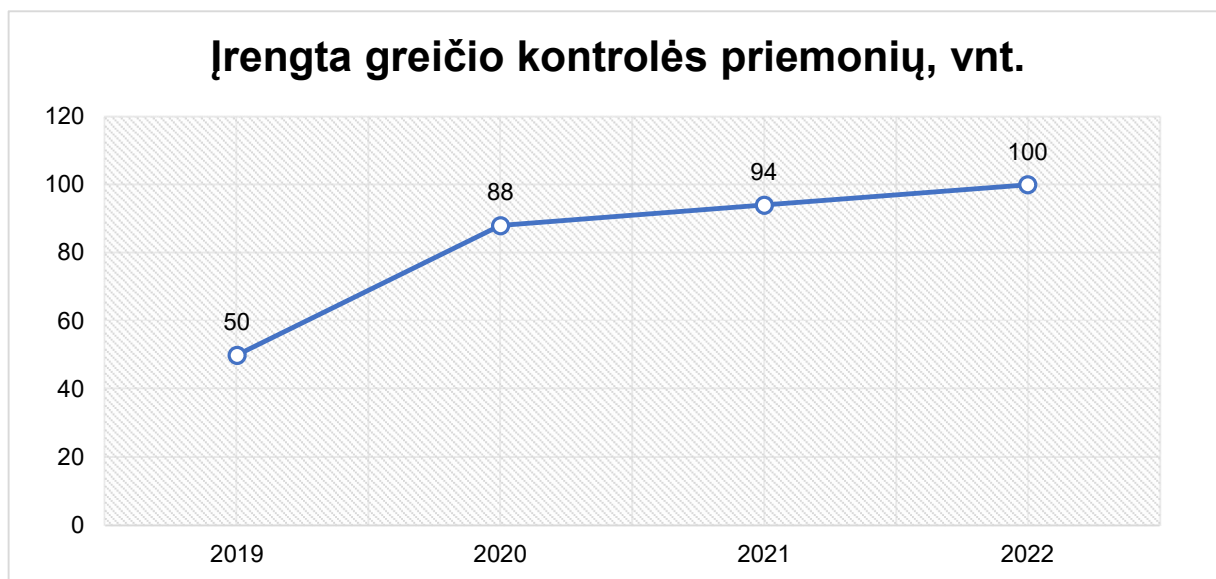

Intelektinių transporto sistemų plėtra ir eismo saugos didinimas diegiant eismo kontrolės sistemas

Kelių direkcija 2022 m. toliau diegė programines (skaitmenizavimo) ir organizacines priemones, siekdama sukurti papildomą vertę visuomenei – pagerinti eismo sąlygas valstybinės reikšmės keliuose. Įdiegtų inovatyvių skaitmenizuotų eismo valdymo priemonių dėka buvo geriau valdomi transporto srautai ir užtikrinamas darnesnis judumas.

2022 m. Kelių direkcijai įgyvendinant eismo saugos didinimo priemones, keliuose buvo įrengta dar 100 eismo kontrolės įrenginių 50-yje vidutinio greičio kontrolės ruožų (VGMS).

Iš viso valstybinės reikšmės keliuose 2023 m. kovą jau veikė 131 VGMS ruožas (262 įrenginiai) ir 70 momentinio greičio matuoklių (MGM), išdėstytų pavojinguose taškuose. Šie matuokliai fiksuoja greičio pažeidimus, kelių mokesčio sumokėjimo, techninės apžiūros ir civilinės atsakomybės draudimo galiojimą.

12 pav. Greičio kontrolės priemonių įrengimas

SAUGAUS EISMO ŠVIETĖJIŠKA VEIKLA IR PRIEMONĖS

2022 m. Kelių direkcija vykdė švietėjišką veiklą saugaus eismo tema. Veiklos tikslas – ugdyti eismo dalyvius saugaus elgesio kelyje įgūdžius, informuoti apie neatsakingo elgesio

dalyvaujant eisme galimas pasekmes, skatinti visus eismo dalyvius saugiai ir atsakingai dalyvauti eisme, gerbti vieniems kitus, saugoti save ir kitus eismo dalyvius.

Siekiamas rezultatas – poveikis eismo dalyviams (siekis, kad eismo dalyviai, dalyvaudami tiesioginės komunikacijos projektuose ar matydami, stebėdamos kampanijas žiniasklaidoje, suvoktų saugaus elgesio kelyje svarbą ir dalyvaudami eisme elgtųsi atsakingai).

Įgyvendintos priemonės:

1. Tiesioginės komunikacija.

1.1. Vykdyti tęstiniai projektai:

Projektas „Saugokime vieni kitus kelyje“ (projekto partneriai – Lietuvos Vyskupų konferencija, Policijos departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, Susisiekimo ministerija). Projekte dalyvauja apie 700 parapijų.

Lietuvos mokinių konkursas „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“, kuriame dalyvavo daugiau kaip 50 tūkst. įvairaus amžiaus grupių mokinių.

Saugaus eismo konkursas „Eismo saugumas bendruomenėse 2022-2023 m.“ Dalyvauti užsiregistravo 102 bendruomenės, vienijančios beveik 19 tūkst. narių.

Bendradarbiaujant su kitų institucijų atstovais, organizuotas bendras projektas „Būk saugus, atidus ir sveikas“. Kiekvienoje apskrityje vyko po vieną akcijos renginį (iš viso 10 renginių).

Vyko piešinių konkursas „Saugus eismas kelyje 2022 m.“ 6 geriausi piešiniai perpiešti ant užmiestyje esančių stotelių paviljonų.

Vykdytas projektas „Saugaus eismo stotelės“. Iš viso suorganizuotos 98 stotelės.

Saugos diržų įrenginiai buvo demonstruojami 29 renginiuose.

Vyko Atšvaitų diena. Jos metu organizuota *AtšvaitOmobilio* kelionė, per kurią aplankyta 30 seniūnijų.

1.2. Organizuoti tradiciniai renginiai saugaus eismo tema, skiri specialioms dienoms, susijusios su saugiu eismu paminėti: Saugaus eismo dienos Lietuvoje minėjimo (Saugaus eismo diena Lietuvoje balandžio 6 d.). proga Vilniaus Katedros aikštėje organizuotas renginys „Esu saugus ir saugantis kitus“. Minint Pasaulinę dieną žuvusiesiems eismo įvykiuose atminti Vilniuje, Katedros aikštėje vykdyta akcija „Brangink gyvybę“.

1.3. Vykdytą paslaugų sutartį „Saugaus eismo propagavimas renginių metu“, buvo vykdoma saugaus eismo propagavimo iniciatyva „Saugumo kelyje – siekiame kartu“

(birželio mėn.) ir „Saugaus eismo propagavimas renginio metu „Spektaklis „Saugus eismas!“ 4-9 m. vaikams, organizuotas renginys automobilių vairuotojams, kurio metu buvo atkreiptas dėmesys į vairavimą žiemą esant permainingoms eismo sąlygoms (gruodžio mėn.).

2. Saugaus eismo kampanijos interneto naujienų portaluose televizijoje, radijo stotyse. Vykdytos šios saugaus eismo kampanijos: *Greitis, Atšvaitai, Telefonai, Blaivūs eismo dalyviai, Saugos diržai ir Eismo kultūra*.

3. Komunikacija saugaus eismo tema socialiniuose tinkluose.

Pasiekti rezultatai: Vykdoma švietėjiška veikla kartu su kitomis priemonėmis (eismo dalyvių kontrolė, inžinerinės saugaus eismo priemonės ir kt.) prisidėjo prie žuvusiųjų eismo įvykiuose skaičiaus mažėjimo.

1. Tiesioginės komunikacijos projektais pasiekta daugiau nei 70 tūkst. auditorija. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, 2022 m. vykdomus tiesioginės komunikacijos projektus vidutiniškai žino kas trečias respondentas, o girdėjo apie projektus ir (arba) dalyvavo juose 75 proc. visų apklaustųjų.

2. Vienos kampanijos saugaus eismo tema interneto portaluose, televizijos kanaluose ir radijo stotyse pasiekiamumas – tekstų internete skaitomumas siekia apie 1,3 mln. (unikalūs); TV reklama 22 mln. pamatymų; radijo klipai apie 4 mln. kartų išgirsta. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, 2022 m. kampanijas (socialinę reklamą) televizijoje pastebėjo 77 proc., interneto naujienų portaluose – 34 proc., radijuje – 32 proc. respondentų. 84 proc. respondentų mano, kad kampanijos (socialinė reklama) labai paskatina (19 proc.) arba greičiau paskatina (65 proc.) kelyje elgtis saugiai. 67 proc. respondentų atsakė, kad paveikliausios kampanijos (socialinė reklama) yra per televiziją, 32 proc. – interneto naujienų portaluose ir 30 proc. – per radiją.

3. Per socialinius tinklus pasiekta daugiau kaip 329 tūkst. auditorija. Pagal visuomenės nuomonės apklausą, komunikaciją saugaus eismo tema socialiniuose tinkluose pastebi 34 proc. respondentų. Socialiniuose tinkluose socialinę reklamą (informaciją) kaip paveikiausią įvardino 48 proc. respondentų.

ATLIKTOS STUDIJOS, TYRIMAI, APKLAUSOS

Siekdama toliau geriau tenkinti visuomenės lūkesčius ir gerinti paslaugų kokybę, Kelių direkcija 2022 metais tęsė NPS (*Net Promoter Score*) tyrimą. Šio tyrimo metu matuojamas ir vertinamas kelių naudotojų ir e-vinječių bei leidimų naudotojų pasitenkinimo rodiklis. Tyrimo metu naudotas respondentų apklausos metodas. Pasiekta faktinė rodiklio reikšmė – 32 proc. atitiko planuotą rodiklio reikšmę (32 proc.).

Apklausų metu visuomenės atstovai – apklausos dalyviai – įvairiais aspektais vertina valstybinės reikšmės kelių būklę, priežiūrą bei kelių elementus, eismo organizavimą. Tyrimo metu taip pat vertinama eismo dalyvių elgsena ir ją veikiantys faktoriai, e-vinječių įsigijimo ir leidimų važiuoti valstybinės reikšmės keliais didžiagabaritėmis ar sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimo paslauga. NPS rodiklio tyrimo apklausos toliau tęsiamos ir 2023 metais.

2022 metais atliktas Kelių direkcijos veiklos žinomumo ir įvaizdžio visuomenėje tyrimas, kurio metu buvo apklausta per 1 tūkstantį visos šalies 18 – 75 m. amžiaus gyventojų pagal socialines ir demografines charakteristikas.

Vykdytų apklausų metu vertintos respondentų spontaninės asociacijos su Kelių direkcija, žinios apie veiklos sritis, atliekamas funkcijas ir kt. Vertinant visuomenės pasitenkinimą atskiromis Kelių direkcijos kuruojamomis veiklomis, geriausiai vertinamas greičio matuoklių ir kitų greičio kontrolės priemonių įrengimas, užmiesčio kelių ženklimas ir tiltų ir viadukų statyba. Kelių direkcijos veiklą Lietuvos gyventojai dažniau vertina gerai, 40 proc. apklaustųjų mano, kad per 2022 m. metus Kelių direkcijos veikla pagerėjo, nes daug kelių tvarkoma ir remontuojama; gerėja ženklimas keliuose, tvarkoma daugiau rajoninių kelių, statomi nauji viadukai, daugėja žiedinių sankryžų ir pan.

Šio tyrimo rezultatai bus naudojami rengiant naujus veiksmų planus, gerinant paslaugų klientams kokybę bei komunikacinėje veikloje.

2022 m. atlikta visuomenės nuomonės apklausa dėl vykdomos švietėjiškos veiklos saugaus eismo tema. Saugų eismą skatinančias priemones bent kartais pastebi 9 iš 10 Lietuvos gyventojų, iš kurių beveik pusė jas pastebi dažnai. Žinomiausi Kelių direkcijos vykdomi projektai yra Atšvaitų diena ir *AtšvaitOmobilio* akcija, taip pat akcija „Būk saugus, atidus ir sveikas“, mokinių konkursas „Saugokime jaunas gyvybes keliuose“ – apie juos girdėjo, juos žino ar dalyvavo juose kas antras arba kas trečias apklaustasis.

KLIENTŲ APTARNAVIMAS IR KONSULTACIJOS, VYKDOMOS KELIŲ DIREKCIJOS SKAMBUČIŲ CENTRE

Kelių direkcija, siekdama gerinti klientų aptarnavimo kokybę, 2021 m. priėmė sprendimą klientus telefonu konsultuoti vieno langelio principu ir šią funkciją pavedė Informacijos skyriui, kuris dirba 24 val. per parą, septynias dienas per savaitę.

Kelių direkcijos klientams sudaryta galimybė bet kuriuo paros metu gauti ar perduoti informaciją apie eismo sąlygas ar kliūtis valstybinės reikšmės keliuose, sužinoti apie teikiamas paslaugas (kelių mokestį, leidimus vykti didžiagabaritėmis transporto priemonėmis, leidimus vykdyti darbus ar įsirengti nuovažas), užduoti rūpimus klausimus, sužinoti dokumentų derinimo tvarkas ir kt. Klientus aptarnaujant vieno langelio principu užtikrinamas skaidrus bendravimas, dėmesys kiekvienam klientui, taip prisidedama prie darnaus judumo ir saugaus eismo užtikrinimo valstybinės reikšmės keliuose.

2021 m. Informacijos skyrius suteikė daugiau nei 20 tūkst. konsultacijų telefonu (be perskambinimų ir išeinančių skambučių), 2022 m. – daugiau nei 29 tūkst. konsultacijų telefonu.

2022 m. parengtos Klientų aptarnavimo telefonu rekomendacijos, kuriomis siekiama gerinti klientų aptarnavimo kokybę (vienodos kokybės visos įmonės mastu ir skirtingose situacijose) ir formuoti pozityvų įmonės įvaizdį.

TVARUMO (DARNUMO) POLITIKA, TVARUMO INICIATYVŲ PLANAVIMAS IR ATSKAITOMYBĖ

Kelių direkcijos Darnumo politika, patvirtinta 2021 m., skelbiama viešai:

https://lakd.lt/wp-content/uploads/2021/10/socialines_atsakomybes_politika.pdf.

Tvarumo (Darnumo) ataskaitos apie Kelių direkcijos vykdomas darnumo iniciatyvas aplinkosaugos, personalo, visuomenės, žmogaus teisių, korupcijos prevencijos srityse skelbiamos viešai [210323-vi-lakd-tvarumo-darnumo-ataskaita.pdf](#). Išsami Tvarumo ataskaita už 2022 metus akcininkui, visuomenei ir darbuotojams bus pristatyta atskirame dokumente, tačiau svarbiausias veiklas, susijusias su Tvarumu vykdant Specialųjį valstybės įpareigojimą, pristatome ir šioje Ataskaitoje.

Aplinkosauga

Detalesnė informacija apie šias ir kitas Kelių direkcijos veiklas ir iniciatyvas aplinkosaugos srityje pateikiama Socialinės atsakomybės (Darnumo) ataskaitoje.

Ekonominė gerovė ir korupcijos prevencija

Kelių direkcija remiasi idėja, kad skaidri, atvira ir efektyvi veikla skatina pažangą ekonominėje srityje. Kelių direkcijos darbuotojams privalomi aukščiausi etikos, sąžiningumo ir veiklos skaidrumo principai. Įmonės viduje netoleruojama korupcija jokiais jos formomis ir imamasi prevencinių priemonių, siekiant užkirsti tam kelią. Įmonėje taikoma ir viešai deklaruojama šie korupcijos prevencijos būdai:

- Teisės aktų, nuostatų bei elgesio normų laikymasis;
- Informacijos atskleidimas ir skaidri apskaita;
- Prekybos poveikiu, kyšininkavimo ir neteisėtų dovanų draudimas;
- Interesų konfliktų vengimas;
- Skaidrus pirkimų procesas;
- Objektyvi ir nešališka darbuotojų atrankos ir vertinimo procedūra.

Visi įmonės darbuotojai įsipareigoję vadovautis Etikos kodeksu, kuriame pateiktų taisyklių laikymasis yra viena esminių bendradarbiavimo ir darbo santykių sąlygų. Įmonė siekia, kad etiško elgesio nuostatas įgyvendintų ir mūsų tiekėjai bei partneriai. Išsamesnė informacija apie Kelių direkcijos antikorpacinę veiklą pateikta šios ataskaitos skyriuje „Korupcijos prevencija“.

Socialinė gerovė

Užtikriname saugią aplinką savo darbuotojams ir klientams. . Kelių direkcija kuria malonią darbo aplinką, dalinasi su kolegomis teigiamomis emocijomis, bei emocine parama. Stengiasi užtikrinti lyčių bei sąžiningo darbo užmokesčio lygybę. Skatina bendruomeniškumą, todėl dalinasi savo vidiniu gyvenimu socialiniuose tinkluose, bei organizuoja mokymus ir išvykas kartu su kolegomis. Detalesnė informacija apie šias ir kitas Kelių direkcijos veiklas ir iniciatyvas socialinės gerovės srityje pateikiama Tvarumo (Darnumo) ataskaitoje.

APLINKOSAUGA IR ŽALIOSIOS INOVACIJOS – TVARIOS VEIKLOS PRIORITETAU

Pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo kaip Žaliosios krypties prioriteto atnaujinimas ir plėtra

2022 m. Kelių direkcija nutiesė, rekonstravo ir sutvarkė 33,2 km pėsčiųjų dviračių takų, taip pat vykdė inžinerinių eismo saugos priemonių, pėsčiųjų perėjų įrengimą, pertvarkymą, atnaujinimą (374 vnt).

Kelių direkcijos 2022 metais įgyvendinti didesnės apimties projektai:

- Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1704 Jurbarkas–Butkaičiai–Paviščionys ruože nuo 0,00 iki 0,66 km rekonstravimas, įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus;
- Rajoninio kelio Nr. 3302 Išlaužas–Klebiškis–Igliauka ruožo nuo 27,229 iki 29,270 km kapitalinis remontas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus);
- Kelio Nr. 101 Vilnius–Šumskas nuo 27,61 iki 29,84 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus). LAKD finansuojama dalis;
- Valstybinės reikšmės krašto kelio Nr. 197 Kryžkalis–Rietavas–Vėžaičiai ruožo nuo 54,664 iki 55,041 km, kuriam Vatušių kaime suteiktas Klaipėdos gatvės pavadinimas, kapitalinis remontas, įrengiant pėsčiųjų ir dviračių taką;
- Kelio Nr. 105 Pirčiupiai–Eišiškės ruožo nuo 18,10 iki 23,50 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus);
- Valstybinės reikšmės rajoninio kelio Nr. 1801 Kaišiadorys–Palomenė–Gegužinė, kuriam Gudienos kaime suteikti Palomenės ir Žaslių gatvių pavadinimai, ruožo nuo 0,446 iki 1,394 km rekonstravimas (įrengiant pėsčiųjų ir dviračių takus). LAKD dalis.

Dviračių, kaip saugios aplinkai transporto priemonės infrastruktūros plėtra – vienas iš Kelių direkcijos strateginių Žaliosios krypties projektų prioritetų. Lietuvoje yra nepakankamai išvystytas, neremontuotas, nevientisas ir nejunglus pėsčiųjų ir dviračių takų tinklas. Nesant tinkamam pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo kaip draugiškos gamtai, prie ŠESD emisijos mažėjimo prisidedančios infrastruktūros, toliau didėja aplinkos tarša. Lietuvoje yra poreikis 3860 km naujų pėsčiųjų ir dviračių takų prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių. Esamų pėsčiųjų ir dviračių takų tinklo bendras ilgis yra apie 1500 km.

Dėl minėtų priežasčių, siekiant naudoti visuomenei ir gamtai, Kelių direkcija kartu su Susisiekimo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija 2021 m. parengė vieningą

Pėsčiųjų ir dviračių takų prie valstybinės ir vietinės reikšmės kelių infrastruktūros plėtros iki 2035 m. planą ir jį įgyvendins. Prioritetas rengiant šį planą yra pėsčiųjų ir dviračių takų plėtra. Per 2022 m. buvo parengtas prioritetas pėsčiųjų ir dviračių takų plėtros planas prie valstybinės reikšmės kelių, kurį sudaro 93 objektai (444 km). Šį Dviračių ir pėsčiųjų infrastruktūros prie valstybinės reikšmės kelių plėtros prioritetinį sąrašą Susisiekimo ministras įsakymu Nr. 6-3448 patvirtino 2022 m. spalio 3 d. Kelių direkcija pagal šį prioritetinį sąrašą šiuo metu jau turi rangos sutartis dėl 25,1 km pėsčiųjų ir dviračių takų įrengimo ir 16 objektų (65,6 km) yra projektuojama. Dviračių ir pėsčiųjų takų atnaujinimas ir plėtra sudarys galimybę mažinti ŠESD emisiją, nes bus sukurtos saugesnės ir geresnės sąlygos kelių eismo dalyviams keliauti dviračiais ir pėsčiomis.

Išsami informacija apie iššūkius ir planus iki 2035 m. atnaujinant ir plėtojant pėsčiųjų ir dviračių takų tinklą pateikta viešai Kelių direkcijos tinklalapyje patalpintame Strateginiame veiklos plane 2023 – 2026 m.

Valstybinės reikšmės kelių apšvietimo modernizavimas – technologijų inovacija, taupanti elektros energiją ir mažinanti anglies dvideginio emisiją

Kelių direkcija 2022 m. užbaigė jau trečiąjį valstybinės reikšmės keliuose esančių šviestuvų keitimo į naujus ekonomiškus LED tipo šviestuvus etapas.

Investicijos šviestuvų pakeitimui turėtų atsipirkti greičiau, nei per 5 metus nuo jų įrengimo. Atliktas modernizavimas padidins eismo saugą efektyviau apšviečiant kelius, sukurs ekonominę naudą (apie 378 tūkst. eurų dėl elektros energijos sutaupymo) ir tiesiogiai prisidės prie ŠESD (anglies dvideginio) emisijos mažinimo. Galimybė naujuosius šviestuvus valdyti realiu leis gerokai greičiau pastebėti ir pašalinti galimus gedimus.

Kelių direkcijai, įgyvendinus kelių apšvietimo modernizavimo projektą, Lietuva prisidės prie 2018/2002/ES Energijos efektyvumo direktyvos gairių įgyvendinimo bei Lietuvai iškeltų tikslų ir kiekvienais metais leis sutaupyti apie 1 proc. (2,7 GWh) Lietuvoje sunaudojamos elektros energijos kiekio. Šis elektros energijos sutaupymas kiekvienais metais sumažins anglies dvideginio emisiją iki 977 tonų.

Kelių direkcija, siekdama tvarumo visose veiklose, tausoja ir taupo visus veiklos išteklius, tame tarpe ir energetinius. Kelių direkcija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos

energijos vartojimo efektyvumo didinimo įstatymo 7 straipsnio nuostatomis ir Energijos sutaupymo susitarimų sudarymo tvarkos aprašu, 2022 m. gruodžio 27 d. pasirašė su Susisiekimo ministerija Energijos sutaupymo susitarimo (toliau – susitarimo) projektą. Elektros energijos panaudojimo ir taupymo galimybės dar labiau bus padidintos 2023 metais įdiegus centralizuotą valstybinės reikšmės kelių apšvietimo valdymo sistemą. Energetinių išteklių taupymo planai atspindėti Kelių direkcijos 2023-2026 m. Strateginiame veiklos plane. Iki 2030 m. gruodžio 31 d. Kelių direkcija planuoja sutaupyti **1200 GWh** galutinės energijos.

Žaliosios krypties technologinės inovacijos: antrinis perdirbtų medžiagų panaudojimas 2022 m.

Šlako panaudojimas kelių tiesimui

Aplinkos ministerija 2021 m. rugsėjo mėnesį patvirtino naujus pelenų ir šlako tvarkymo reikalavimus, kurie leidžia po atliekų deginimo likusį šlaką naudoti keliams tiesti, pastatų pamatams įrengti, šalinamų atliekų sluoksniams dengti, sąvartynų uždarymui ir laikiniams keliams juose įrengti. Taigi, Lietuvoje per metus susidaro apie 120 tūkstančių tonų šlako. Šlakas susidaro deginant nepavojingas atliekas aukštoje, maždaug 1000C, temperatūroje ir yra kieta, korėto akmens pavidalo medžiaga.

Kelių direkcija Jurbarko rajone nutiesė unikalų kelio ruožą, kuriame panaudojo po nepavojingų atliekų vertimo energija susidariusį šlaką. Tai pirmas toks projektas Lietuvoje, kurio tikslas – išsamiai ištirti kelią ir nustatyti, kokią įtaką kelio eksploatacijai daro šlakas. Atlikus tyrimus bei įvertinus pasiektus rezultatus bus galima spręsti dėl tolesnio šlako naudojimo Lietuvos keliuose.

Vieno kilometro ilgio bandomajame ruože sunaudota 9000 tonų šlako, kuris susidarė UAB Gren Klaipėda atliekų vertimo energija jėgainėje, kelio įrengimo ir eksploatacijos metu tyrimus vykdo VšĮ Vilniaus Gedimino technikos universitetas (VILNIUS TECH).

Eksperimentinio ruožo vieta – Jurbarko rajone esantis valstybinės reikšmės rajoninis kelias Nr. 1705 Mikutaičiai I–Vertimai nuo 1,8 iki 2,8 km. Šiame ruože dar 2021 metais įrengtas bandomasis ruožas su penkiomis eksperimentinėmis dangos

konstrukcijomis (po 200 m), kurių įrengimui panaudoti šlako mišiniai su pridėtinėmis medžiagomis (natūraliais užpildais) ir be jų. Iš viso tiriamos šešios skirtingos dangos konstrukcijos: penkios eksperimentinės ir etaloninė. Projektas vykdomas dviem etapais. Pirmasis etapas – eksperimentinio ruožo įrengimas, antrasis etapas – šlako panaudojimo kelyje galimybės vertinamos analizuojant kelio konstrukcijoje sumontuotų daviklių duomenis ir atliekant kitus tyrimus, vertinant visos dangos konstrukcijos ir atskirų jos sluoksnių (šalčiui nejautrių medžiagų sluoksnio ir skaldos pagrindo sluoksnio), įrengtų iš šlako mišinių, funkcionavimą. Antrasis tyrimų etapas tęsis iki 2024 m. balandžio. Užbaigus antrąjį tyrimų etapą, bus vertinamos šlako platesnio panaudojimo galimybės.

Perdirbtų padangų naudojimas kuriamam naujam asfalto mišiniui

Kelių direkcija įgyvendina projektą, kurio tikslas - sukurti asfalto mišinius panaudojant perdirbtų padangų gumą ir juos išbandyti laboratorijos sąlygomis nustatant eksploatacines savybes, siekiant įvertinti tolesnio panaudojimo galimybes.

Konkurso metu atrinktas tiekėjas turės išnagrinėti užsienio šalių perdirbtų padangų panaudojimo asfalto mišiniuose patirtį, taip pat turės atlikti ne mažiau kaip iš 3 skirtingų Lietuvoje veikiančių padangų gumos antrinės žaliavos gamintojų žaliavos tyrimus. Įvertinus tyrimų rezultatus, paslaugų teikėjas turės suprojektuoti ne mažiau kaip 4 skirtingus asfalto mišinių su perdirbtų padangų gumos granulėmis ir gumos milteliais maketus, po to pagaminti prototipus ir juos išbandyti laboratorijos sąlygomis.

Galutinės tyrimo išvados ir rezultatai taps pagrindu priimant sprendimus dėl tolesnio sukurtų asfalto mišinių išbandymo realiomis eksploatacijos sąlygomis, įrengiant bandomąjį kelio ruožą. 2022 metų pabaigoje įvyko viešųjų pirkimų konkursas, nustatytas paslaugos teikėjas (VILNIUS TECH) įsipareigojo per 18 mėnesių atlikti sutartyje numatytas veiklas ir sukurti perdirbtomis padangomis modifikuotą asfalto mišinį, kurį būtų galima naudoti kelių tiesimui. Sutartis įsigaliojo 2023-02-09.

Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas: bioįvairovės ir kraštovaizdžio apsauga

Kelių direkcija, planuodama ir įgyvendindama tvarumo (darnumo) iniciatyvas ir veiklas, vadovaujasi pasaulinėmis ir ES rekomendacijomis valstybėms dėl tvaraus ir darnaus vystymosi tikslų ir kriterijų. Vienos iš esmines rekomendacijas teikiančių tarptautinių institucijų – Jungtinių tautų organizacijos rekomendacijos valstybėms skirstomos pagal darnaus vystymosi sritis (tikslus), įgyvendinamos ir bus toliau įgyvendinamos 2023-2026 metais:

(Darnaus vystymosi tikslas Nr. 15 *Saugoti, atkurti, skatinti darnų žemės ekosistemų naudojimą, <...>, sustabdyti bioįvairovės praradimą*)

Siekiant didinti eismo saugą ir mažinti žūstančių gyvūnų skaičių Lietuvos keliuose, parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021-04-29 d. įsakymu Nr. VE-74 patvirtinta *Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinės eilės sudarymo metodika* (toliau – Metodika). Vadovaujantis Metodikoje nustatytais kriterijais, parengta ir Kelių direkcijos direktoriaus 2021-05-03 d. įsakymu Nr. VE-78 patvirtinta *Apsaugos sistemų nuo laukinių gyvūnų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinė eilė*. Taip pat apsaugos priemonės laukiniams gyvūnams planuojamos ir įgyvendinamos kartu su kelio rekonstrukcijos, kapitalinių remontų projektais.

Įgyvendinta

Sukurti produktai, įgyvendinamos priemonės: iš viso nuo 2006 m. iki 2022 m. pabaigos.

- Iš viso įrengta: ~ 770 km tvorų laukinių gyvūnų, įskaitant varliagyvių, apsaugai, ~10 km varliagyvių apsaugos sistemų; 15 požeminių perėjų stambiems laukiniams gyvūnams, 14 požeminių perėjų smulkiesiems gyvūnams ir 15 – varliagyviams.

Kuriami nauji produktai

Planuojamos 2023 – 2026 m. įgyvendinti tęstinės priemonės bei jų nauda visuomenei, aplinkai

- 2023–2026 metais su kelio rekonstrukcijos projektais planuojama įrengti 113 km tinklo tvorų, 2 požemines perėjas stambiems gyvūnams, 2 žaliuosius tiltus

(valstybinės reikšmės magistraliniame kelyje A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai*) bei 3 varliagyvių apsaugos sistemas.

- Rekonstruojant kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai* ruožą nuo 56,83 iki 97,06 km planuojami želdiniai.

Triukšmo valdymas mažinant neigiamą poveikį aplinkai ir visuomenės sveikatai

(Darnaus vystymosi tikslas Nr. 3: ***Užtikrinti sveiką gyvenimą ir skatinti visų amžiaus grupių gerovę***)

Kelių direkcija įgyvendina tęstinį, pradėtą 2006 metais, visuomenės sveikatai ir aplinkai svarbų projektą, kurio tikslas – mažinti kelių eismo sukeltą viršnorminį aplinkos triukšmo lygį valstybinės reikšmės kelių gretimybėse, prisidedant prie visuomenės sveikatos gerinimo ir neigiamo triukšmo poveikio aplinkai mažinimo.

Triukšmą mažinančios priemonės taip pat planuojamos ir įgyvendinamos kartu su kelio tiesimo ir rekonstrukcijos projektais.

Įgyvendinta

Sukurti produktai, įgyvendinamos priemonės: iš viso nuo 2006 m. iki 2022 m. pabaigos.

- Iš viso įrengta 35,1 km triukšmo užtvarų.
- Iš viso įrengta ~9,5 km mažatriukšmės kelio dangos.
- Parengti (2022 m. atnaujinti) strateginiai triukšmo žemėlapiai (toliau - žemėlapiai) ~850 km ilgio ne aglomeracijose esančių pagrindinių kelių (kuriais per metus pravažiuoja daugiau nei 3 mln. automobilių) tinklui. Žemėlapiuose pateikiama informacija apie triukšmo lygį visuomenei ir institucijoms (skelbiami geoportal.lt). Informacija naudojama rengiant teritorijų planavimo dokumentus, projektuojant objektus. Informacijos pagrindu diegiamos priemonės – triukšmo užtvaros, mažatriukšmė kelio danga ir kitos.
- Parengtas ir įgyvendinamas *Ne aglomeracijose esančių pagrindinių kelių triukšmo prevencijos veiksmų planas 2019–2023 m.* (toliau - Planas).
- Parengta (2022-03-15 LAKD įsakymas Nr. VE-46) *Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritetinės eilės sudarymo metodika*, reglamentuojanti triukšmą mažinančių priemonių, triukšmo užtvarų sistemų,

valstybinės reikšmės kelių ruožuose parinkimo ir įrengimo prioritėtinės eilės sudarymo tvarką, kriterijus ir bendruosius reikalavimus (toliau – Metodika). Pagal strateginių triukšmo žemėlapių informaciją, vadovaujantis Metodika, sudaryta ir patvirtinta *Triukšmo užtvarų sistemų įrengimo valstybinės reikšmės keliuose prioritėtinė eilė* ([Prioritėtinės eilės sąrašai pagal kelių ir jų elementu planavimo metodikas - LAKD](#)). Metodika ir Prioritėtinė eilė papildo Planą. Prioritėtinė eilė bus peržiūrima ir atnaujinama ne rečiau kaip kartą per penkerius metus, suderinamai su naujo veiksmy planu rengimu.

- Parengta ir Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-165 „Dėl kelių triukšmo ilgalaikės strategijos patvirtinimo“ patvirtinta *2009–2023 m. valstybinės reikšmės automobilių kelių triukšmo prevencijos strategija*.

Kuriami nauji produktai

Planuojamos 2023 – 2026 m. įgyvendinti tėtstinės priemonės bei jų nauda visuomenei

- 2023 m. bus sudarytas tolimesnio etapo Planas - *Ne aglomeracijose esančių pagrindiniy keliy triukšmo prevencijos veiksmy planas 2024–2028 m.* Suderinamai bus atnaujinta Prioritėtinė eilė. Etapiškai mažinamas viršnorminis aplinkos triukšmo lygis valstybinės reikšmės keliy gretimybėse.
- 2023 m. planuojama atnaujinti ilgalaikę *Valstybinės reikšmės automobilių keliy triukšmo prevencijos strategiją* (esama: Lietuvos automobilių keliy direkcijos prie Susisiekimo ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. V-165 „Dėl keliy triukšmo ilgalaikės strategijos patvirtinimo“ patvirtinta strategija 2009–2023 m.).
- Planuojama, kad 2023–2026 m. iš viso bus įrengta apie 8,8 km triukšmo užtvarų.
- Diegiama tylesnė, mažatriukšmė danga.

(Darnaui vystymosi tikslas Nr. 9: ***Plėtoti atsparią infrastruktūrą, skatinti visa apimančią ir darnią industrializaciją ir skatinti inovacijas***)

Valstybinės reikšmės kelių ir tiltų tiesimo, rekonstravimo, kapitalinio remonto projektai: pritaikomos vandens nuvedimo sistemos; parenkama tinkamiausia kelio danga (Tai planuojama visuose rengiamuose projektuose ir įgyvendinama rangos darbuose).

INTELEKTINIAI SPRENDIMAI IR SKAITMENIZAVIMAS

Intelektinių transporto sistemų plėtra Via Baltica ir IXB koridoriuje

2022 metais buvo toliau tęsiamas Intelektinių transporto sistemų plėtros sprendimų Via Baltica ir IXB koridoriuje įgyvendinimas - buvo kuriama dinaminio eismo valdymo sistema. Minėtuose magistraliniuose keliuose įdiegti kintamos informacijos ženklai, įrengtos 6 kelių oro sąlygų stotelės, eismo apskaitos priemonės, eismo sąlygų stebėjimo kameros. Kelių direkcija planuoja 2022 – 2025 m. toliau diegti programines (skaitmenizavimo) ir organizacines priemones, siekdama sukurti papildomą vertę visuomenei – pagerinti eismo sąlygas valstybinės reikšmės keliuose. Įdiegtų inovatyvių skaitmenizuotų eismo valdymo priemonių dėka geriau valdomi transporto srautai ir užtikrinamas darnesnis judumas. Intelektinės transporto sistemos įdiegtos valstybinės reikšmės kelio A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ruože Vilnius–Kaunas, taip pat kelio A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai ruože Kaunas–Marijampolė. Siekiant sumažinti eismo įvykių ir žuvusiųjų juose skaičių, ypač svarbu laiku pateikti eismo duomenis eismo dalyviams. Naudojantis minėtais duomenimis, galima priimti tinkamus sprendimus, išvengti eismo įvykių. Projekto metu investuojant ES paramos ir valstybės biudžeto lėšas, valstybinės reikšmės magistraliniuose keliuose A1 Vilnius–Kaunas–Klaipėda ir A5 Kaunas–Marijampolė–Suvalkai įgyvendintas kompleksinis dinaminio eismo valdymo IT sprendimas:

- įrengti kintamos informacijos ženklai;
- įrengti automobilių eismo, srautų ir greičio stebėjimo ir analizavimo įrenginiai;
- įrengti kelių oro sąlygų, važiuojamosios kelio dangos paviršiaus temperatūros ir būklės jutikliai.

Įdiegtų inovatyvių eismo valdymo priemonių dėka eismas Via Baltica kelyje ir IXB koridoriuje taps ne tik saugesnis, bet ir labiau neutralus aplinkai, nes greičio valdymas prisideda prie svarbaus aplinkosaugai sprendimo – aplinkos taršos keliuose mažinimo tiek, kiek tai įmanoma. Taip pat, aktualių eismo valdymui duomenų iš pažangių transporto

sistemų įrangos nuolatinis gavimas ir sklaida papildomai leis kelių naudotojams sutaupyti kelionės laiką bei išlaidas, prisidės prie spūsių bei aplinkos taršos mažinimo.

Alternatyvių degalų infrastruktūros duomenų registravimo ir kodavimo sistemos sukūrimas

Projekto 2022 m. užbaigtas įgyvendinti pagal ES šalių-narių konsorciumo sutartį, kurios šalimi nuo Lietuvos yra Susisiekimo ministerija, o Kelių direkcija – Susisiekimo ministro įsakymu paskirtas projekto vykdytojas. Sukurta ir įdiegta valstybinės reikšmės kelių eismo informacinės sistemos Elektrinio transporto infrastruktūros registracijos modulis. Sistemos sukūrimas leis nuosekliai kaupti informaciją apie alternatyviųjų degalų infrastruktūros vietas ir visos ES mastu sukurs plačias galimybes automobilių, naudojančių alternatyvius, neutralius aplinkai degalus, savininkams ir vairuotojams (elektromobilių, vandenilį naudojančių automobilių ir kitų) gauti informaciją apie infrastruktūros išdėstymą ir pakrovimo vietas visoje ES teritorijoje. Tokiu būdu, nors ir netiesiogiai, Kelių direkcija prisidėjo prie geresnių ŠESD mažinimo prielaidų sukūrimo.

Elektroninių paslaugų portalo sukūrimas, įdiegimas ir vystymas

Kelių direkcija, siekdama gerinti klientų aptarnavimo kokybę, didinti veiklos skaidrumą ir skaitmenizuoti paslaugų teikimo procesą, dar 2019 m. pradėjo parengiamuosius elektroninio paslaugų portalo (toliau – E.portalo) klientams ir visoms suinteresuotoms šalims sukūrimo ir įdiegimo darbus. Šio inovatyvaus projekto tikslas – sukurti E. portalą, kuris leistų taupyti gamtos išteklius ir sudaryti galimybę įsigyti Kelių direkcijos paslaugas unifikuotai ir taupant laiką – nuotoliniu būdu. Planuojama, kad projekto įgyvendinimas bus užbaigtas 2023 m. kovo 1 dieną. Projekto įgyvendinimo etapai: 1) E. paslaugų portalo Kelių direkcijos klientams - Lietuvos gyventojams sukūrimas ir keturių bazinių paslaugų įdiegimas 2021–2023 m.; 2) E. paslaugų portalo vystymas ir plėtra 2023–2024 m.

Pirmajame projekto įgyvendinimo etape sukurtos ir įdiegtos labiausiai Kelių direkcijos klientų naudojamos administracinės E. paslaugos – leidimų riboti eismą vykdant darbus valstybinės reikšmės keliuose išdavimas, leidimų naudotis valstybinės reikšmės

keliais važiuojant didžiagabaritėmis ir (ar) sunkiasvorėmis transporto priemonėmis išdavimas, leidimų dėl nuovažų įrengimo išdavimas ir žemės sklypų kadastrinių matavimų derinimas. Pagrindiniai E. paslaugų portalo funkcionalumai:

- integralumas su kitomis Kelių direkcijos sistemomis bei išorės sistemomis (VIISP, Registrų centras);
- standartizuotos klientų prašymų formos ir standartizuotas procesas;
- leidimų išdavimas nuotoliniu būdu;
- centralizuotas paslaugų valdymas / teikiamų paslaugų kontrolė;
- klientų aptarnavimas „vieno langelio“ principu;
- sustiprinti institucijos administraciniai gebėjimai.

2022 m. E. portalo sukūrimas ir diegimas su baziniu funkcionalumu yra užbaigtas. 2023 metais pradėta bandomoji E. paslaugų portalo eksploatacija. Ateityje, gerinant klientų aptarnavimą, planuojama E. paslaugų portalą papildyti ir kitomis Kelių direkcijos paslaugomis. Vystant E. paslaugų portalo paslaugas, integralumo galimybių dėka, portalas bus integruotas su išorinėmis Registrų centro, VMI ir kitų valstybės įstaigų sistemomis. Šios integracijos ateityje leis sukurti daugiau galimybių klientams ir visoms suinteresuotoms šalims.

Kelių direkcijos vidaus procesų skaitmenizavimas ir žaliosios inovacijos

Kelių direkcija siekia pertvarkyti vidaus procesus ir visų gamtos išteklių naudojimą taip, kad veikla taptų darni ir draugiška gamtai. Veiksmai, įgyvendinti šioje srityje, apibendrintai pateikiami 15 lentelėje:

Veiklos efektyvumo didinimo kryptys 2022-2023 m.

1. Kelių direkcijos dokumentų valdymo skaitmenizavimas	
1.1. Elektroninių dokumentų skaičiaus didinimas	<p>Viena iš prioritetinių Kelių direkcijos veiklos efektyvumo didinimo krypčių – popierinių dokumentų valdymo skaitmenizacija. Pažymėtina, kad skaitmenizuoti veiklą skatina ne tik Europos Sąjungos skaitmeninio politikos, bet žaliasis kursas. Kelių direkcija, siekdama žaliojo kurso tikslų, pasirengusi žengti dar vieną žingsnį – jau nuo 2023 metų planuoja visiškai atsisakyti popierinių dokumentų ir pereiti prie visų dokumentų tvarkymo elektroniniu būdu, išskyrus išimtinus atvejus ir kai popierinių dokumentų pateikimą imperatyviai reglamentuoja teisės aktai.</p> <p>2022 metais elektroniniai dokumentai Kelių direkcijoje sudarė 98,0 proc. visų Kelių direkcijos rengiamų dokumentų (2021 metais šis rodiklis buvo 89 proc., 2020 metais – 71,0 proc., 2019 metais – 45 proc., 2018 metais – 32 proc.).</p> <p>Tam, kad Kelių direkcijoje dokumentai būtų valdomi efektyviai, dokumentus būtina rengti ir valdyti (rinkti vizas, pasirašyti, siųsti, gauti, nukreipti) dokumentų valdymo sistemoje. Didesnė elektroninių dokumentų apyvarta Kelių direkcijoje užtikrina efektyvesnę ir racionalesnę dokumentų valdymą, atitinkamai taupo darbuotojų darbo laiko sąnaudas, mažina biuro organizacinės technikos priežiūros sąnaudas, kanceliarinių prekių (spausdintuvų kasetės ir pan.) įsigijimo sąnaudas, užtikrina efektyvesnę išteklių naudojimą, taip pat mažina popieriaus sąnaudas, taigi atliepia žaliojo kurso uždavinius ir tikslus.</p>
1.2. El. paštu (lakd@lakd.lt) gaunamų dokumentų automatizavimas	<p>2022 metais el. priemonėmis gauta 33,8 tūkst. dokumentų (paklausimai, dokumentai pagal vykdomus projektus ir pan.). Elektroninėmis priemonėmis gaunami dokumentai sudarė 97 proc. nuo visų gautų dokumentų. Siekiant pagreitinoti dokumentų valdymo procesą: gautų dokumentų užregistravimas, jų nukreipimas atsakingiems darbuotojams, informacijos apie užregistruotą dokumentą siuntėjui pateikimas, buvo įgyvendintas šio proceso automatizavimas. Šiuo metu apie 17 proc. el. priemonėmis gaunamų dokumentų yra tvarkoma automatizuotai. 2022 m. buvo sėkmingai naudojamas automatinis gaunamų dokumentų (rangovų ir projektuotojų teikiami dokumentai pagal vykdomus projektus) registravimo procesas kai dokumentai buvo gaunami el. paštu projektai@lakd.lt, įdiegtas automatinis dokumentų, gautų iš Žemėtvarkos planavimo dokumentų rengimo informacinės sistemos (ŽPDRIS) registravimas, įdiegtas funkcionalumas, leidžiantis dalį reikalingos informacijos ir prisegtus</p>

		<p>dokumentus, gaunamus el. paštu lakd@lakd.lt, automatiškai perkelti į DVS, todėl dokumentai tvarkomi greičiau ir efektyviau.</p> <p>2023 m. planuojama didinti automatizuotai tvarkomų dokumentų skaičių iki 20-25 proc. nuo visų el. priemonėmis gaunamų dokumentų</p> <p>Tokiu būdu bus sutaupyta darbuotojų darbo laikas, kuris šiuo metu sugaišamas administruojant (registravimas, nukreipimas ir pan.) dokumentus rankiniu būdu. Sumažinus rutininį ir techninį darbą dokumentų valdymo srityje, darbuotojų darbo laikas bus skiriamas didesnę pridėtinę vertę kuriančių funkcijų atlikimui.</p>
1.3.	Archyvinių dokumentų perdavimas saugoti	<p>2022 metais į dokumentų saugyklą perduota 390 tiesinių metrų iš Kelių direkcijos patalpose saugotų archyvinų dokumentų (projektinė dokumentacija), iš viso dokumentų saugykloje saugoma 1 836 tiesiniai metrai archyvinų dokumentų. Dokumentų saugojimo ir administravimo paslaugos nauda:</p> <ol style="list-style-type: none">1. nėra poreikio Kelių direkcijoje turėti specialiai archyvinams dokumentams saugoti pritaikytų patalpų (perėmus dokumentus iš AB Kelių priežiūros, patalpų reikėtų didesnių);2. operatyvesnė dokumentų paieška: prisijungus prie paslaugos teikėjo dokumentų paieškos sistemos dokumentų paieška vyksta greičiau;3. nėra poreikio turėti papildomo darbuotojo etato, kuris didžiąja darbo laiko dalį vykdytų saugomų dokumentų administravimą (užtikrintų tinkamą ir tvarkingą dokumentų saugojimą, kontroliuotų jų išdavimą, grąžinimą į archyvo patalpas ir pan.).
2. Turto valdymo sritis		
2.1.	Senojo pastato, esančio Basanavičiaus g. 36, Vilniuje, patalpų remontas	<p>2022 – 2023 m. planuojami administracinės paskirties pastato, esančio Basanavičiaus g. 36, Vilniuje patalpų paprastojo remonto darbai, kurių metu planuojama įgyvendinti sprendinius, turinčius įtakos elektros energijos ir šilumos vartojimo, sąnaudoms:</p> <ol style="list-style-type: none">1. patalpų šildymo sistemos reguliatorių montavimas ant esamų šildymo radiatorių;2. vidinių sienų šiltinimas (esant poreikiui);3. visose patalpose LED apšvietimas4. numatoma nauja (efektyvesnė ir ekonomiškesnė) vėdinimo ir kondicionavimo įranga, įrengiama patalpų apsauginė ir priešgaisrinė signalizacija ir kt.

2.2.	Pastato, esančio Šviesos g. 2, Vilniuje, remontas	Vadovaujantis atliktų energijos vartojimo auditų rezultatais nuspręsta (2022-2024 m.) įgyvendinti šias pasiūlytas rekomendacijas, kurioms reikalingos investicijos: 1. Keisti esamą apšvietimo sistemą įrengiant LED šviestuvus (įgyvendinta 2022 m.); 2. Įrengti saulės fotovoltinę elektrinę ant pastato stogo (<i>kartu reikalingas pastato stogo remontas</i>). Planuojama 2023 -2024 metais.
3. Transporto valdymo sritis		
3.1.	Transporto priemonių parko efektyvus valdymas	2021 m. visose transporto priemonėse įdiegus transporto kontrolės ir valdymo sistemą užtikrinamas efektyvus transporto priemonių parko valdymas, standartizuoti ir automatizuoti procesai, susiję su transporto priemonių išdavimu, naudojimu, grąžinimu bei administravimu (bendro naudojimo automobilius galima rezervuoti per mobiliąją aplikaciją), kelionės lapų formavimu ir pasirašymu, transporto priemonių techniniu aptarnavimu (sistema siunčia priminimus), vykdoma transporto priemonių parko naudojimo kontrolė (dėl kuro normų, greičio viršijimo, laikymo vietos ir pan.), kaupiami duomenys apie kiekvienos transporto priemonės remonto ir kitas sąnaudas, nuvažiuotus kilometrus ir pan. Šie duomenys taip pat leidžia reguliariai (ne rečiau kaip 1 kartą per metus) atlikti Transporto priemonių parko panaudojimo analizę bei priimti sprendimus dėl transporto priemonių parko optimizavimo, įvertinti tokius transporto priemonių įsigijimo būdus, kurie yra ekonomiškai naudingi, parengti transporto priemonių parko atnaujinimo planą 5 metams (<i>planuojama parengti 2023 m. I pusm.</i>). Tuo pačiu siekiama, kad: <ul style="list-style-type: none">▪ Netaršių M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonių parkas, palyginti su bendru Kelių direkcijos transporto priemonių skaičiumi, turi sudaryti ne mažiau kaip 60 procentų (iki 2025 m. gruodžio 31 d.);▪ Netaršių M1, M2 arba N1 kategorijos transporto priemonių parkas, palyginti su bendru Kelių direkcijos transporto priemonių skaičiumi, turi sudaryti ne mažiau kaip 100 procentų (iki 2030 m. gruodžio 31 d.).

ŽMOGIŠKIEJI IŠTEKLIAI

2022 m. gruodžio 31 d. Kelių direkcijoje dirbo 291 darbuotojai, iš kurių 49,2% moterų, 50,8% - vyrų.

VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, vidutinis mėnesinis nustatytasis (paskirtasis) darbo užmokestis, neatskaičius mokesčių pateiktas 16 lentelėje.

16 lentelė

**VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos darbuotojų
vidutinis mėnesinis darbo užmokestis**

Pareigybės pavadinimas	2021 m.		2022 m.	
	Darbuotojų skaičius	Užmokestis, Eur	Darbuotojų skaičius	Užmokestis, Eur
Direktorius*	1	8518,61	1	8520,58
Departamento direktorius	4	6674,80	5	6713,18
Skyriaus vadovas	20	3935,90	20	4375,01
Projekto vadovas	43	2643,86	60	2883,90
Grupės vadovas	13	2441,28	16	2676,59
Vyriausiasis vadybininkas	4	2893,07	5	3230,22
Vadybininkas	19	2066,82	18	2342,48
Projekto koordinatorius	17	2224,47	19	2247,44
Inžinierius	86	2025,08	69	2119,77
Vyriausiasis teisininkas			2	2736,15
Teisininkas	6	2201,38	6	2330,72

Finansų planuotojas	3	2606,54	2	2802,98
Finansų analitikas	3	2118,87	3	2287,92
Specialistas	17	2317,54	19	2644,69
Kelių statybos priežiūros vadovas			17	2465,56
Technikas	6	1295,85	5	1402,91
Administratorius	4	2147,26	4	2338,72
Informacijos perdavimo operatorius	8	1606,25	8	1923,38
Raštvedys	3	1685,93	4	1818,64

*- Įmonės vadovui 2022 m. I ketv. buvo nustatyta 35 proc., 2022 m. II ketv. – 50 proc., 2022 m. III ketv. – 35 proc., 2022 m. IV ketv. – 50 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio kintamoji dalis.

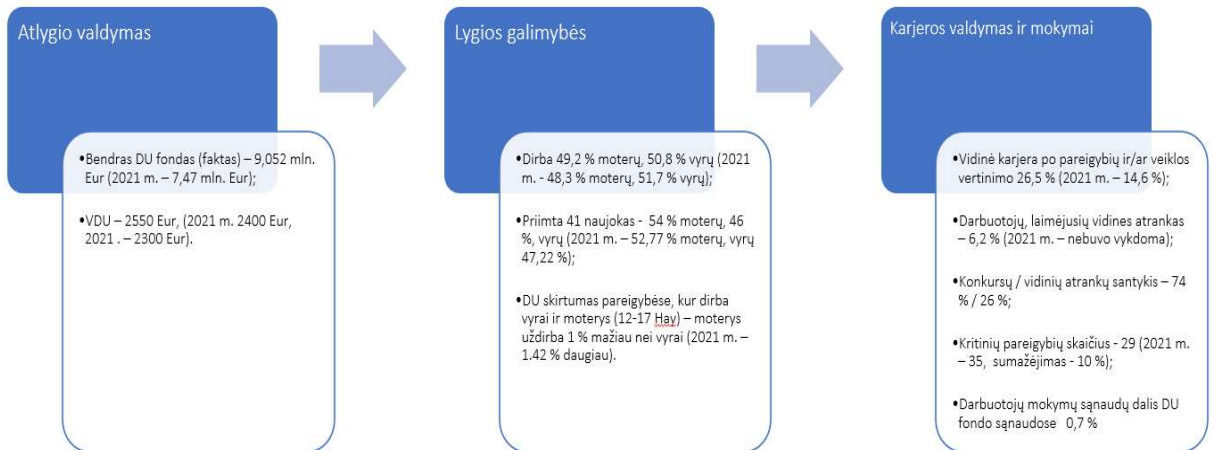
Kelių direkcija kuria aukšto psichologinio saugumo aplinką (75 proc.), kurioje atsiranda daugiau pasitikėjimo, atvirumo ir paprastumo, didesnės galimybės saviraiškai ir kūrybai. Įsitraukimo tyrimo rezultatai padėjo suprasti kokioje situacijoje organizacija yra šiandien ir kur jai eiti toliau. Didelis darbuotojų aktyvumas pildant tyrimo anketas (91 proc.) rodo, kad dauguma nori būti laisvais žmonėmis, kuriant dialogą su darbdaviu dėl geresnės savo organizacijos ateities ir prisiima atsakomybę už geresnės aplinkos kūrimą. Darbuotojai pasitiki organizacija, kuri ieško būdų kaip atliepti kiekvieno išsakytus lūkesčius.

- Įsitraukimo kultūros didinimas (kiekvienas padalinys kartu su darbuotojais turėjo savo įsitraukimo priemonių planus, padalinių vadovams metiniuose tiksluose buvo numatytos įsitraukimą didinančios priemonės, Bendrovė įgyvendino bendrą įsitraukimą didinančių veiklų planą); ateinančių ir išėinančių darbuotojų nuomonės tyrimai atliekami;

- Kelių direkcijos pertvarkymo į akcinę bendrovę plano įgyvendinimas (pertvarkos metu Bendrovę paliko 6 darbuotojai (2 proc.); personalo administravimo procesų efektyvumo didinimas (skaitmenizuotos darbuotojų asmens bylos, 100 proc. automatizuoti personalo administravimo procesai);

- Talentų ir karjeros valdymo sistemos tobulinimas (darbas su pamainumo planais, vidinės atrankos, komunikacija apie laisvas ir užimtas pareigybes, vidinių talentų valdymo mokymų pagalba suvienodintas požiūris į talentus, sukurtos talentų valdymo gairės);
- Atlygio ir papildomų naudų valdymas (atvira komunikacija su darbuotojais apie atlygio tyrimo rezultatus, išorinį ir vidinį teisingumą, po darbuotojų apklausos atnaujintas papildomų naudų krepšelis);
- Ugdomojo vadovavimo kompetencijų tobulinimas (360 metodo pagalba atliktas vadovavimo kompetencijų vertinimas, peržiūrėti susirinkimų principai ir atnaujintas susirinkimų gidas, sukurtas periodinių pokalbio kortelių įrankis, su kortelėmis atskirai darbuotojui, atskirai vadovui, kad abi šalys būtų kaip lygiaverčiai partneriai, pokalbio metu taikantys jau paruoštus netipinius, ne visada patogius, o taip pat į abipusį augimą orientuotus klausimus);
- Kultūros, palankios šeimai tobulinimas (atsirado papildomos naudos, renginiai, mišraus pobūdžio darbas);
- Darbuotojų emocinės gerovės stiprinimas (įgyvendintas sveikatingumo mėnesio projektas, tęstinių mokymų darbuotojų streso valdymo programa, taikant šiuolaikiškus mokymosi būdus - video piliules, didintas sąmoningumas emociniam perdegimui atpažinti ir valdyti, ir kt.);
- Bendradarbiavimas ir konstruktyvus dialogas su darbuotojų atstovais (visi personalo procesai ir kiti darbuotojams aktualūs klausimai buvo derinami ir aptariami su Kelių direkcijos Darbo taryba) ir kt.

Kelių direkcijos tikslai, uždaviniai ir rodikliai pažangios organizacijos kūrimo srityje pateikiami 1-e šio Metinio pranešimo priede.

VIEŠIEJI PIRKIMAI

Kelių direkcijoje viešieji pirkimai vykdomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų norminių teisės aktų nuostatomis. Įmonė užtikrina, kad būtų viešai skelbiama visa informacija apie viešuosius pirkimus, nurodyta Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėse. Įmonėje nuolat tobulinama rizikų, išskylančių vykdant viešuosius pirkimus, valdymo sistema. Džiugu pažymėti, kad kelių direkcija 2022 metais Aplinkos ministerijos įvertinta ir apdovanota kaip daugiausiai Žaliosios krypties viešųjų pirkimų įvykdžiusi įmonė.

Toliau pateikiame pagrindinius duomenis apie Kelių direkcijos 2022 metais įvykdytus viešuosius pirkimus (be mažos vertės pirkimų):

17 lentelė

2022 metais sudarytos sutartys, įvykdžius viešuosius pirkimus

Pirkimo objektas	Supaprastinti pirkimai		Tarptautiniai pirkimai	
	Kiekis vnt.	Suma Eur su PVM	Kiekis vnt.	Suma Eur su PVM
Prekės	2	99.875,82	7	532.738,92
Paslaugos	55	1.431.464,71	68	13.791.020,61
Darbai:				
<i>Žvyrkelių asfaltavimo programa</i>	30	58.026.022,09	2	13.563.127,99
<i>Paprastasis remontas</i>	61	74.157.216,09	2	4.504.669,36
<i>Tiltų remontai</i>	11	5.698.388,83	4	69.169.731,72
<i>Inžinerinių eismo saugos priemonių diegimas</i>	15	11.052.763,54	2	5.801.950,00
<i>Kap. remontas/rekonstrukcija</i>	8	15.346.444,90	2	122.498.192,77
<i>Kita</i>	3	1.187.811,06	9	18.047.618,58
Iš viso:	185	166.999.987,04	96	247.909.049,95

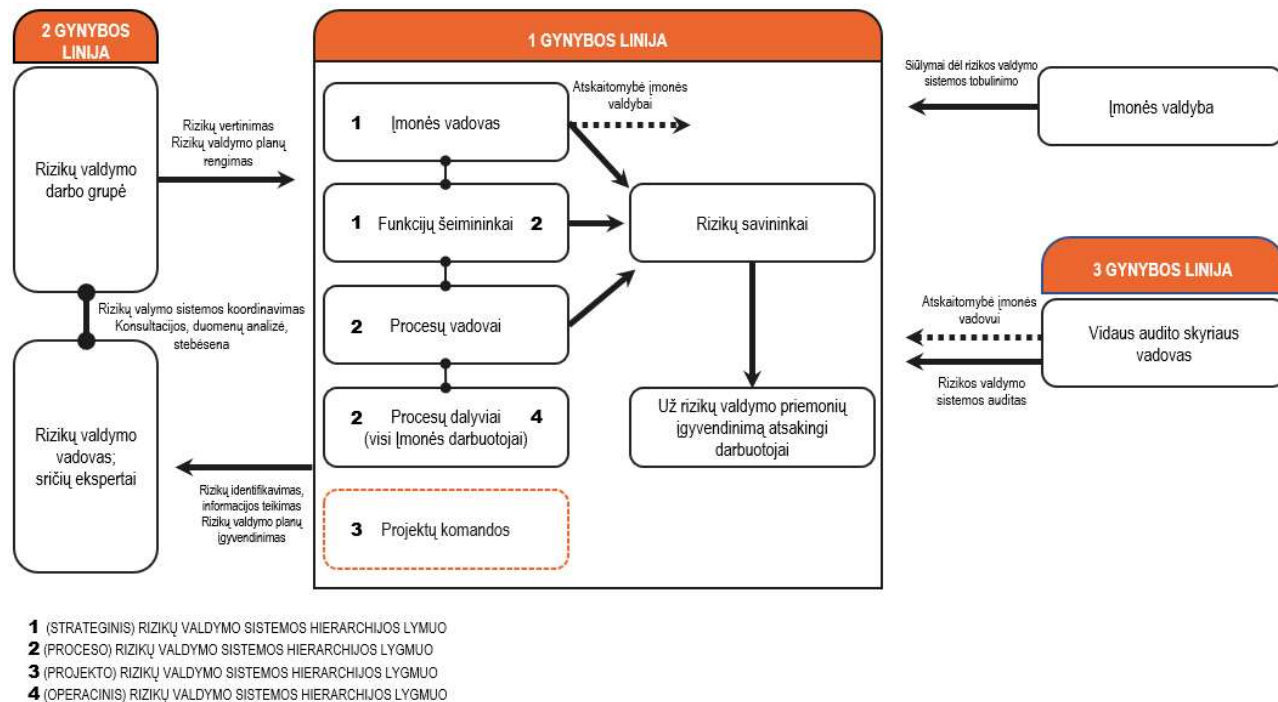
Iš viso: 281 414.909.036,99

Rizikų valdymas

Siekiant efektyviai valdyti rizikas, 2022 m. lapkritį buvo patvirtinta rizikų valdymo sistema, kuri paremta „trijų gynybos linijų“ modelio taikymu ir integruota į įmonės veiklos architektūrą. Taikomas modelis apibrėžia rizikos valdymo dalyvių atsakomybių ir atskaitomybių ribas bei užtikrina sistemine rizikos valdymo priežiūrą ir kontrolę.

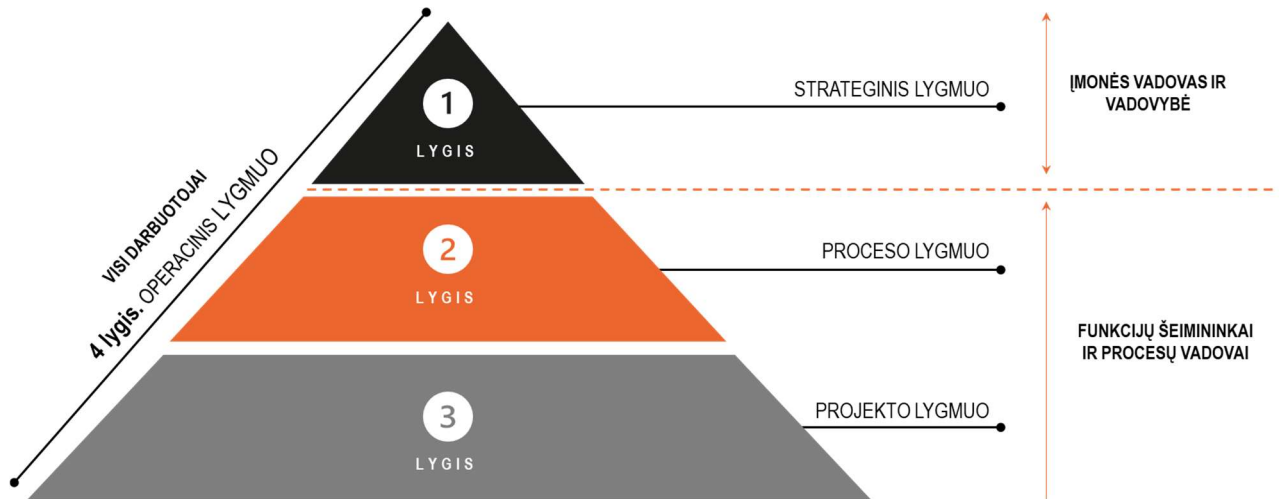
„Trijų gynybos linijų“ modelis

13 pav. „Trijų gynybos linijų“ modelis

Rizikų hierarchija

Įmonės rizikų valdymo tikslai nustatomi ir rizikų valdymo priemonės įgyvendinamos 4 lygmenimis:

14 pav. Rizikų hierarchija

1 lygmenį (strateginį) - sudaro svarbiausios Įmonės rizikos. Šiame lygmenyje rizikų valdymas vykdomas atsižvelgiant į strateginiame Įmonės veiklos plane numatytus veiksmus, įvykdymo terminus, tikslų vertinimo kriterijus ir jų rodiklius.

2 lygmenį (proceso) – funkcijų ir procesų rizikos. Šiame lygmenyje rizikų valdymas vykdomas atsižvelgiant į metiniame veiklos plane numatytus struktūrinio padalinio veiksmus, įvykdymo terminus, tikslų vertinimo kriterijus ir jų rodiklius, funkcijas ir jos procesų vertinimo kriterijus ir rodiklius.

3 lygmenį (projekto) - sudaro projektų rizikos, kurios identifikuojamos ir valdomos vadovaujantis projektų valdymo veiklą reglamentuojančiais vidaus teisės aktais. Bendrai projektų valdymas vertinamas per proceso lygmenį.

4 lygmenį (operacinį) – sudaro operacinės rizikos, kurios identifikuojamos kasdienėje Įmonės veikloje, su kuriomis gali susidurti kiekvienas Įmonės darbuotojas. Įvykius fiksuoja ir pirminį vertinimą atlieka tai nustatęs darbuotojas. Identifikuotas įvykis gali įtakoti tiek strateginį, proceso ar projekto lygmenį (tai nustatoma vertinimo metu).

Rizikų klasifikavimas

15 pav. Rizikų klasifikavimas

Strateginė rizika – rizika, kylanti nustatant ir vykdant netinkamai apibrėžtą strategiją, pagrįsta neteisingais ar netiksliais duomenimis arba nepalaikanti įsipareigojimų, planų ar tikslų vykdymo dėl veiklos aplinkos pokyčių ir Įmonės gebėjimu pasinaudoti šiais pokyčiais arba pasirengti jiems, norint pasiekti akcininko ir vadovų Įmonės strategijoje nustatytus tikslus.

Proceso rizika – rizika susijusi su funkcijų, procesų ir projektų vykdymu, Įmonės turimų išteklių panaudojimu pagal kompetenciją, struktūrinio padalinio tikslų pasiekimu, veiklai keliamiems reikalavimams.

Finansinė rizika – rizika, kylanti dėl finansų valdymo ne pagal reikalavimus, nesilaikant finansinių apribojimų, dėl kurių yra žema investicijų grąža, nesugebama valdyti turto ir (ar) įsipareigojimų ar nepavyksta gauti vertės iš panaudotų išteklių ir (ar) neatitinkančios reikalavimų finansinės ataskaitos.

Atitikties rizika – rizika suprantama kaip galimi įvykiai ar aplinkybės, dėl kurių Įmonės veikla gali neatitikti išorinių teisės aktų ar geriausios praktikos reikalavimų, dėl ko gali kilti žala Įmonei.

Reputacinė rizika – rizika, kylanti dėl nepalankių įvykių, įskaitant etinius pažeidimus, tvarumo trūkumą, sistemines ar pasikartojančias nesėkmes ar prastą kokybę, inovacijų trūkumą, taip pat netinkamus darbuotojų veiksmus, prasto duomenų saugumo ir privatumo, korupcijos, neefektyvaus lėšų panaudojimo, dėl kurių pakenkiama reputacijai, santykiams ir (ar) įtakojamas pasitikėjimas Įmone.

Operacinė rizika – rizika atsirandanti kasdienėje veikloje, su kuria gali susidurti kiekvienas įmonės darbuotojas, kylanti dėl netinkamų, nepakankamų, neefektyvių vidaus procesų arba dėl išorės įvykių bei veiksnių poveikio, įskaitant korupcinės, teisinės rizikos pasireiškimą, dėl kurių gali atsirasti sukčiavimas, klaidos, blogesnė paslaugų kokybė ir (ar) kiekybė, neatitiktis.

Rizikų valdymo procesas

Įmonėje rizikų valdymo sistemos diegimo procesas susideda iš etapų, pateiktų 16 paveiksle:

16 pav. Rizikų valdymo procesas

Šiuo metu įmonė yra rizikų vertinimo etape. Pilnai integravus rizikų valdymo sistemą į įmonės veiklą bus pereita į veikimo modelį, susidedantį iš 5 etapų: identifikavimas, analizė, vertinimas, valdymas, kontrolė.

Veiklos architektūros valdymas

Siekiant didinti veiklos efektyvumą įmonėje, 2021 m. kovo 1 dieną buvo patvirtinta veiklos architektūros valdymo sistema. Tai – hierarchinė procesų, rodiklių ir išteklių (toliau – veiklos architektūros elementų) sistema, identifikuojanti ir kurianti sąsajas tarp sistemos elementų (17 pav.)

Šios sistemos pagrindinė misija yra užtikrinti ilgalaikių ir trumpalaikių įmonės tikslų pasiekimą efektyviausiu ir naudingiausiu būdu bei diegti procesinio valdymo ir nuolatinio veiklos tobulinimo kultūrą.

17 pav. Veiklos architektūros elementai

Pagrindinės naudos, visa apimtimi įdiegus sistemą, yra - aiškios atsakomybių ribos, optimizuoti bei skaitmenizuoti veiklos procesai, gerėjantis išteklių valdymas ir didėjanti paslaugų kokybė, taip pat, užtikrintas veiklos tęstinumas.

2022 metais didžiausiais dėmesys buvo skiriamas pirkimų valdymo, žmoniškųjų išteklių valdymo, rizikų valdymo bei saugos funkcijų analizei bei modeliavimui. 2023 m. numatoma didelį dėmesį skirti projektų valdymo funkcijos tiesinimui ir turto valdymo funkcijų analizei bei modeliavimui.

STRATEGINIS VALDYMAS IR PLĖTRA. INVESTICIJŲ PLANAVIMAS

Kelių direkcijos strateginio valdymo tobulinimas toliau bus vykdomas strateginio plano įgyvendinimo rodiklių stebėsenos vertinimų pagrindu. Siekdamas efektyviai valdyti įmonės strateginio planavimo ir biudžetavimo procesus bei atitikti Gerosios valdysenos reikalavimams, Kelių direkcijos direktorius pagal kompetenciją 2021 m. kovo 30 d. įsakymu patvirtino Strateginio planavimo ir stebėsenos proceso aprašą, apimantį ir biudžeto rengimo bei vykdymo vertinimo procesą. Šio aprašo parengimas ir jo nuostatų įdiegimas į strateginio planavimo, vykdymo, stebėsenos bei vertinimo procesus sudarė dar geresnes prielaidas į šiuos procesus įtraukti iš esmės visus įmonės darbuotojus per metinių tikslų nustatymą ir jų vykdymo pasiekimų vertinimą. Strateginių tikslų ir rodiklių vykdymo rezultatai pasibaigus kiekvienam metų ketvirčiui svarstomi valdybos posėdžiuose.

VIDAUS KONTROLĖ. VIDAUS AUDITAS KAIP RIZIKŲ PREVENCIJOS PRIEMONĖ

Kelių direkcijos vidaus audito tikslai – vertinti Kelių direkcijos veiklą ir procedūrų atitiktį teisės aktų reikalavimams bei nustatyti galimus rizikos veiksnius ir priemones veiklos tobulinimui. Vidaus kontrolės sistemos tinkamas funkcionavimas užtikrina Kelių direkcijos veiklos teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

Vidaus kontrolė yra kompleksinis procesas, kurį įgyvendina LAKD vadovybė bei darbuotojai. Šio proceso uždaviniai yra nustatyti rizikos veiksnius, taip pat užtikrinti, kad būtų įgyvendinami šie bendrieji tikslai: skaidriai, ekonomiškai, rezultatyviai ir efektyviai įgyvendinti veiklą; vykdyti atsiskaitymo įsipareigojimus; laikytis galiojančių įstatymų ir norminių teisės aktų; saugoti išteklius nuo praradimo, naudojimo ne pagal paskirtį ir sugadinimo.

Vidaus kontrolės sistemą pagal COSO modelį sudaro 5 tarpusavyje susiję elementai: kontrolės aplinka; rizikos vertinimas; kontrolės veikla; informacija ir komunikacija; stebėseną.

Vidaus audito skyrius 2022 metais atliko Kelių direkcijos Rengiamų kelių ir kelio statinių projektų koordinavimo komisijos veiklos vidaus auditą už 2022 m. laikotarpį, įvertino Europos infrastruktūros tinklų priemonės lėšomis finansuojamo projekto Nr. 2014-LT-TMC-0258-W „Transeuropinio tinklo kelio E67 (VIA BALTICA) plėtra. Ruožo nuo Lietuvos–Latvijos sienos iki Panevėžio plėtra“ galutinio mokėjimo išlaidų tinkamumą ir pagrįstumą bei

atliko Metinio pirkimo plano rengimo vidaus auditą už 2021 – 2022 m. laikotarpį. Šie vidaus auditai buvo atlikti pagal Kelių direkcijos Vidaus audito skyriaus 2022 metų veiklos planą, patvirtintą Įmonės direktoriaus.

LAKD vidaus kontrolės sistema ir rizikos valdymas, susiję su koordinavimo komisijos veikla per 2022 metus ir su metinių pirkimo plano rengimu per 2021 m. ir 2022 m. I pusmetį įvertinti patenkinamai. Vidaus audito skyrius, atlikęs minėtus auditus, pateikė reikšmingas rekomendacijas, kaip efektyvinti veiklą, tobulinant Kelių direkcijos Rengiamų kelių ir kelio statinių projektų koordinavimo komisijos veiklą bei planuojant Įmonės viešųjų pirkimų procedūras. Rekomendacijų įgyvendinimo priemonių planai vykdomi.

INFORMACIJA APIE SKAIDRUMO GAIRIŲ NUOSTATŲ LAIKYMAŠI

Kelių direkcija siekia užtikrinti, kad būtų viešai skelbiama visa informacija, nurodyta Valstybės valdomų įmonių veiklos skaidrumo užtikrinimo gairėse. Viešai skelbiama visuomenei informacija yra nuolat atnaujinama, papildomai ir viešai skelbiama įmonės tinklalapyje.

Kelių direkcija finansines ataskaitas sudaro vadovaujantis finansinės apskaitos, įmonių atskaitomybės įstatymais ir Verslo apskaitos standartais. Kelių direkcijai nėra privaloma 2022 m. finansines ataskaitas rengti pagal tarptautinius apskaitos standartus (TFAS). Kelių direkcija, siekdama tinkamai įvykdyti Skaidrumo gairių nuostatas, vykdo pasirengimą perėjimui prie TFAS, kuris bus vykdomas nuo 2023 m.

Kelių direkcija, be metinių finansinių ataskaitų rinkinio rengia 3, 6 ir 9 mėnesių tarpinių finansinių ataskaitų rinkinius. Taip pat Kelių direkcija rengia 6 mėnesių tarpinę veiklos ataskaitą.

ATVIRIEJI DUOMENYS

Skaidrus duomenų valdymas ir jų atvėrimas visoms suinteresuotoms šalims ir visuomenei didina pasitikėjimą Kelių direkcija, mažina informacijos asimetrijos ir nesąžiningo manipuliavimo duomenimis riziką. Duomenų atvirumo principas yra akcentuojamas ir EBPO duomenų valdysenos politikos nuostatose (<https://goingdigital.oecd.org/en/indicator/58>). Kelių direkcija su Informacinės visuomenės plėtros komitetu (toliau – IVPK) 2021 m. pasirašė jungtinės veiklos sutartį, kuria šalis

susitarė atvirų duomenų principu atverti 13 duomenų rinkinių (19 lentelė). 2021 metais šie duomenų rinkiniai aprašyti portale <https://data.gov.lt/>, pateikiant jų metaduomenis. **Sutartyje numatyti visi duomenų rinkiniai 2022 m. buvo pilnai atverti.**

Kelių direkcija atvirų duomenų portale 2022 m. atvėrė Kelių direkcijos duomenis "Pėsčiųjų ir dviračių takai".

<https://data.gov.lt/dataset/keliu-elementu-duomenys>

2023–2026 metais planuojama įvertinti galimybes atverti daugiau Kelių direkcijos valdomų duomenų, kurie galėtų būti naudingi visuomenei ir suinteresuotoms šalims. Duomenų atvėrimo procesas vyks centralizuotai, per IVPK atvirųjų duomenų portalą <https://data.gov.lt/>. Kelių direkcija planuoja atverti Nacionalinių pėsčiųjų ir dviračių takų duomenis.

18 lentelė

Kelių direkcijos 2021–2022 m. atverti visuomenei duomenų rinkiniai

1.	Aplinkosauginių priemonių duomenys	Akustinių sienelių, perėjų laukiniams gyvūnams, kelio vandens valymo įrenginių, kelio aptvėrimų nuo laukinių gyvūnų duomenys.
2.	Kelių objektų rangos darbų sutarčių duomenys	Sutarties numeris ir pavadinimas, sutarties pasirašymo data, sutarties pradžios ir pabaigos datos, generalinio rangovo įmonės kodas, pavadinimas, sutartyje; Informacija apie finansavimą iš KPPP ir ES paramos lėšų; Duomenys apie sutartyje numatytus kelių objektus; Rangovo atliktų darbų duomenys - įgyvendinimo data, projekto finansavimo sumos iš KPPP ir ES paramos lėšų; Finansiniai duomenys.
3.	Apmokestintų kelių ruožų duomenys	Duomenys apie apmokestintus kelių ruožus.
4.	Kelių oro sąlygų duomenys	Kelių oro sąlygų automatinių stotelių matuojami duomenys (oro ir kelio dangos temperatūra, vėjo greitis ir kryptis, kelio dangos būklė ir kiti kelių oro sąlygas aprašantys duomenys).
5.	Transporto priemonių eismo duomenys	Eismo intensyvumo skaitiklių, kitų eismo stebėjimo įrenginių ar kitaip apskaičiuojami duomenys (transporto priemonių eismo intensyvumas ir greitis, eismo sudėtis, transporto priemonės tipas, svoris ir kiti transporto priemonių eismo srautus aprašantys duomenys) ir jų atvaizdavimo parametrai.
6.	Eismo ribojimų duomenys	Eismo apribojimai, kelio remonto darbai, eismo sutrikimai, kliūtys kelyje, apribojimo galiojimo laikas, kiti duomenys ir jų atvaizdavimo parametrai

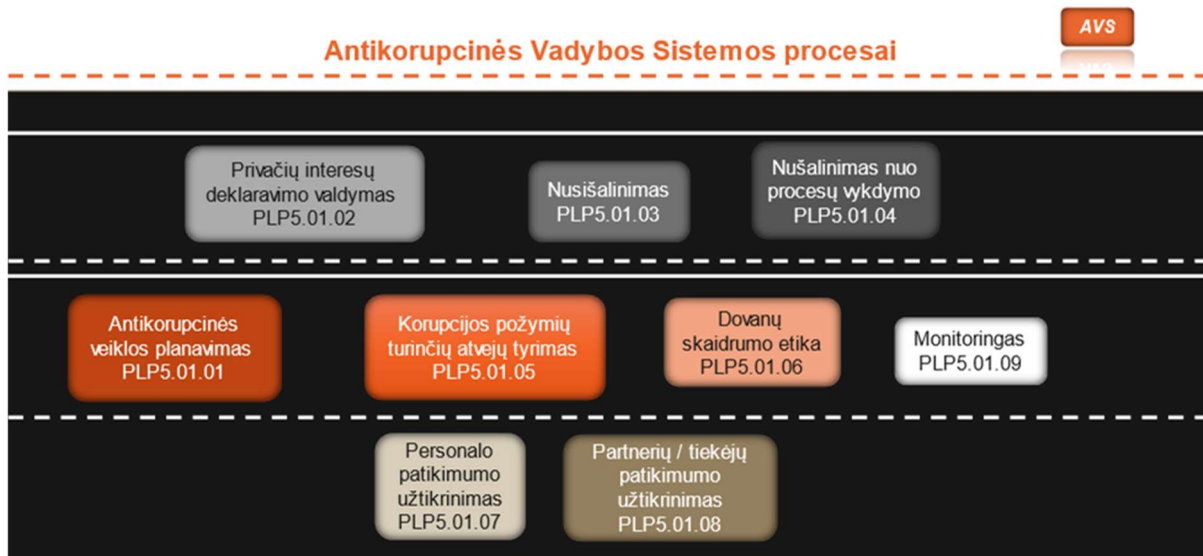
7.	Kelių elementų duomenys	Sustojimo aikštelių, apšvietimo atramų, kelio apsauginių atitvarų, inžinerinių greičio mažinimo priemonių, horizontaliojo ženklavimo, kelio ženklų, geležinkelio pervažų, sankryžų, eismo stebėjimo, kontrolės ir valdymo įrenginių, pėsčiųjų ir dviračių takų ir kiti duomenys.
8.	Kelių priežiūros sąmatų duomenys	Pateikiami sąmatos lėšų, skirtų vietinės reikšmės keliams (gatvėms) tiesti, taisyti (remontuoti) ir prižiūrėti, duomenys.
9.	Kelių projektų duomenys	Kelių direkcijos pasirašytose su rangovais sutartyse nurodytų kelių objektų duomenys (kelio objekto numeris ir data, kelio objekto ruožo pradžios ir pabaigos kilometrai, atliekamų darbų apimtys ir matavimo vienetai, numatomos projektų/objektų kainos, finansavimo apimtys iš KPPP ir ES paramos lėšų, su kelių objektais susijusių darbų pradžios ir pabaigos datos.
10.	Kelių turto vertės ir nusidėvėjimų finansiniai duomenys	Duomenys apie realią kelių turto vertę (nominali ir rinkos žemės vertė, projektavimo, projektavimo techninės priežiūros, statybos ir remonto darbai, kt.) ir turto nusidėvėjimą (turto (išskyrus žemės) nusidėvėjimas, sukauptas nusidėvėjimas, metinis nusidėvėjimas, balansinė vertė, likutinė vertė, atnaujinto turto apskaitos duomenys); Kiti duomenys.
11.	Eismo statistinės informacijos duomenys	Eismo intensyvumas (bendras ir sunkiasvorių vidutinis metinis paros eismo intensyvumas), avaringi ruožai ir juodosios dėmės (geografinės jų koordinatės).
12.	Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių tinklo duomenys	Valstybinės ir vietinės reikšmės kelių numeriai, kelių pavadinimai, kelių ašinės linijos, kelių ilgiai, savininkų ir (arba) valdytojų pavadinimai ir (arba) vardai ir pavardės, kelių ir (arba) gatvių kategorijos, viršutinės kelių dangos sluoksnių duomenys.
13.	Kelių naudotojo mokesčio sumokėjimo duomenys	Transporto priemonių, už kurias sumokėtas kelių naudotojo mokestis, duomenys: transporto priemonės registracijos šalis, transporto priemonės techniniai parametrai.

KORUPCIJOS PREVENCIJA. ANTIKORUPCINĖ VEIKLA

Siekiant tobulinti korupcijos prevencijos veiklą pagal geriausią pasaulinę praktiką, VĮ Lietuvos automobilių kelių direkcijos direktoriaus 2022 m. birželio 30 d. įsakymu VE-134 „Dėl Antikorupcinės vadybos sistemos dokumentų patvirtinimo“ patvirtinti pagrindiniai Antikorupcinės vadybos sistemos dokumentai: „PL-PLP5.01 Antikorupcijos politika“,

Korupcijos prevencijos veiklos vadovas VV-PLP5.01, proceso standartas „PS-PLP5.01 Korupcijos prevencija“, Antikorupcinio elgesio standartas, Korupcijos prevencijos veiksmų planas, pranešimų registras, dovanų registravimo e-žurnalas.

18 pav. Antikorupcinės vadybos sistemos procesai

Antikorupcinė vadybos sistema yra pagrįsta nacionaliniais teisės aktais, tarptautiniais standartais bei autoritetinių institucijų rekomenduojama praktika. Kelių direkcijos antikorupcinę vadybos sistemą reglamentuojantys Įmonės vidaus teisės aktai parengti vadovaujantis LR Korupcijos prevencijos įstatymo, LR Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo, LR Pranešėjų apsaugos įstatymo, [LST ISO 37001:2017](#) standarto ir kt. teisės aktų reikalavimais, kurie apibrėžia pagrindines sąlygas ir veiksmus, reikalingus antikorupcinės vadybos sistemos Įmonėje efektyvumui ir rezultatyvumui užtikrinti.

Vadovaujantis Antikorupcinės politikos principais, numatomi ilgalaikiai Kelių direkcijos tikslai tobulinant antikorupcinę veiklą, yra:

- įdiegti Įmonėje veiksmingą antikorupcinę vadybos sistemą;
- užtikrinti Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytą korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimą;
- laiku identifikuoti, tinkamai valdyti ir mažinti korupcijos rizikas Įmonėje;
- didinti Įmonės darbuotojų antikorupcinį sąmoningumą ir siekti nulinės korupcijos tolerancijos Įmonėje.

Antikorupcinės kontrolės priemonės

Antikorupcinės kontrolės priemonės	
2022 m. – 2023 m. įgyvendinamos	2023 m. planuojamos papildomai įgyvendinti
Korupcijos rizikos analizė	Atsparumo korupcijai lygio nustatymas
Korupcijos prevencijos planavimo dokumentai	Tiekėjų/ partnerių patikimumo užtikrinimas
Pranešimų kanalas apie korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas	Veiklos partnerių įgyvendinamos antikorupcinės kontrolės priemonės
Privačių interesų deklaravimas	Veiklos partnerių antikorupciniai įsipareigojimai
Viešųjų ir privačių interesų konfliktų prevencija	
Antikorupcinių elgesio standartų diegimas	
Dovanų skaidrumo etika	
Personalo patikimumo užtikrinimas	
Apklausa „Atsparumo korupcijai lygio nustatymas“	
Finansų kontrolės priemonės	
Ne finansų kontrolės priemonės	
Skatinamųjų priemonių vertinamoji analizė	
Viešųjų pirkimų korupcijos rizikos vertinimas	
Korupcijos požymių trinčių atvejų tyrimas	
Korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo tyrimas	
Antikorupcinis švietimas	

Apie korupcijos atvejus ar pažeidimus informaciją galima pateikti:

- 1) įmonėje per vidinį informacijos apie pažeidimus teikimo kanalą;
- 2) kompetentingai institucijai tiesiogiai;
- 3) viešai.

Pranešimų kanalais 2022 gauti 3 pranešimai. Vienas iš jų dėl galimai korupcijos atvejo, buvo ištirtas, bet korupcijos veikimo/neveikimo nenustatyta. Šio atvejo pagrindu

atliktas Korupcijos pasireiškimo tikimybės tyrimas, nustatytos rizikos, numatytos priemonės korupcijos rizikos valdymui.

Įmonė vertina skaidrų bendradarbiavimą su klientais ir veiklos partneriais, vengia interesų konflikto ir siekia, kad darbuotojų elgesys nekeltų abejonių, jog toks konfliktas yra. Todėl Įmonė, Įmonės darbuotojai neteikia ir nepriima jokių dovanų ar paslaugų, susijusių su darbuotojo tarnybine padėtimi ar pareigomis, jei tai neatitinka tarptautinio protokolo, tradicijų, nėra skirtos reprezentacijai ar yra draudžiamos pagal teisės aktus ir nepriimtinos pagal visuomenės etikos normas. Visos Įmonei ar Įmonės darbuotojams teikiamos dovanos, taip pat Įmonės teikiamos reprezentacinės dovanos turi būti registruojamos dovanų e-žurnale. Gautos netinkamos (neatitinkančios minėtų teisės aktų ir visuomenės etikos normų) dovanos turi būti ir yra grąžinamos dovanų teikėjams.

Antikorupcinio švietimo mokymų skaičius 2022 m.:

- organizuoti 2 įvadiniai mokymai naujai priimtiems darbuotojams;
- 8 skaidrumo mokymuose, iniciatyvose dalyvavo 38 proc. darbuotojų.

Įmonėje nustatytos ir siekiamos įgyvendinti šios viešųjų ir privačių interesų derinimo atsakomybės ir prievolės:

2022 m. Tolerancijos korupcijai anoniminėje darbuotojų apklausoje dalyvavo 135 darbuotojai – 47 % LAKD darbuotojų. Tolerancijos korupcijai indeksas - 3 %.